

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

14. Mariološko-marijanski internacionalni kongres

MEĐUGORJE KAO DOPRINOS NOVOJ EVANGELIZACIJI

ŠTO JE
MEĐUGORJE
BEZ GOSPE?

MOŽEMO LI
I MI BITI SVETI

ZA RAST JE POTREBNO
VRIJEME, ALI I JOŠ
PUNO TOGA

NE GUBITE NADU
U PROMJENU
LJUDSKOGA SRCA

„OČITO KRIVOVJERNOG
BISKUPA NE TREBA
SLUŠATI IZ FORMALNE
LOJALNOSTI“

Noć duhova
ili Svi sveti?

Paradoks i biser

Zdrava djeca

Međugorje -
škola krunice

Međugorje kao
doprinosa novoj
evangelizaciji

Foto: Arhiv ICMM

Draga djeco! Svevišnji mi dozvoli da budem s vama i da vam budem radost i put u nadi jer čovječanstvo se odlučilo na smrt. Zato me posla da vas poučavam da bez Boga nemate budućnosti. Budite, dječice, instrumenti ljubavi za sve one koji nisu upoznali Boga ljubavi. Svjedočite radosno vašu vjeru i ne gubite nadu u promjenu ljudskoga srca. Ja sam s vama i blagoslivljam vas mojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICMM

Gospina škola

Noć duhova ili Svi sveti?, FRA T. PERVAN

Paradoks i biser, FRA M. ŠAKOTA

Zdrava djeca, I. Šarac

Međugorje - škola krunice, D. PAVIČIĆ

Što je Međugorje bez Gospe?, P. TOMIĆ

„Međugorje kao doprinos novoj evangelizaciji“, P. TOMIĆ

U Međugorju se Bog osjeća na poseban način

„Metoda i način djelovanja Međugorja u kontekstu nove

evangelizacije...“

„Priznanje Međugorja je u rukama Svetog Oca“

Događanja

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Za rast je potrebno vrijeme, ali i još puno toga, K. MILETIĆ

Ne gubite nadu u promjenu ljudskoga srca, M. MILETIĆ

Možemo li i mi biti sveti, FRA M. ŠAKOTA

Termini i teme duhovnih obnova u Međugorju za 2023.

Teološki podlistak

„Očito krivovjernog biskupa ne treba slušati iz formalne

lojalnosti“, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

150. obljetnica dolaska milosrdnica u Mostar

Susret mladih KKODS BiH: Pronađimo Boga tamo gdje smo posijani!

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Uvreda i praštanje, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MEĐUGORJE - MJESTO SUSRETA IZMEĐU NADNARAVNOGA I NARAVNOGA

Liturgijsko razdoblje svakodnevno nas vodi prema apokalipsi i onom konačnom sređivanju računa, opomeni da će svemu doći kraj, ali i da nad svime vlada Krist Kralj. Sve nas to potiče da više i češće razmišljamo o smrti. U Međugorju mnogobrojni hodočasnici sa svih strana svijeta ne bježe od misli o smrti, a još manje od promišljanja smisla vlastitoga života. Na svetim sakramentima se inspiriraju i čiste srce i dušu. Obnavljajući sebe obnavljaju Crkvu i svijet, postaju svojevrsni katalizator u procesu nove evangelizaciju koju zagovara Crkva na čelu sa Svetim Ocem.

Iza nas je svetkovina Svih svetih. Njih, naše zagovornike kod Boga, zaštitnike i pomoćnike u raznovrsnim područjima ljudskog života, Crkva stavlja kao model uzoritosti i nasljedovanja.

Put koji vodi svetosti osvjetljen je svjetlom blaženstava, kojima nam Isus daje upute kako ga slijediti. No, put prema svetosti zahtijeva i neprestani trud što nam je svojim životom i djelom zorno svjedočio pok. fra Slavko Barbarić.

Bio je to čovjek miritelj i pomiritelj: izmirivao tolike suprotnosti s kojima se svakodnevno suočavao. Bio je poput gromobrana na međugorskoj kaldrmi, koji je mirno primao mnoge žalopojke, ali i hvalospjeve, sve dok mu se srce „nije umorilo“. Radio je iznimno mnogo i predano kao malo tko. Molio je kao da je to nešto najprirodnije što može biti, ali opet tako neobično i tako duboko. Bio je ozbiljan, ali i vrlo duhovit. Onima koji su tražili savjet, davao je samo smjer, nika-da gotova rješenja, ostavljajući im prostora da sami razmišljaju i sami dođu do rješenja. Očito se je nadahnjivao Isusovom poukom na putu za Emaus: ostavljao je učenicima prostor za vjeru! Sve što je radio, pa bilo i neznatno, činio je s puno ljubavi i dostojanstva. Njegov lik ugrađen u stijenu na Krizevcu, na mjestu gdje je prešao u vječnost, šalje jasnu poruku da se fra Slavko zauvijek urezao u srca ljudi kako iz župe Međugorje tako i iz čitavog svijeta. Od njega možemo učiti moliti i raditi, biti s drugima i biti sami, govoriti i šutjeti, radovati se i trpjeti, ali uvijek puni ljubavi prema Kristu i Njegovoj Majci, našoj Kraljici Mira! Neka nam obljetnica njegova preminuća 24. studenoga ne bude tek sjećanje na njega, nego prilika za vlastito buđenje i poziv da mu po življenju evanđelja i Gospinih poruka postanemo slični.

Svijetom danas i kroz povijest ne gospodari zlo i smrt, kako se lažno stvara privid i dojam, nego zemljom koračaju nebrojeni koji se još uvijek jutrom i večeri križaju i mole, Bogu se klanjaju i svoju sudbinu stavljaju u Njegove ruke. I to, u svim narodima svijeta, što pokazuju međugorski hodočasnici. U tome će nam sigurno pomoći i snažne poruke s 14. Mariološko-marijanskoga nacionalnog kongresa koji je razrađivao temu "Međugorje kao doprinos novoj evangelizaciji". Skup su povodom 40. obljetnice Međugorja organizirali: Hrvatski mariološki institut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Papinska međunarodna marijanska akademija PAMI i Župa sv. Jakova Međugorje, a održan je od petka 7. listopada do nedjelje 9. listopada u Međugorju. Apostolski vizitator nadbiskup Cavalli tom prigodom je izjavio: "Ne mogu nego misliti da je ovo mjesto, upravo mjesto, na neki način postalo mjestom susreta između nadnaravnoga i naravnoga. Inače ne vidim drugoga razloga zašto bi tisuće dolazile ovamo."

Međugorje, kako god ga se želi prikazati, nije „problem“ Crkve već blagoslov za nju! Ovdje je priznato sve što priznaje Crkva. Ovdje se živi sakrament ispovijedi, euharistija, klanjanje Isusu, krunica... Međugorje nije teorija o vjeri nego život vjere. To je vjera koja se rađa, budi i cvjeta. Uistinu, ovdje u Međugorju, pred licem svijeta, živi prava Crkva!

NOĆ DUHOVA ILI SVI SVETI?

POIGRAVANJE S MRAČNOM STRANOM ZBILJNOSTI

Na početku svjesne europske povijesti kršćanstvo je 'pomelo' poganstvo, a poganskim svetkovinama dalo kršćanski biljeg i značajku. Sad se nezaustavljivo ali tiho, kao kod osmoze, vraćaju otjerani duhovi i demoni. Poganstvo je među nama i ponaša se slavodobitnički. Jasno, narod koji je izgubio svoju baštinjenu vjeru, stvara novu vjeru, nove svetkovine, pada u praznovjerje, priziva sve moguće protubožne sile. A duhovi se vraćaju među nas s nesmanjenom žestinom i okrutnošću. Nemoguće je i neodgovorno biti gluh i slijep pred svim tim ludovanjem s kojim smo suočeni. I nije bezazleno to poigravanje s emocijama, strahom, jezom, stravom, duhovima; sve to u konačnici ulazi u (pod) svijest i nastanjuje se u duši. Na kraju se i nehotice pitamo: Nije li sve vezano uz Halloween - Noć vještica sa svim tim obrazinama i poigravanjem s mračnom stranom stvarnosti, jedna vrst slavljenja čovjekove sklonosti prema sotonskom, demonskome?

Foto: Aihiv/ICVM

FRA TOMISLAV PERVAN

CRKVA JE MISTIČNO TIJELO KRISTOVO U KOME SE KLANJAMO STVARNOMU KRISTOVU TIJELU U EUHARISTJI, PO KOME ŽIVOT POSTAJE OSMIŠLJENIM ŽIVOTOM. TO JE PAK POSVE JEDNOSTAVNO. MI SLAVIMO KRŠĆANSKI HALLOWEEN, ILI PAK HOLYWEEN UPRAVO ONO ŠTO SAMO IME KAŽE, A TO JE PREDVEČERJE SVIH SVETIH. SVI SU KRŠĆANI POZVANI BITI SVETI. POZVANI SLAVITI SVJETLO SVETIH KOJE JE POBIJEDILO TAMU STRAHA I SMRTI, VLAST PAKLENIH SILA.

Svima nam je jasno: Smrt, odnosno umiranje ugoni ljudima strah u kosti. Ljudi se boje smrti i tomu strahu nitko ne može umaknuti. Svatko tko ima zdrav razum razmišlja o rađanju i umiranju, postanku i nestanku, o smrti. Rađanje i smrt, smrtnost i besmrtnost, život i vječni život – pitanja su to koja se čovjeku nameću kad se pita spram smisla vlastitog života. Odgovor se nameće kako se prolaznost može potvrditi samo u obliku besmrtnosti, beskonačnosti. Konačnost svršava u beskonačnosti, vrijeme se slijeva u vječnost. Materijalizam kao religija mrtve (s) tvarnosti, mrtve materije, u svim svojim pojavnim oblicima nije ništa drugo nego pokušaj da čovjek odvrati svoj pogled od vlastite prolaznosti, puke vremenitosti, kontingentnosti. Materijalizam je zapravo stečaj, bankrot razuma te svjesni otklon od samoga sebe i svoje duhovne datosti.

Materijalist pokušava smisleno ispuniti vrijeme, ali mu to ne uspijeva. Zato on svoj materijalizam redovito 'garnira', začinja, s više-manje ciničnom ironijom, sa znanim mehanizmima potiskivanja. Silom odgoni od sebe strah koji mu leži u kostima. Međutim, ni to mu ne uspijeva. Stoga se zatvara u sebe, svoje zidove, a u društvu se predaje porocima, pijanstvu, orgijanju i samozaboravu, do besvijesti. Nisu li gotovo redovito za svih životnih čvornih točaka ili razdjelnica, za prijelaza iz stare u novu godinu, za raznih prigoda osobnoga života - rođendana ili vjenčanja i drugih nadnevaka - orgijanja do besvijesti samo značajka i pokušaj da čovjek pobijedi strah, ono što ga čeka?

NOĆ VJEŠTICA - HALLOWEEN

U posljednje je vrijeme u modi tzv. *Noć vještica*, noć duhova, opet nešto na nesreću uvedeno iz Amerike (ondje: *Halloween*). Pojam posve stran ovim prostorima, našem kulturnom ozračju i podneblju. Riječ je anglosaksonskog podrijetla, izvorno dolazi od „All Hallows Eve“ – 'vigilija', predvečerje Svih svetih, jer prema crkvenom bogoslužju svetkovina počinje bdjenjem, Prvom večernjom. U staroj keltskoj, poganskoj Irskoj 31. listopada bijaše posljednji dan ljeta, početak zime, hladna razdoblja, ujedno i zadnji dan godine. Dani bijahu obilježeni raznim obredima ovlada-

vanja duhovima te strahom od smrti. Rimljani koji su pokorili Irsku i Britansko otočje preuzeli su mnoge običaje u svoje kultove plodnosti. U kršćanskom su se ozračju kršćanska i keltsko-rimska predaja prerasle u spomen svih svetih i svih pokojnih. U devetnaestom stoljeću irski su iseljenici prenijeli *Halloween* u Novi svijet, a na kraju dvadesetog stoljeća vraća se taj običaj u staru postojbinu. Očišćen od bilo kakve simbolike taj spomen postaje blagdanom potrošačkog društva koje je potisnulo Boga iz svoje svijesti i svijeta te se jedne noći kuša poigrati s duhovima - i nesvjesno sa svime onim što golica maštu. Oduvijek je mračno i magijsko bilo privlačno za čovjeka, a u svijesti mnogih to je zbiljnost nezbiljnoga. Ništa neobična još od vremena humanizma i renesanse.

S renesansom se vraća antičko razmišljanje i antička božanstva koja su stoljećima bila potisnuta od strane kršćanstva i živjela pod zemljom. Odjednom su na pozornicu stupili Jupiter i Diana, Venera i Mars, kao naslikani heroji, a antičko nebo olimpskih bogova preplavilo je slikarstvo, kiparstvo i glazbu, u njima se nudio puni životni kontrast kršćanskom načinu života koji je promicao krjepost i svetost. Moderna vremena željela su živjeti u trenutku, *joie de vivre*, do maksimuma.

I paradoksalno: Što naš svijet postaje većma tehnički i virtualni, tim više raste želja za duhovnošću. Ezoterični obredi i okultne prakse su u procvatu. Oko 1900. ezoterične skupine stvorile su protumodel materijalizmu i duhovnoj bolesti koju je stvorila industrijalizacija. Poganski spiritualizam klijao je iza fasade buržoazije u nastajanju. Nije slučajnost da su se okultne struje pojavile u 19. stoljeću. Helena Petrovna Blavatsky, Jakob Lorber, Eliphas Levi, Emanuel Swedenborg, Nietzsche je proglasio Boga mrtvim, ali je istodobno zapalio svijeću Zaratustri – što je zapravo iza toga?

OŽIVLJAVANJE POGANSTVA

Naime, sjeme prošlih stoljeća, koje su renesansa, prosvjetiteljstvo i dekristijanizirajuća industrijalizacija posijali u umove i srca ljudi, sada snažno klija. Pogotovo jer dolazi pod maskom napretka i „pokreta zelenih“. Mnoga današnja poganska društva sebe vide kao moderne

prirodne religije. Fokus njihova kulta je štovanje prirode. Neopogani svoje korijene vide u Keltima ili u matrijarhalnim kultovima. Za njih je priroda božanska i, za razliku od kršćanstva, nije samo izraz božanske kreativne moći. Pristup je panteistički i animistički, pa se njihovi obredi temelje na ciklusu prirode. Ritualni se temelje na hodu sunca i položaju mjeseca i zvijezda. Težište je na štovanju zvijezda, „Majke zemlje“, svetog drveta ili svetog izvora. „Magna Mater“, Velika Majka, Pachama-ma, skrivena iza raznih obrazina, od neolita, poput Willendorfske Venere, Kelta, gdje je Brigid božica nebeske vatre. Tacit piše da su Germani obožavali Nerthus kao "majku zemlju". Grci ili Rimljani su ih zvali Geja (Gaia) i Demetra. U Sumeru je ime kraljice neba bilo Inanna. Kao božica zemlje, plodnosti, mjeseca i neba, Izida je vladala cijelim ciklusom života u starom Egiptu. Stoljećima kasnije pojavljuje se u masonskom surjeću u Mozartovoj *Čarobnoj fruli*, koje je mitološka i ideološka osnova kult Izide i Ozirisa. Koja god se poganska božanstva zazivala, rituali služe za dekonstrukciju kršćanske paradigme monoteizma.

Mnoge moderne vještice okupile su se u Wicca-kultu („Witch“ – engl. vještica). Nastala je primjenom ritualne magije. Ritualni i svetkovine potječu uglavnom iz keltsko-irske kulture, računaju se prema položaju sunca i mjeseca. To uključuje Walpurgis, ljetni suncostaj, Halloween ili Festival tame i zimski suncostaj. *Teške noći* (vrijeme od zimskog solsticija do 6. siječnja) također se smatraju posebnim vremenima festivala, kao i noći punog mjeseca za „bijelu magiju“ a noći mladog mjeseca za aktivnosti „crne magije“. Moderne vještice u svojim ritualima komuniciraju s različitim bićima. Obilježje Wicca-religije je poziv na magijsku praksu, proricanje i vidovitost. Sve su to aktivnosti koje su logično zabranjene u Svetom pismu.

Noć vještica preplavljuje Europu posljednjih godina. Stotine milijuna eura izdaju se za rekvizite, preoblačenja, za demonske obrazine – za djecu i odrasle. Ljudi pokušavaju na zabavama i provodima pobijediti strah, smrt, duhove. Grozomorne maske, izbušene bundeve nalik demonskim obrazinama u kojima gore svijeće i nesvjesno ugone strah.

Poganski i neopoganski običaji koji ništa nemaju zajedničkoga s kršćanstvom. I tako postupno, nametnički, ulazi zlo u naše domove. Šutke, prešutno, s odobravanjem odraslih i roditelja. Pitamo se, nije li to na pomolu povrat starih, prognanih poganskih bogova i božanstava?

Na početku svjesne europske povijesti kršćanstvo je 'pomelo' poganstvo, a poganskim svetkovinama dalo kršćanski biljeg i značajku. Sad se nezaustavljivo ali tiho, kao kod osmoze, vraćaju otjerani duhovi i demoni. Poganstvo je među nama i ponaša se slavodobitnički. Jasno, narod koji je izgubio svoju baštinjenu vjeru, stvara novu vjeru, nove svetkovine, pada u praznovjerje, priziva sve moguće protubožne sile. A duhovi se vraćaju među nas s nesmanjenom žestinom i okrutnošću. Nemoguće je i neodgovorno biti gluhi i slijep pred svim tim ludovanjem s kojim smo suočeni. I nije bezazleno to poigravanje s emocijama, strahom, jezom, stravom, duhovima; sve to u konačnici ulazi u (pod)svijest i nastanjuje se u duši. Na kraju se i nehotice pitamo: Nije li sve vezano uz *Halloween - Noć vještica* sa svim tim obrazinama i poigravanjem s mračnom stranom stvarnosti, jedna vrst slavljenja čovjekove sklonosti prema sotonskom, demonskom? Što nam zbori katastrofa koja se dogodila upravo u „noći vještica“ u Koreji gdje imamo ovih dana više od 150 mrtvih te stotine teško ranjenih? Ubire li Sotona svoj danak u krvi od naivnih i neiskusnih osoba koje ne prepoznaju zamke Zloga?

CRKVA SLAVI SVETE I SVETOST

Čovjeka je oduvijek privlačila osje-njena, zatamnjena, mračna strana života. Daje oduška mašti, svemu što je u radikalnoj oprjeci svagdanu. U takvu surječju ne čudi oduševljenje za malog čarobnjaka Harryja Pottera te milijunskih naklada njegovih vragolija i dogodovština. Filmovi o njemu pune kina i kase. Harry Potter i njegovi mali čarobnjaci opčinjavaju djecu budući da djeca kategorijalno ne dijele niti razlikuju osjetno od nadosjetnoga, za njih je sve to dio njihova svijeta i odrastanja. Problem nastaje u trenutku kad se za to zano-se odrasli. U tome trenutku *halloween* prerasta u grožnju, strah i jezu, a svetost za koju je čovjek stvoren, nedostiživa želja. Duši obučenoj u

DANAS TREBA ODVAŽNIH POJEDINACA I KREATIVNIH ZAJEDNICA, ZAHVAĆENIH KRISTOVIM DUHOM - UPRAVO KAO NEKOĆ NAKON DUHOVA - KAD JE SVE TAKOĐER MOGLO ISPASTI DRUKČIJE DA NIJE BILO ONIH PRVIH ODVAŽNIH UČENIKA I SLJEDBENIKA ISUSA KRISTA KOJI SU SVOJOM NADOM, ODVAŽNOSTU I VJEROM, A POGlavITO JEDINSTVENOSTU I MUČENIŠTVOM POBIJEDILI NADMOĆ SVOJIH PROTIVNIKA.

demonske kostime preostaje opijanje i ovisnost o zlu, kad je već svjetlosne godine udaljena od svetosti za kojom u biti žudi.

Crkva slavi upravo tu svetost. Slavi je i u predvečerje Svih svetih, slavi na sami dan Svih svetih, sjeća se pokojnih na Dušni dan, Crkva je zapravo u sebi sveta i može biti samo sveta. Slavi njihovu blizinu, slavi ih kao već ostvarene egzistencije. Sveti je Ivan Pavao II. stalno naglašavao mladima da se ne boje krenuti putem svetosti, da se ne plaše postati svetcima trećeg tisućljeća. Papa se obraćao i zapućivao mladima izravno. Nije stvarao pastoralne projekte, nego je u programskom spisu *Nadlaskom trećeg tisućljeća* zacrtao svetost kao cilj. Htio je mlade povesti i dovesti onamo kamo su pozvani, na što je pozvan svaki kršćanin. Za Ivana Pavla II. svetost je ishodište, staza te krunišna točka kršćanskog ozbiljenja istinskog, punog života.

Svetci su one herojske veličine koje možemo suprotstaviti mraku, očaju, smrti. Svetci su neugodni, zahtjevni, nikada pomodni. Njihov životni i odlučno *da* Bogu jest istodobno i korjeniti *da* svijetu. Svetci su nesmiljeni protivnici bilo kakva relativizma, libertinizma, slobodarstva, nijekanja života u začecu ili smrti, oni su protivnici bilo kakva materijalizma, oni unose svjetlo u tamu svijeta. Svetci su istinski revolucionari koji slijede Isusov Govor

na gori i njegova blaženstva koja su posvemašnji zaokret u čovječanstvu. Prema boljem, ljudskom društvu. Stoga je taj sveti Papa - da bi pokazao svijetu smisao i dostiživost svetosti - podignuo na čast oltara više od 480 svetaca te 1250 blaženika. Pomodnim uzorima trajnoga ponavljanja i života u začaranu krugu nudi Papa bliski uzor tih pozvanika, izabranika.

Na što je čovjek pozvan? Biti dobar? Imati dobru volju? Lijepe nakane i odluke? Živjeti dostojno čovjeka? Ne, to nije dovoljno! Nema ljudskog dostojanstva bez Boga, bez Boga nema ni čovjeka. Nema zajedništva bez upućenosti prema nečemu i nekome. Usmjerenost prema zajedničkom cilju temelj je svakog zajedništva. Svetkovine i svečanosti nema bez slavljenika. Temelj je slavlja i svetosti euharistijski Krist. On je izvor snage, on je odgovor na ljudska pitanja. Klanjati se - biti u poklonstvenu stavu, klanjati se Presvetomu - izvor je i kruna svetosti. Nema puta naokolo.

SVJETLO KOJE ODGONI STRAH

Klanjati se, biti u poklonstvenu stavu pred Presvetim, biti u šutnji. Kateheza u šutnji, kateheza na koljenima jest najučinkovitija, naj snažnija. I najvećma zbori! Sjetimo se milijunskih mnoštava i papa na koljenima pred Presvetim, u zanijemjelosti, šutnji, pred Euharistijom. Tu je odgovor na pitanja na čemu počiva naša vjera

i kršćanstvo. Tu je odgovor za koga su to išli u smrt milijuni mučenika. Tu je odgovor u čemu je kršćanstvo te što znači vjerovati.

Kršćanin nije privatna osoba, ne pripada nikakvu klubu ili udruzi. Kršćanstvo nije ezoterično, zatvoreno u sebe, nego egzoterično (grčki *ekso-*vani), okrenuto prema vani. U jezgri svoje otvorenosti imamo Kristovo tijelo kao mjerilo i početak. To jedino mjerilo Gospodina Isusa jest očito življena mjera Petrova nasljednika i Kristova namjesnika na zemlji. Crkva je mistično tijelo Kristovo u kome se klanjamo stvarnomu Kristovu tijelu u Euharistiji, po kome život postaje osmišljenim životom. To je pak posve jednostavno. Mi slavimo kršćanski *halloween*, ili pak *holyyween* upravo ono što samo ime kaže, a to je predvečerje Svih svetih. Svi su kršćani pozvani biti sveti. Pozvani slaviti svjetlo svetih koje je pobijedilo tamu straha i smrti, vlast paklenih sila.

DANAŠNJA ZADAĆA VJERNIKA

Moramo donositi svjetlo u tamu, svjetlo u mračna razdoblja. Bacimo malo pogled u prošlost. Ime je redovito i program. Prisjetimo se nekih povijesnih nadnevaka i podudarnosti. Sveti Benedikt god. 429. podiže svoj *Novi Rim*, Monte Cassino, kolijevku europske kulture. Iste se te godine zatvara Platonova Akademija u Ateni. Slučajna podudarnost? Ne. U Providnosti nema slučajnosti. Nad znamenom stare antičke znanosti i misli, utjelovljenja mudrosti te promišljanja svijeta i čovjeka, spušta se zastor, zatvaraju se dveri, dok se istodobno otvaraju vrata kršćanske akademije, prosvjetljenja Europe snagom Evanđelja, u osobi Isusa Krista.

Na jednoj strani ubrzano propadanje Rimskoga Carstva, stalni ratovi, gospodarska kriza, društveni neredi, zapadanje u mrak barbarstva. Kulturološka i civilizacijska dostignuća Platonove Akademije nestala bi netragom, upravo kao i tolika druga dostignuća čovječanstva (kao primjerice kultura Maya u Americi) da nije bilo osoba poput Benedikta i njegovih redovnika koji su bitne elemente grčke i rimske kulture sačuvali preobražavajući pogansku civilizaciju biblijskim poimanjem čovjeka kao osobe, zajedništva, čovjekovih korijena i njegova cilja. Čuveni bijahu diljem Europe benediktinski

skriptoriji, prepisivališta, gdje su se skupljala, prepisivala i pohranjivala u knjižnice blaga antike.

Iz stapanja Atene i Rima s Jeruzalemom rodilo se ono što nosi ime Europa, Zapad. Bijaše to kolosalni uspjeh, golemo dostignuće. *Succisa virescit - Obrezano se ponovno zeleni!* Bijaše to novi zamah nakon propasti stare civilizacije. Prigoda, *kairos* za novi početak. Klasična kultura nije samo sačuvana nego je transformirana u slobodu, prema Isusu Kristu.

Danas se nalazimo pred jednakom opasnošću. Zapad riskira pad u poganstvo, u ono što je davno nadideno, u relativizam, u subjektivizam prema krilaticama, *moja je istina za mene, a tvoja za tebe*. Čovječanstvo mora braniti svoja dostignuća, jednakost pred zakonom, snošljivost, slobodu vjere, savjesti, demokraciju. Suočeni smo i s masivnim odbacivanjem naslijeđene kulture („cancel culture“).

Blagoslov je za Crkvu i ovo stoljeće jest što ima pape koji je vode u Duhu Kristovu. Benedikt-Blagoslovljeni naslijedio je svetoga Ivana Pavla, koje je naslijedio papa Franjo. *Nomen est omen* - ime je znak! Benedikt bijaše enciklopedijska sinteza dvijetisućljetna teološkog promišljanja u Crkvi te kulturološke povijesti Zapada. Svim se silama svoga uma i volje opirao, pisanom i izgovorenim riječi, suvremenom totalitarizmu i relativizmu, poganskom duhu koji se uvezao sa suvremenom tehnikom. Rektor jednoga njemačkog sveučilišta (Jena) rekao kako znanstvenici imaju stalno problema s granicama budući da uporno prekoračuju sve granice. Svakomu su zadane jasne granice koje ne smije prijeći. Znanstvenici posežu za stablom života s kojega je zabranjeno uzimati plodove a da se čovjek vječno ne upropasti.

U IŠČEKIVANJU BENEDIKTA I MARIJE - NE GODOTA

Prije četiri desetljeća američki je mislilac Alasdair MacIntyre napisao studiju *„After Virtue“ - Gubitak kreposti* - krajnje uvjerljivi prikaz moralne pomutnje na Zapadu. U vremenu kad proizvoljnost, samovolja, relativizam svršava u hladnoj i otužnoj kulturnoj klimi autor je napisao na kraju svoje studije riječi koje vrijedi upamtiti: „Svijet ne iščekuje Godota“ - jasna aluzija na čovjeka lualicu kod Samuela Becketta - „nešto svijet čeka jednoga drugoga“ - nedvojbeno

krajnje oprečna i različita - „svijet čeka novoga svetog Benedikta!“ Kao što je onodobno ubrizgao sveti Benedikt za propasti Rimskoga carstva novu nadu i svjetlo u Europu u osobi Isusa Krista i njegova Evanđelja, i danas smo u potrazi za takvim likovima kako što bijahu Benedikt, Franjo, Ignacije. Osobe koje su svojim primjerom, životom, bile magnet za druge. Ljudi su se u njihovu društvu osjećali prihvaćeni. Danas treba odvažnih pojedinaca i kreativnih zajednica, zahvaćenih Kristovim Duhom - upravo kao некоć nakon Duhova - kad je sve također moglo ispasti drukčije da nije bilo onih prvih odvažnih učenika i sljedbenika Isusa Krista koji su svojom nadom, odvažnošću i vjerom, a poglavito jedinstvenošću i mučeništvom pobijedili nadmoć svojih protivnika.

Veliku popularnost imala knjiga od R. Drehera, američkog novinara, *Benediktova opcija*. Autor kuša motivirati suvremenike u sekularnom okruženju da se međusobno snaže i jačaju te ponovno otkriju ono što je u svoje doba otkrio, živio i drugima ponudio sveti Benedikt. Mi bismo ovdje mogli tu ideju proširiti i reći, danas nam treba ovdje *Marijina opcija*, odnosno „marijanska opcija“. Marija koja je u svome životu sa svojim Fiat predhodnica svih naših „da“ Gospodinu. U njezinu društvu možemo naučiti kako se opredijeliti u slobodi za Gospodina, za ono što znači „biti u Kristu“ o čemu svjedoči stalno sveti Pavao. Jer, „rođeni smo nanovo, ne iz sjemena raspadljiva, nego neraspadljiva, riječju Boga koji živi i ostaje“ (1 Pt 1,23), ali smo istodobno i slobodni odgovor samomu Gospodinu. Isus je govor, mi smo kao i Marija od-govor. Marija je sloboda u osobi, u njoj živi Krist te je po tome ona u najdubljem smislu ona sama! Kao osoba. Ona živi tajnu ljubavi i iz ljubavi. Ona je totalno transparentna prema Isusu Kristu na što smo i mi pozvani. Živjeti kao ona, živjeti iz Gospodina i za Gospodina, živjeti u životu marijansku opciju. Tako će ovaj svijet biti ljudskiji, čovječniji. I ne ćemo trebati nikakvih uvoznih „artikala“ iz drugih duhovnih svjetova, kao noći vještica ili prizivanje duhova. Trebaju nam Marijinim duhom i primjerom opečacene zajednice. Makar bile i male brojem, ali u biti kreativne, koje stvaraju ozračje i prostor Sveto-ga u svijetu.

Foto: Archiv ICMV

PARADOKS I BISER

Paradoks je važan pojam u razumijevanju Božjega djelovanja. Sama riječ paradoks grčkoga je podrijetla (para: protiv; doxa: mišljenje), a znači nešto nevjerojatno, neočekivano, protivno uobičajenome mišljenju.

Božje je djelovanje paradoksalno počevši od stvaranja. Čitav je svemir takav. Veliki britanski fizičar Sir Arthur Eddington rekao je: »Svemir nije samo čudniji, neobičniji nego što smo mi to mogli zamisliti; on je čudniji nego što mi to ikada možemo zamisliti.« A američki fizičar David Finkelstein, misleći na svemir, dodaje: »Mi ne posjedujemo sposobnost da si predstavimo nešto tako ludo koje bi moglo biti istinito.«

Nadalje, paradoksalno je da promjene u svijetu Bog ne pokreće preko velikog i snažnog, nego preko malog izraelskog naroda. Bog je jedan i trojstven, što je možda

**FRA MARINKO
ŠAKOTA**

najveći paradoks. Isto vrijedi za sljedeću vjersku istinu: Bog je postao čovjekom. Vjera je paradoks: Vjeruješ da Bog postoji i stavljaš svoje potpuno povjerenje u Njega, a ne vidiš ga svojim očima. Ljubiti, posebice ljubiti neprijatelje, isto tako. Praštati je paradoksalno. Isto vrijedi za prihvaćanje križa.

Nazarećani, Isusovi sumještani, zbog paradoksa nisu mogli shvatiti da netko iz njihova mjesta, čije roditelje poznaju kao obične ljude, posjeduje takvu mudrost da i čudesne sile djeluju preko njega. Zbog iste dvojbe Petar ne može prihvatiti da Isus govori o križu i trpljenju. Velika većina Isusovih učenika odlazi od Njega jer ga, zbog paradoksalnosti Njegovih riječi o Njegovu tijelu kao hrani, nisu u stanju razumjeti.

No mudrost je spoznaja da se u paradoksu skriva biser, tj. neprocjenjiva vrijednost, duboka mudrost. Po-

teškoća pri tome je to što biser nije odmah prepoznatljiv ni shvatljiv. Skriven je tjelesnim očima. Treba ga tražiti srcem i biti otvoren. I još nešto jako važno: Biser ostaje biser i onda ako ga netko ne prepozna.

Gdje je biser? Gdje ga možemo i trebamo tražiti?

Majka Elvira, koja je utemeljila zajednicu Cenacolo, govorila je momcima koji su kao ovisnici ulazili u Zajednicu: »Ti si biser! Upao si u blato, ali kad se opereš i očistiš, vidjet ćeš da si ostao biser!«

U vjeri je biser. U ljubavi prema drukčijima i prema neprijateljima je biser. U praštanju, u prihvaćanju križa skriva se biser. Nije odmah uočljiv, ali postoji i moguće ga je pronaći.

Isus poučava učenike: »A kad u neki grad uđete pa vas ne prime, iziđite na njegove ulice i recite: 'I prašinu vašega grada, koja nam se nogu uhvatila, stresamo vam sa sebe! Ipak znajte ovo: Približilo se kraljevstvo Božje!'« (Lk 10, 10-11)

Dakle, i onda kad nas odbacujete i ne prihvaćate, ipak znajte: Božje je kraljevstvo blizu! I onda kad ne shvaćate da Bog postoji i da vam je blizu, ipak znajte: Bog postoji i blizu je!

I onda kada ne prepoznamo biser u svetoj misi, ona je biser! U njoj Isus svoju ljubav daruje nama, daje sebe, postaje hrana, kruh kako bi nas nahranio. Žrtvuje sebe kako bi nas spasio. To je ljubav! To je najveća

moćna ljubav i najljepši mogući biser! Stoga idem na svetu misu, da primim Jaganjca Božjeg koji oduzima moje grijeh i grijeh svijeta; Jaganjca Božjeg koji skida terete s mojih leđa. Pa i onda kad ga ne prepoznamo i odbacujemo te prolazimo pored njega kao da ne postoji, biser je tu, u svetoj misi. Nije odmah prepoznatljiv, ali je tu.

Doživio sam u jednoj zapadnoeuropskoj zemlji da je ispovjedaonica mjesto gdje su odloženi metla i ostali pribor za čišćenje. No, bez obzira na to, ispovijed je biser, pa i onda kada je više ne prakticiramo i smatramo da nam nije potrebna. Ispovijed jest mjesto i vrijeme upoznavanja Boga, milosrdnog Oca, koji me prima u svoj zagrljaj, koji mi prašta, koji mi vraća dostojanstvo svojega sina i svoje kćeri. To je biser! To je najljepše što mi se može dogoditi! Nema ništa važnije od toga! Pa ako treba i 100 km prijeći automobilom, otići ću na svetu ispovijed, jer je ona lijek duši mojoj!

I u Međugorju se Gospa ukazala po Božjem načelu koji se raspoznaje u Svetom pismu: na paradoksalan način. Nije se pojavila tamo gdje bi je ljudi očekivali, ne na način na koji bi je očekivali, ne u mjestu u kojem bi je očekivali i ne preko osoba koje bi je očekivale, nego potpuno suprotno tomu. Gospa se ukazala u župi Međugorje, u dijelu sela Bijakovići, na Podbrdu, a to je mjesto koje nije imalo izgrađenog izlazna puta, već

... mudrost je spoznaja da se u paradoksu skriva biser, tj. neprocjenjiva vrijednost, duboka mudrost. Poteškoća pri tome je to što biser nije odmah prepoznatljiv ni shvatljiv. Skriven je tjelesnim očima. Treba ga tražiti srcem i biti otvoren. I još nešto jako važno: Biser ostaje biser i onda ako ga netko ne prepozna.

je sve tu završavalo. Kad bi netko ušao u to selo, mogao se samo vratiti natrag istim putem. No, upravo tu gdje je sve završavalo, Bog preko Gospe započinje nešto potpuno novo! Upravo tu gdje je „stalo vrijeme“, Bog preko Gospe započinje novo vrijeme!

Dva su razloga za novo vrijeme: Jedan je zbog nas, da upoznamo Boga, a drugi je zbog drugih – da im pomazemo:

»Ja sam s vama i vodim vas prema novom vremenu, vremenu koje vam Bog daje kao milost, da ga još više upoznate.« (25. 1. 1993.)

»Ja vas pripremam za nova vremena, da budete čvrsti u vjeri i ustrajni u molitvi kako bi preko vas Duh Sveti djelovao i obnovio lice zemlje.« (25. 6. 2019.)

ZDRAVA DJECA

IVICA ŠARAC

Osvanula je nedjelja, 28. lipnja 1981., peti dan od početka vijesti o Gospinim ukazanjima. Prema Bijakovićima se već početkom dana slijevala rijeka ljudi. Prema ondašnjim procjenama već ih je do podne bilo oko 15 tisuća. Vlast je napeta i sve uznemirenija. Komandir milicije Zdravko Bevanda bio je posebno nervozan jer je, kako se požalio inspektor Ivanu Turudiću, morao i vikendom raditi, ali ponajviše zbog toga što liječnički pregled djece u Čitluku nije polučio rezultate kakve je on očekivao, jer prema njegovu mišljenju liječnici u Domu zdravlja „nisu organizirali potpun pregled djece, već su s njima malo razgovarali pa ih vratili kućama, a u Međugorju se jučer popodne okupilo više tisuća ljudi“. Odlučeno je da će djeca biti poslana na dodatne liječničke preglede u Mostar već u ponedjeljak 29. lipnja. Komandir milicije trebao je izvršiti nalog

načelnika SUP-a Gojka Ivankovića, koji je pak dobivao naredbe s vrha da se obustavi sve masovnije okupljanje ljudi, a nije iznašao rješenje kako to napraviti. Neki revnosniji čuvari poretka u političkim i milicijskim redovima predlagali su da se uporabi „suzavac“ za rastjerivanje ljudi, što oni razumniji među njima ipak nisu primijenili. Te nedjelje, 28. lipnja, pred zgradom čitlučkoga SUP-a stigla su, prema sjećanjima inspektora Turudića, „tri skupocjena automobila“, što je upućivalo na to da su stigli visokopozicionirani političari i načelnik Službe državne bezbjednosti iz Mostara, Stipe Grizelj. Komandir milicije Bevanda odmah je pozvao i inspektora Turudića, rekavši mu da je „sva služba na nogama i u stanju pojačane pripravnosti, pa ni za koga nema radnog vremena, već svatko mora biti na raspolaganju 24 sata.“ U čitlučkoj zgradi SUP-a, piše Turudić, tada je „uspostavljena neka vrsta kriznog stožera“, gdje su se okupljali

političari i SDB-ovci te razmatrali situaciju u Međugorju i dogovarali poteze kojima bi se zaustavila masovna okupljanja ljudi, kojih je bilo sve više i iz sve udaljenijih krajeva, pa je uz ostalo donesena odluka o popisivanju registrarskih pločica automobila onih osoba koje putuju prema Međugorju, Bijakovićima i Podbrdu. Uvedeno je svojevršno izvanredno stanje.

A onda je osvanuo ponedjeljak, 29. lipnja, za katoličke vjernike svetkovina i neradni dan – sv. Petar i Pavao, u našem kraju poznatiji kao „Petrovdan“. I djeca-vidioci su se kao i ostali vjernici toga jutra spremali za sv. misu. No, umjesto odlaska u crkvu, ujutro je po njih došlo vozilo Hitne pomoći s tadašnjim direktorom Doma zdravlja u Čitluku (dr. Antom Bošnjakom) i to u pratnji milicije i – kako opisuje fra Jozo Zovko – „pokupili su ih k'o drva ispred kuće“ i odveli najprije u Čitluk, a potom u Mostar na psihijatrijski pregled. O vulgarnom

izražavanju i bahatom načinu ophođenja pojedinih milicionera prema djeci, ostavila je Mirjana precizno svjedočanstvo. Na činjenicu da mali Jakov odmah nije pošao s njima, Mirjana je zabilježila da je jedan od milicionera „ljutito pogledao“ prema njoj i ovako se izrazio: „Gdje je ono malo g...o?“, misleći na Jakova, na što je Mirjana odgovorila da je Jakovu samo deset godina i da je premalen. Njegova reakcija nastavljen je u oštrom i vulgarnom tonu: „Ti, k.o lažljiva. Nije on malen ako se može popeti na ono brdo za dvije minute.“ Nakon ponovnog saslušanja u zgradi SUP-a, milicija je djecu „natrpalu u malo vozilo Hitne pomoći“ i opet odvezla u Dom zdravlja, gdje ih je sada trebala pregledati lokalna pedijatričarka dr. Darinka Glamuzina, koju je Mirjana opisala kao „samouvjerenu i inteligentnu ženu, kratke tamne kose“, koja je u razgovoru s njima tražila logična objašnjenja za neobične događaje u Bijakovićima. Mirjana ističe da su svi oni na njezina pitanja odgovarali „strpljivo i iskreno“ i da im je ona na kraju razgovara najavila da će doći s jednim kolegom da ih predvečer „promatra“ na licu mjesta, dakle tijekom ukazanja. No, prije toga djeca su toga dana odvezena na psihijatrijski pregled u Mostar. Milicija ih je opet strpala u vozilo Hitne pomoći i odvezla do mostarske bolnice. Po dolasku, uveli su ih u jednu mračnu prostoriju bez prozora, zaključavši vrata. U mračnom prostoru, zrak je bio ustajao, vlažan i hladan. Kad su im se oči privikle na mrak – opisuje Mirjana scenu – ugledali su kako neka osoba leži na stolu i užasnuti shvatili da su ih strpali u mrtvačnicu! Nakon nekog vremena, odatle su ih odveli k liječniku koji ih je primio vrlo hladno, smjestio u jednu prostoriju, također pod ključem, za koju im je rekao da je čekaonica. Djeca su iznova traumatizirana saznanjem da su sada zaključani na Odjelu s mentalno bolesnim osobama, koje su besciljno šetale uokolo, vrištale i ispuštale čudne glasove. Izvukla ih je jedna medicinska sestra te ih, uz komentar „vi ne pripadate ovdje!“, odvela u jednu sobu na kraju hodnika, u koju se ubrzo okupilo još medicinskih sestara, koje su znatizeljno počele postavljati pitanja djeci o Gospinim ukazanjima. Dok su djeca svjedočila, one su ih pozor-

Foto: Arhiv ICM

Iako nitko od liječnika iz Čitluka i Mostara, koji su do tada pregleda(va)li djecu i s njima razgovarali, odmah nije povjerovao u vjerodostojnost njihovih tvrdnji da vide Gospu, svi su bili suglasni u onom najvažnijem iz njihove struke – u dijagnozi da su djeca zdrava!

no slušale, navodi Mirjana, neke i sa suzama u očima. Djecu je nakon toga pregledala tadašnja voditeljica Odjela za psihijatriju mostarske bolnice, dr. Mulija Džudža, spec. za neurologiju i psihijatriju. Dr. Džudža je 35 godina kasnije u jednom razgovoru za *Glasnik mira* informirala javnost da su djeca uvedena u njezinu ordinaciju u pratnji nekih mlađih ljudi, vjerojatno policijskog osoblja, bez ikakve najave i da ona u tom trenutku nije znala zbog čega su dovedena na psihijatrijsko promatranje, dodavši i to da je postupak osoblja u pratnji djece bio korektan i prema njoj i prema djeci. Osim što se na licima djece odražavao strah, dr. Džudža je brzo ustanovila da se „odmah i na prvu moglo vidjeti da su to i fizički i mentalno potpuno zdrava djeca.“ I Mirjana i Vicka u zapisanim svjedočanstvima navode

da je doktorica na kraju rekla da treba „proglasiti ludima one koji su ih ovdje doveli“ (Mirjana) i „da smo mi potpuno zdrava djeca.“ (Vicka) To je kasnije potvrdila i dr. Džudža ovim riječima: „Djecu sam zajedno s pratnjom otpravila od kuda su i došli, uz dijagnozu: da su djeca svjesna, trijezna i potpuno zdrava i uz opasku da su toga dana umjesto njih u mojoj ordinaciji trebali biti oni koji su ih ovamo poslali.“ Doktorica je dodala da nitko nikada nije od nje zatražio zapisnik njezina razgovora s djecom. Ne može se, međutim, izostaviti i to da je Vicka u svojim razgovorima s fra Jankom Bubalom opisala početak pregleda kod doktorice kao pamalo mučan i neugodan: „Ona nas je pokušala napraviti nekim bolesnicima... k'o da nešto umišljamo; da smo neki drogeraši; da varamo narod. I tako... Mene je napala kako sam po modi obučena, a k'o falan Gospina djevojka.“ U svom, pak, osvrtu na istu scenu Mirjana ističe da je nju „u tomu najviše dirnulo – i potvrdilo mi kako se nikada ne trebam bojati govoriti o Gospi *bilo kome* – bilo je to što je dr. Džudža bila muslimanka.“ Iako nitko od liječnika iz Čitluka i Mostara, koji su do tada pregleda(va)li djecu i s njima razgovarali, odmah nije povjerovao u vjerodostojnost njihovih tvrdnji da vide Gospu, svi su bili suglasni u onom najvažnijem iz njihove struke – u dijagnozi da su djeca zdrava! U tom kontekstu je fascinantna slučaj dr. Darinke Glamuzine, koja je samu sebe iz toga vremena ocijenila „kao vrlo ambicioznu liječnicu, odgojenu u duhu egzaktnosti i materijalizma“, uvjerenu da „svaka neutemeljena priča mora biti raskrinkana, a problem rasvijetljen i raspravljen“, pa je sukladno stavu osobe koja razmišlja egzaktno i racionalno držala „ovu priču smiješnom i neozbiljnom.“ Stoga je, kako je djeci bila najavila, odlučila istoga dana poći skupa s direktorom čitlučkoga Doma zdravlja (dr. Bošnjakom) u Bijakovice i biti na brdu s djecom tijekom ukazanja, s namjerom da na „medicinski i stručan način“ raskrinka njihovu priču. Ali to što je doživjela gore potpuno će promijeniti njezin odnos prema životu, prema samoj sebi i prema Bogu, na sličan, dubok i intenzivan način, kao što će s vremenom Gospina ukazanja utjecati na promjenu života inspektora Turudića.

MILICIJA IH JE OPET STRPALA U VOZILO HITNE POMOĆI I ODVEZLA DO MOSTARSKE BOLNICE. PO DOLASKU, UVELI SU IH U JEDNU MRAČNU PROSTORIJU BEZ PROZORA, ZAKLJUČAVŠI VRATA. U MRAČNOM PROSTORU, ZRAK JE BIO USTAJAO, VLAŽAN I HILADAN. KAD SU IM SE OČI PRIVIKLE NA MRAK - OPISUJE MIRJANA SCENU – UGLEDALI SU KAKO NEKA OSOBA LEŽI NA STOLU I UŽASNUTI SHVATILI DA SU IH STRPALI U MRTVAČNICU!

Foto: Arhiv ICM

MEĐUGORJE ŠKOLA KRUNICE

Kako se osjetio duh
Međugorja u molitvi krunice
na Trgu bana Jelačića

Foto: Arhiv ICMM

Međugorje i krunica neodvojivi su. „Toga nema nigdje u svijetu, da ljudi hodaju ulicom, po prodavaonicama, u restoranima i da u ruci neprestano nose krunicu“, rekao je jedan od visokopozicioniranih vatikanskih nadbiskupa, kada je prije tri godine prvi puta, baš kao i većina njegovih kolega s visokih crkvenih pozicija, došao u Međugorje. Međugorje je mjesto (i) krunice. Uz sakrament ispovijedi i euharistiju, krunica je sastavni dio međugorskog duhovnog programa. No taj duh molitve krunice Međugorje nije ograničilo i stisnulo u svoje okvire, nego se on proširio daleko izvan njega. Primjerice, itekako se snažno osjeća u inicijativi molitve krunice, koja je pokrenuta na zagrebačkom središnjem gradskom Trgu bana Josipa Jelačića, na kojemu odnedavno svake prve subote muškarci zajedno mole krunicu klečeći na koljenima.

DARKO PAVIČIĆ

Nekoliko dana prije završetka ovoga broja „Glasnika mira“, na Trgu bana Jelačića oko 300 muškaraca molilo je krunicu. No ona je u hrvatskoj javnosti izazvala val otrovnih reakcija i mržnju i isključivost prema moliteljima. Vidljivo je to bilo, prije svega, na društvenim mrežama i objavama lijevo orijentiranih portala, koji najčešće ne razumiju ni smisao toga okupljanja, kao ni smisao same molitve. Iritira

ih isključivo prisutnost molitelja na trgu, tj. njihov klečeći molitveni stav s krunicom u ruci, premda se očigledno radi o mirnom i pacifističkom druženju, na koje dolaze ozbiljni muškarci, koji se sastanu u tišini, izmole zajedno krunicu oko pola sata i u tišini se razidu. Nikakva nereda, gužvanja ili sličnoga nema. Štoviše, upravo njihova poredanost u redove govori o urednosti i disciplini, a sa zadnje molitve u cijela se poruka sažela u jednoj fotografiji oca

i sina, otprilike petogodišnjaka, koji je s očevom krunicom u ruci klečao ispred njega i također molio. Krunica na Trgu bana Jelačića nije prva molitva krunice u zagrebačkom javnom prostoru. Po broju i organiziranosti prethodile su joj, primjerice, one ispred bolnica u organizaciji inicijative „40 dana za život“ ili na Kamenitim vratima svakoga utorka s molitvenom zajednicom „Srca Isusova“. Oba spomenuta primjera obilježavaju već spomenuta discipli-

na i usredotočenost molitelja, koji ne narušavaju javni red i mir. Oni naprosto mole uobičajeni molitveni obrazac krunice, ne agitiraju i ne privlače pažnju prolaznika ni sa čime drugim osim svojom nazočnošću. Baš kao i na Trgu bana Jelačića. No čini se da se upravo u tome i skriva cijela nevolja onih koji im osporavaju pravo na javnu molitvu.

Komunizam je prilično strepio i opasnom držao takva zbivanja, pa je čak zakonski regulirano bilo da se vjerski skupovi izvan crkvenih prostora mogu sankcionirati. Sjetimo se kako je to bio problem u Međugorju prvih dana ukazanja, kada su deseci tisuća hodočasnika hrlili na Podbrdo kako bi s vidiocima bili na ukazanju, a ondašnji župnik fra Jozo Zovko strepio je upravo da će ga komunističke vlasti optužiti zbog organiziranja nelegalnog vjerskog skupa izvan crkve i sve ih pohapsiti. No danas

čana na špici, a koji se ne boje da će ih ubiti knjižica koju će im oni onako usput tutnuti u ruku.

Tako ni krunica nikoga ne ubija. Štoviše, valja se prisjetiti njezine uloge i značenja u Domovinskom ratu, kada su je oko vrata nosili brojni branitelji, bez obzira što mnogi od njih nisu znali moliti krunicu ili su je tek prvi puta vidjeli u životu, no vjerovali su da su upravo preko nje zaštićeni i da će se zahvaljujući Božjoj zaštiti vratiti živi svojim domovima.

Krunica ne predstavlja opasnost za društvo. Uostalom, s krunicom u džepu u Katar nogometnu reprezentaciju vodi izbornik Zlatko Dalić. S krunicom u džepu vratio je drugoplasiranu reprezentaciju na Svjetskom nogometnom prvenstvu na taj isti zagrebački Trg bana Jelačića. I želi to opet ponoviti na ponos cijele Hrvatske.

MOLITVA KRUNICE NIJE NIKAKAV PROSVJED. TO SE NAJBOLJE VIDI IZ MOLITVENIH NAKANA, KOJE ZAGOVARAJU JASNE KRŠĆANSKE STAVOVE O OBITELJI, SPOLNOSTI, BRIZI ZA DOMOVINU I DRUŠTVO. ONIMA KOJI IH NE RAZUMIJU ILI NE ODOBRAVAJU NITKO NE DAJE PRAVO ELIMINIRATI IH IZ JAVNOGA PROSTORA, BEZ OBZIRA ŠTO SE RADI O SPOMENUTOM TRGU BANA JELAČIĆA, KOJI SAM PO SEBI S JEDNAKIM POŠTOVANJEM PODNOSI, PRIMJERICE, RASPLESANOST I RASPJEVANOST VJERNIKA HARE KRIŠNE, KOJI BAŠ SUBOTOM ČESTO U SVOJIM NARANČASTIM SARIJIMA ŽELE PRIVUĆI PAŽNJU ZAGREPCANA NA ŠPICI, A KOJI SE NE BOJE DA ĆE IH UBITI KNJIŽICA KOJU ĆE IM ONI ONAKO USPUT TUTNUTI U RUKU.

je vrijeme posve drugo i nikome ne bi trebala smetati molitva u javnom prostoru. Osobito ne na prostoru kao što je zagrebački Trg bana Jelačića, koji je svojom središnjom pozicijom u gradskom prostoru magnet za sva moguća zbivanja i okupljanja, od štandova OPG-ovaca i raznoraznih šatorčića s dobronamjernim dobrotvornim akcijama do mjesta za koncerte i prosvjede.

Molitva krunice nije nikakav prosvjed. To se najbolje vidi iz molitvenih nakana, koje zagovaraju jasne kršćanske stavove o obitelji, spolnosti, brizi za domovinu i društvo. Onima koji ih ne razumiju ili ne odobravaju nitko ne daje pravo eliminirati ih iz javnoga prostora, bez obzira što se radi o spomenutom Trgu bana Jelačića, koji sam po sebi s jednakim poštovanjem podnosi, primjerice, rasplesanost i raspjevanost vjernika Hare Krišne, koji baš subotom često u svojim narančastim sarijima žele privući pažnju Zagrep-

Muškarci koji su molili krunicu u Zagrebu činili su to i na nakanu da muškarci postanu duhovnim autoritetima u obitelji, jer je poznato da uloga muškarca u obitelji i društvu danas u velikoj krizi. Clayton C. Barbaeu u svojoj knjizi „Glava obitelji – kršćansko očinstvo u suvremenom svijetu“, u nakladi Verbuma iz Splita, piše: „Otac je duhovni vođa ove svete zajednice. Odbiti izvršiti u takvim prilikama svoju ulogu laičkog svećenstva, to duhovno vodstvo, znači osakatiti vjerski život obitelji“.

Ostale molitvene nakane bile su za domovinu, mir i obraćenje hrvatskog naroda, za prestanak predbračnih odnosa, za čednost u odijevanju i ponašanju te za obnovu katoličkih brakova, za prestanak pobačaja i otvorenost bračnih parova životu, za beskompromisne crkvene pastire i nova duhovna zvanja, za duše u čistilištu i već spomenutu za muškarce da postanu duhovni autoriteti u obitelji koji će hrabro svjedočiti i

Muškarci koji su molili krunicu u Zagrebu činili su to i na nakanu da muškarci postanu duhovnim autoritetima u obitelji, jer je poznato da uloga muškarca u obitelji i društvu danas u velikoj krizi. Clayton C. Barbaeu u svojoj knjizi „Glava obitelji – kršćansko očinstvo u suvremenom svijetu“, u nakladi Verbuma iz Splita, piše: „Otac je duhovni vođa ove svete zajednice. Odbiti izvršiti u takvim prilikama svoju ulogu laičkog svećenstva, to duhovno vodstvo, znači osakatiti vjerski život obitelji“.

prenositi katoličku vjeru. Molitelji su bili iz raznih obrazovnih, socijalnih i kulturnih struktura, a među njima moglo se vidjeti i neke ugledne profesore, liječnike i uspješne poduzetnike. Neki su došli u pratnji svojih supruga i obitelji, koje su ih strpljivo čekale u blizini, dok molitva ne završi, ne strahujući da će ih itko silovati svojim autoritetom nakon posljednje desetice.

Bivši glavni urednik Bitno.neta Goran Andrijačić, objasnio je na svojem Facebook profilu kako je za poljski tjednik u kojemu sada radi lani pisao o duhovnom pokretu tzv. muške krunice. Odnosno, da je riječ je o inicijativi nekoliko zajednica okupljenih oko salezijanca Dominika Chmielewskog, koje su svake prve subote krenule moliti krunicu na ulicama Varšave, a koja je bila povezana s duhovnošću Fatime.

„Prva okupljanja dogodila su se 2018., a od tada se molitva proširila na 40 gradova u Poljskoj i inozemstvu. U svijet su krenule slike muškaraca koji na gradskim trgovima kleče i mole se i malo tko te slike nije zamijetio na društvenim mrežama. Jedno od većih okupljanja bilo je ono u Bydgoszczu u studenom 2021. Okupilo se oko 6.000 muškaraca, a molitvu je predvodio mjesni biskup Krzysztof Włodarczyk“, veli Andrijačić, koji razgovarao sa sudionicima i koji su mu posvjedočili kako im je krunica promijenila život, unijela mir u njihove obitelji, a njima pomogla postati boljim muževima, očevima, muškarcima...

Međugorje obiluje takvim svjedočanstvima. Krunica koju su nosili u ruci Međugorjem i nastavili je moliti doma tisućama ljudi promijenila je život. Krunica prije (i poslije) mise u Međugorju neizostavni je dio hodočasničkih dana svih međugorskih hodočasnika. Međugorje je škola molitve i škola krunice. Stoga nije ni čudo da se na zagrebačkom glavnom trgu u molitvi krunice osjetio duh Međugorja. Jer krunica ne poznaje granice.

Foto: Arhiv ICMM

ŠTO JE MEĐUGORJE BEZ GOSPE?

PAULA TOMIĆ

VEĆ SVI ZNAMO KAKO JE MJESEC STUDENI U MEĐUGORJU POSEBAN MJESEC JER SE DUHOVNA PRISUTNOST POKOJNOG FRA SLAVKA POČINJE TAKO SILNO OSJEĆATI. Svojim 'rođenjem u Nebu' kao da želi reći svima onima koji ovih dana s tugom posjećuju grobove svojih milih i dragih: „Nemojte plakati, vaši najmiliji nisu nestali, oni su ponovno rođeni

u vječnoj stvarnosti Ljubavi u kojoj ćemo se svi jednoga dana sresti.“ Zato je ova kolumna svojevrsno podsjećanje na temeljne postavke njegove Gospine škole koje je neumorno svjedočio sve do svoje smrti.

SVAKI VJERNIK JE ISUSOV RATNIK Već 41 godinu Gospa nas u Međugorju sprema na rat. Rat sa Sotonom koji se bori za nasilje, nemir, nered

i ljudske duše. I to ne bi trebalo biti ništa čudno za nikoga od nas. Jer biti Kristov znači biti ratnik, znači biti u stalnoj borbi s tminom koja odmah želi ugasiti svaku naznaku svjetla. Sveti Pavao ovu našu pozvanost na borbu tako lijepo opisuje u svojoj poslanici Efežanima: „Obucite svu opremu Božju da se možete oduprijeti lukavstvima Đavlovim. Jer nije nam se boriti protiv krvi

i mesa, nego protiv Vrhovništva, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima. Zbog toga posegnite za svom opremom Božjom da uzmožete odoljeti u dan zli i održati se kada sve nadvladate. Držite se dakle! Opašite bedra istinom, obucite oklop pravедnosti, potpašite noge spremnošću za evanđelje mira! U svemu imajte uza se štit vjere: njime ćete moći ugasiti ognjene strijele Zloga. Uzmite i kacigu spasenja i mač Duha, to jest Riječ Božju. Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete...“ (Ef 6,10-20)

Pokojni fra Slavko Barbarić, davno je napisao slične riječi poziva na borbu: „Međugorje nije samo poziv na molitvu i post, nego Marijina škola života i osposobljavanje svih nas za borbu protiv zla i grijeha i odvažno zauzimanje za život. Tko bude tako radio, bit će čovjek mira, i bit će svet!“

GOSPA JE PUT PREMA ISUSU

Gospa zna da se ovaj rat osvaja mirom i ljubavlju u srcu. Ali mi još nismo spremni, naše srce je nemirno i nije vično ljubiti. Zato Gospa dolazi kao naša Majka i učiteljica. Ona je kroz cijelu povijest crkve bila ta koja je ljude učila kako doći k njezinu Sinu jer je ona sama to najbolje znala. Ona koja je puna milosti i koja je ljubljena. Njezina ljubav i njezin odnos s Isusom su najsavršeniji primjer koji i mi trebamo imitira-

i žrtvu, odlučujemo se za život. Svaki puta kad mislimo samo na sebe i svoju korist, odlučujemo se na smrt. Gospa kaže da se svijet odlučio na smrt. Potvrđuje da je svijet objavio otvoreni rat protiv ljubavi! I mi to vidimo na svakom koraku. Ruše se svi zdravi temelji društva i odnosa, vjere i znanosti, života i smisla. Stručnjaci za rad s djecom upozoravaju kako sve više postajemo „virtualni autisti“ – ljudi zatvoreni u vlastite sebične svjetove koji nemaju veze sa stvarnošću, nemaju veze sa drugima. Koliko je samo to suprotno životu jer čovjek je biće koje se ostvaruje u odnosu s drugim. Čovjek se uči ljubiti od drugoga. „Povrijeđena djeca ne prestaju voljeti svoje roditelje; ona prestaju voljeti sebe.“ – kaže poznati psiholog Jasper Juul.

Ključna stvar u promjeni srca jest spoznati da nas Bog ljubi tamo gdje mi sebe ne ljubimo. Tu se događa klik koji mijenja nas, a onda i naše odnose prema drugima. To čudo spoznaje može izvesti samo Božja ljubav kada nas milošću dotakne. Zato Gospa kaže u poruci da je Bog poslala „zato... da vas poučavam da bez Boga nemate budućnosti.“ (25. 10. 2022.) Bez Boga koji je ljubav, nema promjene srca, nema promjene na bolje koja se događa jedino po unutarnjoj promjeni čovjeka.

SAMO LJUBAV JEDNE MAJKE SE NE PRESTAJE NADATI

Kako onda Gospa kaže da ne gubimo nadu u promjenu ljudskog srca (usp. „Svjedočite radosno vašu vjeru i ne gubite nadu u promjenu ljudskoga srca.“ 25. 10. 2022.)?

Odgovor na ovo pitanje daje sama Gospa u svojoj slijedećoj rečenici: „Ja sam s vama i blagoslivljam vas mojim majčinskim blagoslovom.“ (25. 10. 2022.) Jedna Majka se nikad ne prestaje nadati da će njezino dijete ozdraviti, ili se vratiti ili postati bolje...Dakle, još je sve moguće dok je Ona s nama. A promjene srca moguće su dokle god je blagoslova njezine majčinske ljubavi.

Ovih dana smo slušali i slušamo kako je Međugorje sveto mjesto i kako se po toj svetosti i po milosti sakramenata u njemu događaju sve unutarnje preobrazbe, odnosno nova evangelizacija. Fra Slavko Barbarić bi se djelomično složio s ovom tvrdnjom, jer za njega je glavni pokretač milosti i svetosti Međugorja bila Gospina

Marija ne vodi vjernike k Isusu i njegovoj preobraziteljskoj snazi.

Fra Slavko Barbarić je očigledno vodio iste bitke sa 'mudrim i umnim ljudima koji poznaju tajne kraljevstva Božjega, ali niti sami u njega ulaze niti puštaju druge u njega ući'. Razumom se tajne vjere ne mogu dokučiti, tek srcem se dobro vidi – kaže Mali Princ. Opisujući svoj razgovor sa poznatom njemačkom spisateljicom i psihoterapeutkinjom, gospođom Christom Meves, fra Slavko pojašnjava ovaj misterij: „Razgovarali smo o Međugorju. Iznenadila me s onim što je ona kao najljepše i najvažnije otkrila u Međugorju. Izrekla je to u tri točke: Lijepo je od Gospe što dolazi svaki dan, što je s nama tako dugo i što govori jednostavno. Iznenaden njezinom tvrdnjom spontano sam dodao: Zanimljivo!? Upravo su te tri točke velika smetnja komisijama i teolozima! Zašto svakodnevno, zašto tako dugo i zašto onakve poruke? Christa je dodala. Ja govorim sada kao majka, baka i psihoterapeut. Zbog svoga poslana neprestano sam u susretu s ranjenim osobama. Najdublje rane u srcima i dušama ljudi, koje uzrokuju strahove, depresije, probleme sa smislom života i sl., zadaje odsutnost roditelja, nedostatak njihove ljubavi, nedostatak nježnosti i doslovno majčinskoga i očinskoga krila, zagrljaja. Gospa nas želi naučiti da budemo jedni s drugima, da naše majke budu više u obitelji sa svojom djecom nego za strojevima po tvornicama i uredima.“ – zaključila je Christa.“

blizina: prisutnost Gospine majčinske ljubavi koja na poseban način dotiče i otvara srca, a onda ih sakramentalne milosti oslobađaju i liječe.

SAMO SE SRCEM DOBRO VIDI

Međugorje ne bi bilo Međugorje bez Gospe i njezine majčinske prisutnosti. Baš kao što ni čuda u Kani Galilejskoj bez Marije ne bi bilo. Kao što se tamo voda naše zemaljske ljubavi pretvorila u božansku ljubav tek onda kad je Marija intervenirala i uputila mladence na Isusa, tako i međugorskih obraćenja i promjena ne bi bilo da i ovdje

ti. Čovjek je biće koje imitirajući i oponašajući uči. Čovjeku treba uzor i model, pravi put, a za nas vjernike je to Blažena Djevica Marija. Zato u zadnjoj poruci Gospa potvrđuje da je tu Svevišnji poslala „...da vam budem radost i put u nadi jer čovječanstvo se odlučilo na smrt.“ (25. 10. 2022.)

SVIJET SE ODLUČIO ZA „NE LJUBAV“

Svaki put kad se odlučimo na ljubav

Tako je fra Slavko sa svima nama podijelio ovu spoznaju o tome zašto je ovdje u Međugorju Božja ljubav tako djelotvorna – zato jer se izliva kroz srce Majke koja je stalno prisutna, koja nas ne ostavlja i koja govori tako jednostavno da to svatko onaj tko traži Boga iskrena srca, može razumjeti. Majčinu ljubav ne može se shvatiti razumom, nego samo srcem.

14. Mariološko-marijanski internacionalni kongres

Fotografije: Arhiv ICMM

MEDUGORJE

KAO DOPRINOS NOVOJ EVANGELIZACIJI

Kako je dogovoreno još u ožujku ove godine, u Medjugorju se od petka 7. listopada do nedjelje 9. listopada održao 14. Mariološko-marijanski internacionalni kongres na temu „Medjugorje kao doprinos novoj evangelizaciji“.

Organizirali su ga Hrvatski mariološki institut (HMI), Papinska međunarodna marijanska akademija (PAMI) i Župni ured sv. Jakova Apostola Starijeg, Medjugorje.

HMI ima kao svrhu „znanstveno proučavanje kako povijesno-kritičkih tako spekulativno-teoloških problema o presvetoj Bogorodici, Blaženoj Djevici Mariji unutar misterija Krista i Crkve, vodeći pritom posebno računa o prošlosti i sadašnjosti Katoličke Crkve i kršćanske vjere u Hrvatskoj. Isto tako mu je svrha promicati autentično štovanje Blažene Djevice Marije, posebno u našim krajevima. Pritom stalno ima pred očima ekumensku dimenziju marijanske teologije, posebno u odnosu prema istočnom pravoslav-

lju i o sličnoj dimenziji u odnosu prema islamu.“

PAMI je „znanstvena ustanova Svete Stolice posvećena promicanju i unapređivanju mariološke znanosti u svrhu promoviranja autentične marijanske pobožnosti. Kao ‘međunarodno’ Papinsko tijelo, ima zadaću

koordinirati znanstvenike mariologije iz cijeloga svijeta, kako u području istraživanja, tako i u dijalogu između kultura te ekumenskog i međureligijskog dijaloga“.

Kongres je imao međunarodnu razinu jer se održavao na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Gotovo trideset predavača govorilo je o teološkim pretpostavkama, očitovanjima i evangelizacijskim plodovima međugorskoga fenomena. U radu skupa sudjelovao je i predsjednik Papinske međunarodne marijanske akademije, franjevac fra Stefano Cecchin.

Svete mise su predvodila trojica (nad)biskupa koja su sudjelovala i u radnom dijelu skupa. U petak 7. listopada je misu predvodio posebni apostolski vizitator za župu Medjugorje nadbiskup Aldo Cavalli, u subotu 8. listopada mostarsko-duvanjski biskup Petar Palić, a kongres je završio misom u 11,00 sati koju je u nedjelju 9. listopada predvodio sisački biskup Vlado Košić.

Uz ovaj mariološki dio programa, sudionici su imali priliku živjeti i marijansku dimenziju kongresa sudjelujući u večernjem molitvenom programu u župnoj crkvi.

Prvi radni dan

Radni dio skupa otvorio je i zatvorio predsjednik Hrvatskoga mariološkoga

instituta dr. Josip Karlič, a zatim je sve prisutne pozdravio apostolski vizitator nadbiskup Cavalli podijelivši s njima svoje viđenje Medjugorja: „Ovdje se čine stvari koje se čine u svakoj župi i nema ničega čudnoga: krunica, misa, klanjanje Presvetomu, čašćenje križa, ispovijed... Slično kao u bilo kojem drugom svetištu. No ovamo dolazi mnogo ljudi, na tisuće, bez reklame... Zašto dolaze ovamo da bi činili ono što mogu činiti u svojim župama, potpuno isto? Postoji dubok razlog. Puno mole. (...) Ispovijedi, na tisuće. (...) Ljudi žele promijeniti život. (...) Ne mogu ne misliti da je ovo mjesto, upravo mjesto, na neki način postalo mjestom susreta između nadnaravnoga i naravnoga. Inače ne vidim drugoga razloga zašto bi tisuće dolazile ovamo“.

Okupljene je pozdravio i biskup Palić, koji je među ostalim rekao: „S obzirom na izabrane teme o kojima će biti govora na ovom kongresu te još uvijek otvoreno more međugorskoga fenomena, kao i na pojedine nemirne, u nekim dionicama veoma oštre tjesnace, nadam se i vjerujem da će predavači znati osvijetliti put u mirnu luku. Uostalom, to je i zadaća teologa: jasnoća u promišljanju, preciznost u izražavanju te nadasve otvorenost Duhu Božjemu i suglasje s učiteljstvom Crkve. A Marija koju zovemo Zvijezdom Mora neka nam pokazuje pravi put do svojega Sina Isusa Krista i neka nas uči poniznosti, poslušnosti i otvorenosti Božjemu Duhu.“

Prisutne su na početku skupa pozdravili i fra Cecchin, biskup Košić, dekan zagrebačkoga KBF-a Josip Šimuno-

vić te novi međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić.

Dvama uvodnim predavanjima u rad skupa uveli su fra Cecchin, koji je govorio o međugorskom fenomenu kao „doprinosu novoj evangelizaciji u Crkvi otvorenoj sinodnosti“ te talijanska redovnica, dogmatičarka s. Daniela Del Gaudio, koja je predstavila put koji je, za pontifikata trojice papa, doveo do rješenja koje je sada na snazi.

Svojevrsni teološko-povijesni okvir u kojem se promatra međugorski fenomen dala su na skupu četiri predavača. Biskup Košić govorio je o marijanskim svetištima kao „teološkom mjestu“, tj. kao poticaju za teološko promišljanje i izvoru teološke spoznaje. Međugorska je ukazanja u povijesno-spasenjski kontekst smjestio fra Tomislav Pervan, podsjetivši na teške početke međugorskoga fenomena. O značenju i kriterijima za proučavanje marijanskih ukazanja u postteološkom vremenu govorila je Veronika s. Nela Gašpar, koja je dar

koji vidioci imaju smjestila u svijet karizma, a fra Josip Šimić smjestio je međugorska ukazanja u kontekst drugih marijanskih ukazanja u 20. stoljeću.

Međugorski fenomen viđen očima njegovih danas pokojnih velikana, njegovih sudionika, promatrača, zagovornika i osporavatelja – tako bi se mogla nazvati druga velika cjelina predavanja održanih u petak popodne. Dva su predavanja posvećena liku velikoga međugorskoga svećenika, poslužitelja, pisca i duhovnoga voditelja fra Slavka Barbarića (+ 2000. godine). Zbog spriječenosti izravnoga sudjelovanja u skupu pročitano je predavanje fra Ivana Dugandžića pod naslovom „Fra Slavko Barbarić i Crkva prema Gospinim porukama“, a zajedničko predavanje o „mogućnosti kršćanskoga svjedočenja prema fra Slavku Barbariću“ zajednički su održali Branko Murić i Fran Čorić.

Mr. Ivan Turudić, svećenik Mostarsko-duvanjske biskupije, predstavio je „međugorski fenomen u naučavanju mons. Ratka Perića“, biskupa mostarsko-duvanjskoga u miru, koji je, kao što je poznato, prema fenomenu gajio općenito negativno stajalište.

Stajalište nadbiskupa Frane Franića i njegovo iskustvo Međugorja predstavio je Mladen Parlov. Do vrlo sličnih uvida došao je jedan od najvećih mariologa i poznavatelja mariofanija novijega vremena, René Laurentin, čije je stajalište predstavila Andrea Filić. A da je moguće i relativno neutralno stajalište prema međugorskomu fenomenu, pokazao je svojim predavanjem Anto Barišić, koji je govorio o „fenomenu međugorskih ukazanja u baštini Tomislava Janka Šagi-Bunića“.

VEČERNJI PROGRAM PRVOG RADNOG DANA KONGRESA

Prvi dan 14. Mariološko-marijanskog internacionalnog kongresa završio je večernjim molitvenim programom na vanjskom oltaru župne crkve sv. Jakova. Na blagdan Gospe od krunice, i s mnoštvom vjernika koji su ispunili sve klupe vanjskog oltara,

molitvu krunice u 17 sati predmolio je fra Karlo Lovrić, a svetu misu u 18 sati predslavio je apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli u koncelebraciji sisačkog biskupa mons. Vlade Košića, međugorskog župnika fra Zvonimira Pavičića te još 65 svećenika.

U svojoj propovijedi mons. Aldo je istaknuo ono što je nekako bio i zaključak prvoga dana mariološkog kongresa, a to je da je Međugorje neupitno mjesto MILOSTI koja se ne može zanijekati. Zato je mons. Aldo rekao: „Ovdje u Međugorju živimo u mjestu koje je bilo jednostavno i neznatno: Bog je, po milosti, izabrao ovo mjesto kako bi dao Svoju milost onome koji dođe odgovarajući vjerom na Gospodinov poziv. Ovdje u Međugorju, u ime Gospodnje, slavi se liturgija koja se slavi u svakoj župi: Euharistija, ispovijed, euharistijsko klanjanje, krunica. Još se, moleći, posjećuju i Podbrdo i brdo Križevac. Sve se slavi s jednostavnošću i kvalitetom: po milosti nas Bog ovdje istinski susreće i mi Ga susrećemo – i obraćamo se. Živeći i noseći ovu Božju milost u nama, mi dajemo svoj doprinos novoj evangelizaciji“.

rekao je nadbiskup Cavalli.

Na kraju propovijedi mons. Cavalli izrazio je i dobrodošlicu Međunarodnoj pontifikalnoj mariološkoj akademiji zahvalivši im što su „odabrali ovo mjesto milosti kako bi slavili 14. internacionalni mariološki kongres“ te izrekao molitvu: „Bog Otac, izvor ljubavi, blagoslovio ovaj Kongres; Gospodin Isus, izvor milosti, učinio ga živim i važnim; Duh Sveti svojim darovima učinio ga kreativnim i djelotvornim. U svemu, pratila nas Djevica Marija, kao što je činila s Isusom i apostolima.“

Drugi radni dan

Drugi radni dan skupa bio je u cijelosti posvećen raznovrsnim dobrim duhovnim plodovima Međugorja. „Međugorje ne donosi ništa novo, nego ljude čini novima“; tu se događa „buđenje srca“; ono „otvara oči za ono što je već posebno“; ono je „novi i aktualni poziv na življenje evanđelja“ – neke su od formulacija koje je u nadahnutu predavanju izrekao fra Marinko Šakota. Fra Danko Perutnina, govoreći o „Međugorju kao izvoru duhovnih zvanja“, iznio je brojku od ukupno 614 duhovnih zvanja zadobivenih u Međugorju, registriranih

za potrebe „Komisije Ruini“, što će reći da je popisivanje prestalo 2013. godine i da je stvarna brojka danas zacijelo veća od tisuću.

U tom završnom dijelu Josip Šimunović je prikazao „duhovni i crkveni stil svetišta“ kao nadahnuće za redovitu župnu zajednicu. Danijel Patafta i fra Serdo Čavar u zajedničkom su predavanju tematizirali obnoviteljski potencijal ispovjedne prakse u Međugorju, a Nedjeljka s. Valerija Kovač, tajnica HMI-ja i glavna nositeljica organizacije čitavoga kongresa, govorila je o teološkom i antropološkom smislu posta i međugorskoj poruci. Molitvu krunice kao također jedne od prepoznatljivih međugorskih pobožnosti zajednički su tematizirali Ivan Karlić i Petar Maskaljević. O međugorskoj poruci mira i njezinoj aktualnosti u sadašnjem trenutku govorila je Veselka s.

Stjepanka Stanić, a glazbenu su stranu štovanja Kraljice Mira u Međugorju zajednički obradili Katica s. Katarina Koprak i Ivan Marčić. Poruke uspona na brda Križevac i Podbrdo, s njihovim odgovarajućim pobožnostima križnoga puta i krunice, tematizirala je u svom predavanju Lidija Miler. U predavanju pod naslovom „Život i poslanje Majčina sela“ Tomislava Filića došao je do izražaja barem dio karitativne dimenzije međugorskoga fenomena. Radni dio skupa završio je zajedničkim predavanjem Marije Pehar i Silvane Dragun, pod naslovom „Kraljica Hrvata

– Ikonografija freske Ivana Dulčića u kontekstu hrvatskoga marijanskoga štovanja“. (Izvor: Darko Grden: ODRŽAN 14. MARIOLOŠKO-MARIJANSKI NACIONALNI KONGRES: U MEĐUGORJU O MEĐUGORJU Mjesto susreta između nadnaravnoga i naravnoga, u Glas Koncila)

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM DRUGOG DANA KONGRESA

Euharistijskim slavljem na kojem je u subotu, 8. listopada 2022., predsjedao mons. Petar Palić, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski završen je radni dio 14. Mariološko-marijanskog internacionalnog kongresa. Na euharistijskom slavlju su uz biskupa Palića bili mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator za župu Međugorje, mons. Vlado Košić, sisački biskup, fra Stefano Cecchin, predsjednik Papinske međunarodne marijanske akademije, prof. dr. Josip Šimunović, dekan

Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Ivan Karlič, predstojnik Hrvatskoga mariološkog instituta Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i ostalih 65 svećenika u koncelebraciji.

U svojoj propovijedi mons. Palić lijepo je pojašnjavao tekstove liturgijskih čitanja, pa je tako o samom evanđelju rekao: „U Evanđelju smo čuli o ozdravljenju deset gubavaca, od kojih jedino Samarijanac dolazi zahvaliti. Sva su ova desetorica bili dvostruko rubni, odnosno

isključeni iz svekolika života: najprije jer su gubavci, a zatim jer su Samarijanci i nisu baštinići Božjih obećanja i Božjega spasenja. Sveti Luka nam sugerira da iskustvo života na rubu rađa dubljom zahvalnošću. Isus svakoga od nas jasno primjećuje, voli nas i poziva nas na puninu života, bez obzira koliko nas drugi smatrali nevidljivima i neugodnima.

I u nama samima postoje skrivena granična područja gdje najmanje želimo biti viđeni i gdje najviše trebamo biti ozdravljeni. Isusu, koji se ne boji granica, ne smeta susresti nas upravo na tim mjestima, a možda ćemo, prepoznajući ga ondje, pronaći u sebi novi izljev zahvalne ljubavi koja čini dobro. Ozdraviti možemo, jedino ako vjerujemo i ljubimo. Amen.“

ZAVRŠETAK KONGRESA

Kongres je završio u nedjelju 9. listopada svetom misom u 11 sati koju je predslavio sisački biskup Vlado Košić. Na kraju misnog slavlja biskupu Košiću i svim sudionicima kongresa zahvalio se međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, koji je rekao kako je „radostan i počašćen što se jedan takav kongres održao u ovoj župi“.

Priredila: Paula Tomić

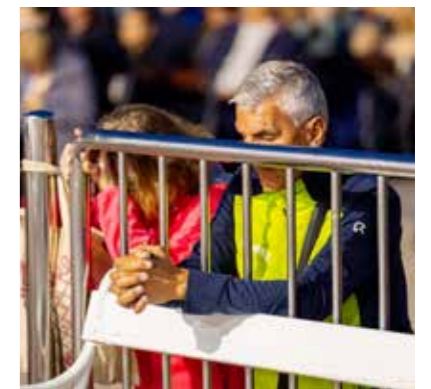

Foto: Arhiv ICMM

fra Ivan Karlič

U Međugorju se Bog osjeća na poseban način

Na kongresu je sudjelovao i predstojnik Hrvatskog mariološkog instituta (HMI) fra Ivan Karlič. Tema njegova izlaganja bila je „Molitva krunice: čist i nježan poljubac presvetoj Djevici“.

Po završetku kongresa upitali smo fra Ivana nekoliko pitanja vezanih uz sam kongres i Međugorje.

■ Zbog čega ste izabrali Međugorje za mjesto susreta ovog 14. međunarodnog mariološko-marijanskog kongresa?

To je naš davni san, naime još je prijašnje vodstvo HMI-a sanjalo da se dođe u Međugorje organizirati mariološko – marijanski kongres HMI-a. Nisu bile povoljne prilike za tako nešto organizirati zbog poznatih nesuglasica sa mjesnim biskupom, ali kad smo 2018. godine imali 13. nacionalni kongres u Travniku, osjetili smo da bi se možda moglo pokušati idući put s organizacijom susreta u Međugorju zbog promijenjene situacije nakon dolaska Apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje.

I eto, prilike su sazrele, hvala dragom Bogu i Gospi. Sam kongres je trebao biti organiziran 2021. (jer se organizira svake tri godine), ali smo ga zbog pandemije mo-

rali odgoditi. Početkom godine u trećem mjesecu susreli smo tadašnjeg župnika u Međugorju, fra Marinka Šakotu i mons. Alda Cavallija koji su objeručke prihvatili naš prijedlog. Mi smo se presretni vratili u Zagreb, jer ipak je Međugorje posebno mjesto, ja bih rekao posebno sveto mjesto i za nas Hrvate, ali i za cijeli svijet. Jer treba uvijek šire gledati! Pa i naše poslanje HMI nije u tome da procjenjuje ZA ili PROTIV, nije u tome da kaže IMA li Gospe ili NEMA Gospe...

jer Bog je posvuda, ali ovdje se Bog osjeća na poseban način. Zašto je to tako? Možda zato što se ovdje puno Boga moli, sakramenti se slave, svete mise, tolike ispovijedi... Zato je Međugorje za nas sveto mjesto.

■ Kako vidite svrhu ovog kongresa?

Htjeli smo, to govori i naslov našeg kongresa: „Nova evangelizacija“ – razmatrati što može međugorska župa dati Novoj evangelizaciji. To je bila okvirna tema, a onda su joj različiti teolozi pristupali s različitim točaka gledišta, nastojeći proučavati različite detalje ovog fenomena.

Za jedno godinu i pol dana ja se nadam da će izaći i Zbornik radova s ovog kongresa, sa širim izlaganjima, tako da vjerujem da će ovaj napor koji su učinili sudionici kongresa biti barem jedan mali doprinos, ne samo promidžbi, jer Međugorje ne treba promidžbu nego nadahnuće vjernicima, od sebe krećem, nama svima, dakle, da, ne samo da dođemo u Međugorje nego da se i mijenjamo, da postanemo drugačiji.

A to je cilj i svega onoga što nam je Isus navješćivao, a što je BDM činila: Biti drugačiji nego dosad. I svi kada dođu ovdje u Međugorje, promjene se iznutra i kući se vraćaju bolji, drugačiji – to je Nova evangelizacija – svjedočiti vjeru tamo gdje živim! Jer mi ne trebamo sanjati o tome kako ćemo ići obratiti cijeli svijet, to je pobožna iluzija, nego SEBE OBRATITI, sebe učiniti drugačijim na poticaj Majke Božje i Boga. I ako sam se ja osobno promijenio, onda će se postupno možda mijenjati i moja zajednica, moja obitelj, moj fakultet. Ali sve kreće od mene! Na kraju krajeva, to Gospa ovdje stalno govori citirajući Isusa: Obratite se, budite drugačiji! Više se vratite Bogu i onda ćete se više vratiti i čovjeku.

Zato nam je krasna prigoda i ostvarenje našeg sna da smo baš ovdje mogli organizirati ovaj kongres da bi i nas sve promijenio nabolje, a onda se nadamo da će objavljivanje naših znanstvenih i poluznanstvenih radova pomoći nekom u toj promjeni.

■ Jeste li očekivali veći odaziv slušateljstva?

Nama koji se bavimo znanošću znano je da na svim simpozijima odnosno znanstvenim skupovima obično samo jedni druge slušamo i

potičemo. To je u znanosti koji put tako. Ljudi jednostavno nemaju osjećaja da je ovo što radimo nešto važno. Jedino možda kad zalutaju i traže pomoć shvate da i znanost govori o konkretnim stvarima. A mi koji se bavimo znanošću nismo nikakvi izvanzemaljci, premda se nekad čini da možda jesmo i da hodamo po oblacima, ipak nastojimo ostati i te kako pri zemlji, samo sa jednim više znanstvenim, ali ne apstraktnim pristupom životu. Znanost inače, a posebno Teologija kao znanost, ne smije biti apstraktna, mora biti konkretna!

■ Mons. Cavalli se u svom osvrtnu na kongres izrazio kako je jako zadovoljan stručnošću ženskog dijela predavača, te vašom međusobnom muško – ženskom suradnjom. Kako Vi vidite ovu muško – žensku dinamiku u znanosti?

Žena u znanosti je sve više. Ja vam mogu reći da na našoj katedri dogmatske teologije na KBF-u imamo šest predavača, tri ženska i tri muška. Ja, kao predstojnik katedre birajući svoje profesore, nisam se vodio time da bude ravnopravnost u brojkama, nego sam na katedru pozivao one najsposobnije. Sad, je li to muško ili žensko meni je manje bitno. Važno je da je sposobno, da hoće raditi, želi raditi i voli raditi – podučavati, istraživati, pisati...

Tako da, baš u teologiji ono tipično žensko je jako važno. Npr. ja sam predavao jedan kolegij koji se zove Otajstvo Presvetoga Trojstva. I jednom sam pozvao jednu časnu sestru, koja to sada predaje na katedri, i koja je u cijelu ovu tematiku ubacila baš svoj specifični ženski element. Jer mi o Bogu ne govorimo kao o muškarcu ili ženi, Bog to nadilazi... ali onaj ženski osjećaj kad se ubaci u teologiju, obogaćuje teologiju.

S druge strane imamo i sva pretjerivanja feminističke teologije. Ali normalna žena teolog koja je predana svom radu i istraživanju, sa svojom ženskom dušom i intuicijom sigurno da samo može obogatiti teologiju.

Tako da je meni baš drago i da je ovdje na kongresu bilo baš puno žena za katedrom, što časnih sestara, što laikinja, i da su imale jako dobra izlaganja. Također i naša međusobna suradnja je jako dobra, imamo i dijelimo zajedničke projekte u kojima sudjelujemo i jedni i drugi.

MENI JE JAKO DRAGO DA JE MONS. PALIĆ BIOTU. JER NE TREBANI OVDJE U MEĐUGORJU, NITI IGDJE, PRAVITI DVA TABORA. JA ŽELIM VJEROVATI DA SVI IMAMO ISTI CILJ. PREMA TOME NESUGLASICE KOJE SE RAĐAJU DOLAZE NA LJUDSKOJ RAZINI I MI SMO IH POZVANI NADILAZITI. KAKO? TAKO DA SE SUSREĆEMO, RAZGOVARAMO, DOGOVARAMO, PRIGOVARAMO, UPOZORIMO... ALI IDEMO ZAJEDNO NEŠTO DOBRO NAPRAVITI JER SVI SMO CRKVA. JER AKO STVARAMO TABORE, RUŠIMO CRKVU I ŠTO JE NAJGORE, RUŠIMO VJERU U LJUDIMA.

Fra Ivan Karlič redoviti je profesor u trajnom zvanju na KBF-u u Zagrebu. Rođen je 1962. g. u Vinkovcima (Hrvatska). Osnovnu školu završio je u mjestu Vođinci (VK), od 1977. g. pohađao je Klasičnu gimnaziju (Interdijecesansku) u Zagrebu i maturirao 1981. g. Studij filozofije i teologije započeo je na KBF-u u Zagrebu (tri godine), a nastavio na Papinskom teološkom fakultetu (PFT) „Sv. Bonaventura“ u Rimu, gdje je i diplomirao teologiju 1988. g. Iste godine upisao je poslijediplomski studij na istom fakultetu (specijalizacija: dogmatska teologija/kristologija) te postigao akademski stupanj magistra teoloških znanosti.

Pročelnik je Katedre za dogmatsku teologiju od 2000. g. Član je znanstveno-nastavnog vijeća KBF-a, Povjerenstva za poslijediplomski znanstveni studij KBF-a, te voditelj specijalizacije u dogmatskoj teologiji na KBF-u. Član je Stručnog povjerenstva Odbora za dodjelu državnih nagrada za znanost (za područje humanističkih znanosti). Predstojnik je Hrvatskoga mariološkog instituta KBF-a te redoviti član *Pontificia Academia Mariana internationalis* (PAMI) (Papinske međunarodne marijanske akademije) u Rimu.

Mislim da trebamo nadići ona razmišljanja: 'Ona je žena, šta će ona?', nego trebamo naučiti cijeniti njezin rad. Plodovi našeg rada se vide ili ne vide. A ako se vide, zašto ih ne cijeniti i ne vrednovati!

■ Kongres je pratio i mons. Petar Palić. Kako vidite njegovu poziciju u vezi Međugorja?

Meni je jako drago da je mons. Palić bio tu. Jer ne treba niti ovdje u Međugorju, niti igdje, praviti dva tabora. Ja želim vjerovati da svi imamo isti cilj. Prema tome nesuglasice koje se rađaju dolaze na ljudskoj razini i mi smo ih pozvani nadilaziti. Kako? Tako da se susrećemo, razgovaramo, dogovaramo, prigovaramo, upozorimo... ali idemo zajedno nešto dobro napraviti jer svi smo Crkva. Jer ako stvaramo tabore, rušimo Crkvu i što je najgore, rušimo vjeru u ljudima.

Mons. Aldo Cavalli:

„METODA I NAČIN DJELOVANJA MEĐUGORJA U KONTEKSTU NOVE EVANGELIZACIJE JE POTPUNO NA DUHOVNOJ RAZINI.“

Foto: Arhiv ICMM

Na 14. Marijansko-Mariološkom kongresu u vrijeme cijeloga trajanja radnog dijela kongresa bio je prisutan i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, mons. Aldo Cavalli, upitali smo ga za njegovo mišljenje o svemu doživljenom, ali i o tome kako vidi i doživljava Međugorje u kontekstu

Nove evangelizacije.

Mons Cavalli je rekao kako je tema kongresa bila vrlo jasna. „S jedne strane je Nova evangelizacija, a o toj temi već odavno govori i papa Franjo, a prije njega i papa Benedikt XVI., i papa Ivan Pavao II. jer su shvatili kako živimo u vremenu u kojem se dogodila velika kulturološka promjena. U zapadnim zemljama,

ali i u cijelome svijetu događa se velika promjena. Dakle, kad se događa velika promjena potrebno je (evanđelje je uvijek isto), dakle treba promijeniti ne metodu, nego način evangeliziranja.

To znači, unutarnje ponašanje kršćanina se mora promijeniti, ne metoda. Metoda se ne mijenja, nego je važan način djelovanja, kako bi se dotakla ta nova kultura.

Kao i uvijek, evanđelje nije nova kultura, evanđelje je oslobođenje, to je Bog koji nam govori kroz Isusa Krista i s tim trebamo oplemeniti tu novu kulturu.

Dakle, s jedne strane je Nova evangelizacija, s druge strane je Međugorje.

Što je Međugorje? Međugorje je jedan centar, duhovni centar. Duhovni znači da je to dimenzija Duha Svetoga. Bog je želio prožeti ovo mjesto i učiniti ga svetim.

Dakle, kad jedna osoba dođe u Međugorje, ulazi u mjesto koje je sveto. Uvijek! S koliko osoba sam razgovarao, njih na stotine, stotine... Dođu ovdje, ulaze u ovo posvećeno mjesto i iznutra se osjećaju prihvaćeno. Ne prihvaćene od osoba koje ih ovdje lijepo ugošćuju, nego prihvaćene od Boga i od Djevice Marije. To svi jako, jako osjećaju.

Metoda i način djelovanja Međugorja u kontekstu Nove evangelizacije je potpuno na duhovnoj razini. Ovo mjesto je Duh Sveti prozeo i zato je način djelovanja duhovne prirode. A sve je utemeljeno na Isusu Kristu koji je Božji sakrament među nama. Vidljivi znak nevidljivoga Boga. Slika Boga Nevidljivoga – kako ga je opisao sv. Pavao.

Dakle, u centru svega je Isusu Krist i u taj centar ulazi Gospa, BD Marija, jer je ona izabrana po milosti, samo po milosti od Gospodina kako bi bila instrument preko kojeg će na svijet doći Isus Krist.

I u Međugorju je tako: ovdje je u centru Gospodin, Isus Krist, centar je euharistijsko slavlje, u centru je križ, u centru je euharistijsko klanjanje, u centru je obraćenje pred Gospodinom (uspijevam se vidjeti onakav kakav jesam pred Bogom), u centru je hod (kao što je i život jedan hod) na brdo tzv. Brdo ukazanja u molitvi krunice i hod na brdo Križevac, moleći, moleći, moleći...

To je Međugorje. Doprinos koji ono daje novoj Evangelizaciji je isključivo na duhovnoj razini. To dajemo. I to sa zadovoljstvom: osobe koje dođu ovdje, unutar sebe se promijene, i vrte se kući s tim promijenjenim NAČINOM života. Mijenjajući sebe, mijenjaju i druge.“ – na svoj jednostavan i konkretan način protumačio je svoje viđenje i iskustvo Međugorja, mons. Aldo Cavalli.

Nadodao je i kako je jako zadovoljan iznesenim radovima na kongresu i stručnošću predavača. Posebno je zadivljen doprinosom, suradnjom i stručnošću ženskog dijela sudionica kongresa.

Mons. Petar Palić:

„Priznanje Međugorja je u rukama Svetog Oca“

Na 14. Mariološko-marijanskom internacionalnom kongresu koji se održavao u Međugorju od 7. do 9. listopada 2022. sudjelovao je i biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, mons. Petar Palić.

Više od vijesti o samom 14. mariološko-marijanskom kongresu, u medijima je odjeknuo dio iz pozdravnog govora mons. Petra Palića, u kojem se osvrnuo na izjavu s. Valerije Kovač koju je izrekla u eteru HKR-a, u emisiji „Argumenti“, 6. listopada 2022., u kojoj kaže da je u „Međugorju do sad priznato sedam ukazanja“.

Naime, ukazanja u Međugorju doista nisu priznata od strane Vatikana. Poznato je samo kako je Kongregacija za nauk vjere predala cijelu dokumentaciju o ukazanjima Državnom tajništvu Svete Stolice koje sada radi na tome. U izvješću komisije kardinala Carmilla Ruinija koju je imenovao papa Benedikt XVI., a koja se pozitivno izjasnila o prvim danima ukazanja, predlaže se priznanje samo prvih sedam ukazanja, dok se ostala ukazanja ne mogu priznati dokle god ona traju.

Osim tog prvog dana kongresa, Mons. Petar Palić prisustvovao je kongresu i u popodnevnom satima njegova drugog radnog dana, pa nam je pružio pojašnjenje svoje izjave „kako mu nije poznato da je bilo što, što se tiče Međugorskog fenomena, priznato.“

■ Oče biskupe, možete li našim čitateljima pojasniti što ste time željeli reći?

Mons. Petar Palić: „To je bio samo kratki osvrt na netočan navod jedne sudionice kongresa, koji su na žalost mediji iskoristili. Iako mislim da je to trebalo javno reći i pojasniti jer je eto prema riječima s. Valerije ispalo

Foto: Arhiv ICMM

kako su ukazanja priznata. Naravno da je situacija Međugorja, kako sam uvijek govorio, u rukama Svetoga Oca i da ima onih koji o tome vode brigu. Komisije su završile svoje radove i sad je sve u Papinim rukama i on će donijeti odluku kad za to dođe vrijeme.“

■ Kako ste zadovoljni radom ovog 14. Mariološko-marijanskog internacionalnog kongresa?

Mons. Petar Palić: „Ja sam uvijek za to da se nekom fenomenu pristupi sa svih strana, da se razmotri i ono što je pozitivno i što je negativno i

kritički jer nas uvijek to može voditi samo prema boljitku i produbljanju vlastite vjere.“

■ Vaš osobni stav prema Međugorju koji je, uspijevate li vidjeti sve one pozitivne plodove u Crkvi i svijetu koji dolaze iz međugorske duhovnosti?

Mons. Petar Palić: „Apostolski vizitator mons. Aldo Cavalli stalno govori da su plodovi vidljivi: ispovijedi, molitve i on uvijek naglašava da je sve to ono što se zapravo redovito čini i po drugim župama u svijetu. Naravno, kada se to ovdje doživi s ljudima drugih nacija, s ovim mnoštvom koje je tu... nekome to sigurno pomaže u življenju njegove vjere.“

Nigdje drugdje na svijetu nismo osjetili toliku prisutnost Duha svetoga

U Međugorju je od 3. do 8. listopada boravila grupa od dvadesetak hodočasnika iz Engleske koju je organizirala Charlotte Husum, dankinja koja živi u mjestu Sintra u Portugalu. Ona je velika prijateljica katoličkog svećenika o. Alexandera Sherbrooka koji djeluje na župi St. Patrick's Catholic Church na Soho Squuaru u Londonu.

O. Alexander je prekrasan marijanski svećenik, koji je poznavao fra Slavka i veliki je zaljubljenik u Gospu i zato ju je zamolio da organizira ovo hodočašće u Međugorje. Među hodočasnici su njegovi prijatelji iz cijele Engleske i neki njegovi župljani.

O. Alexander je inače stigao na svoju župu prije 19 godina. Crkva kao i cijeli gradski dio Sohoa, je bila u raspadajućem stanju pogođena njemačkim bombama iz 2. sv. rata. Danas, zahvaljujući njegovom radu, a nadasve dubokom molitvenom životu u koji je pustio Nebesku Majku da ga vodi, te zajedničkoj molitvi euharistijskog klanjanja, njegova crkva sv. Patricka je obnovljena i postala je centar nove evangelizacije: „Danas je St. Patrick's uspješno središte Nove evangelizacije u jednoj od najnevjerovatnijih četvrti jednog od najrazličitijih gradova svijeta. Prekrasna liturgija u veličanstvenom obnovljenoj crkvi, klanjanje Presvetom Sakramentu, lanci

zagovorne molitve na koji se unesrećeni mogu obratiti za duhovnu pomoć, opsežna služba za siromašne i katehetska škola koja je osposobila desetine mladih katolika za rad u rovovima evangelizacije 21. stoljeća ispunjavaju izniman pastoralni program — a sve to potiče intenzivna euharistijska i marijanska pobožnost župe.“ — piše George Weigel u svom članku „Posebna evangelizacija u posebnim vremenima“.

Program hodočašća su organizirali tako da im najvažnije točke svakoga dana budu engleska misa u 10,00 sati i večernji molitveni program u župi od 17,00 sati. Uz molitvu na Brdima, želji su dopustiti ljudima da mogu imati slobodnog vremena za osobnu molitvu i molitvu klanjanja pred Presvetim kako bi dopustili Isusu i Mariji da dođu u njihova srca i da ih preobraze i ozdrave. I već osjećaju kako su primili puno, puno milosti i ozdravljenja, kako je u tišini Bog doista zahvatio njihova srca i kako im ulijeva mir.

Također je značajno i to da za njih koji hodočaste u Međugorje mole redovnici jednog zatvorenog samostana u Portugalu, i oni osjećaju njihove molitve. Jer, kako nas Isus i Gospa uče, najučinkovitija je ona molitva u kojoj se moli za drugoga!

Blagdan sv. Faustine Kowalske svečano proslavljen u Šurmancima

Crkva 5. listopada slavi blagdan sv. Faustine Kowalske. Rođena je 1905. godine u Poljskoj. Odrasla je u siromašnoj obitelji kao treće od desetero djece. Od rane mladosti isticala se ljubavlju prema molitvi, radu i osjetljivosti za siromahe. Faustininim ulaskom u samostan započnuju i njezina mistična iskustva koja je opisala u svom Dnevniku. Viziju Isusa kao Kralja Božjeg milosrđa, odjevenog u bijelu haljinu i sa zrakama koje izlaze iz Njegova srca, imala je 1931. godine. Naime, preko Faustine Isus je svijetu prenio veliku poruku Božje milosti i pokazao uzor kršćanske savršenosti koja se zasniva na povjerenju u Boga i milosrđu prema bližnjima. Faustina je umrla od tuberkuloze 5. listopada 1938. godine, u dobi od 33 godine. Na njezinoj duhovnosti nadahnjivao se i papa Ivan Pavao II. koji ju je svetom proglasio 30. travnja 2000. godine. Istoga je dana ustanovio i Nedjelju Božjega Milosrđa, koja se od tada slavi u prvu nedjelju nakon Uskrsa.

U župi Međugorje, filijalna crkva u Šurmancima posvećena je Božjem Milosrđu. U njoj se nalazi slika Milosrdnog Isusa ispred koje se dogodilo čudo, presudno za kanonizaciju sv. Faustine Kowalske. Svečanu svetu misu u 8 sati predslavio je fra Antonio Primorac.

„I ovaj današnji spomendan, kao i općenito pobožnost Milosrdnog Isusa, crpi svoj izvor u križu, u Kristovu križu koji je zapravo pokazao da je njegova ljubav puno jača od svakog grijeha, koji je pokazao da je Njegovo milosrđe veće od bilo kakvog našeg prijestupa. Neka nam spomendan današnje svete sv. Faustine Kowalske istinski približi ovu Kristovu ljubav kako bismo i mi svojim životom svjedočili ono što nam je darovano — onu svetost koju nam je Krist darovao, onu svetost na koju Krist i poziva“, kazao je fra Antonio Primorac nazočnim hodočasnici i župljanima.

Statistike za listopad 2022.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 200 000
Broj svećenika koncelebrana: 4361 (140 dnevno)

Hodočašće koje je okupio Youtube kanal: 'Proyecto Dominus Tecum'

U Međugorju je od 15. do 26. listopada boravila hodočasnička grupa koju su sačinjavali hodočasnici iz više zemalja španjolskog govornog područja: El Salvador, Gvatemala, Meksiko, Bolivija, Kolumbija, USA, Španjolska, Peru, Venezuela...

Okupili su se katoličkog YouTube kanala Proyecto Dominus Tecum kojeg odnedavno, od travnja 2022., iz Međugorja vodi bračni par Mario i Montserrat Dominguez iz El Salvadora. Oni su četiri godine u braku, a ideja za kanal rodila se nakon njihovog obraćenja na hodočašću u Međugorju u jesen 2020. Od tada su započeli moliti, započeli su hod ignacijevskih vježbi i osjetili su poziv pokrenuti ovu misiju.

Hodočasnici koji su u grupi, uglavnom slijede njihov kanal i željeli su im se pridružiti i na hodočašću u Međugorje koje oni također uživo snimaju i prenose preko svog kanala, tako da ljudi koji nisu mogli doći mogu biti i virtualno na hodočašću u Međugorje. Svaka hodočasnička grupa krenula je na put iz svoje zemlje, a zatim su se okupili u Istanbulu ili Sarajevu,

odakle su zajedno autobusom došli do Međugorja.

Na ovom YouTube kanalu donose se vijesti iz Crkve, molitve, devetnice... preko njega žele proširiti znanje o vjeri, o Bibliji i naravno o Međugorju. Tako da govore o Gospinim ukazanjima, plodovima Međugorja, o međugorskih pet kamenova, o tome koji je Gospin cilj da dođe ovdje i da nam upućuje svoje poruke.

Imaju i novo poslanje na svom kanalu: svaki dan mole krunicu u 13,00 sati po međugorskom vremenu i taj program se naziva VOJSKA KRUNICE (Saint Rosary Army).

„To nam je nova misija koju smo započeli ovdje u Međugorju. Svaki dan molimo krunicu i to prenosimo uživo na kanalu, a svakog petka idemo uživo sa prostora kraj crkve gdje se pale svijeće i u 11, 00 sati po međugorskom vremenu uživo molimo PUT KRIŽA“ — objašnjava Mario Dominguez.

„Na jednom klanjanju osjetili smo kako od nas Gospa to traži, da idemo u misiju živjeti ovdje u Međugorje i to smo sada započeli“ — kaže Montserrat Dominguez.

Ovo hodočašće im je već peto hodočašće koje su organizirali preko svog YouTube kanala od kada su počeli prije godinu dana (listopad 2021.) i svaki puta ono raste i njihovo poslanje se povećava.

U program hodočašća žele integritirati sva važna Međugorska molitvena mjesta, zatim mjesta koja nose franjevačku i lokalnu duhovnost kao što su Široki Brijeg, Humac, Gradnici, Studenci, Tihaljina, Šurmanci... Žele ljude upoznati sa duhovnošću Gospine škole pa uvijek imaju i svećenika u grupi tako da mogu imati molitvene i misne trenutke. Žele da ljudi prime sjeme međugorske duhovnosti u svoje srce, pa ga potom prošire u svojim obiteljima i zemljama. „Već vidimo i plodove našeg rada: započele su nove molitvene grupe, moli se krunica, a počeo je s radom i novi YouTube kanal posvećen sv. Josipu“ — puni entuzijazma završavaju svoju priču Mario i Montserrat Dominguez.

U Međugorju i hodočasnici starije dobi otkrivaju novi smisao života

Međugorje je ovih prekrasnih toplih jesenskih dana doista bogato hodočasnici iz cijeloga svijeta: Brazila, Slovačke, Češke, Italije, Irske, Belgije, Austrije, Dubaija, Amerike, Engleske, Poljske, Ukrajine... Brojne su i hodočasničke skupine iz susjedne nam Hrvatske. Hodočasnici su sretni što su mogli doći k Majci, i nije ih zbunilo ni višesatno čekanje na granicama.

Susreli smo jednu veću grupu iz Italije, njih 54 koji dolaze iz pokrajine Veneto. Kažu kako u skoro svakoj njihovoj grupi ima oko 15% hodočasnika koji su po prvi puta u Međugorju, tako da se uvijek obnavlja sjeme poziva. A onima drugima koji više puta dolaze, Gospa uvijek usadi nešto novo u srce tako da svi odu kućama obogaćeni. Dosta je hodočasnika starije dobi, jer si mogu priuštiti slobodne dane lakše od onih osoba koje su zaposlene.

Oni stariji, na neki način dođu sa nekim stavom opraštanja od života, s nekom rezignacijom kako od života više ništa ne očekuju. A onda im se na hodočašću dogodi jedna duhovna obnova gdje shvate da i u svojoj nemoći, ako je prikažu Bogu i sa svojom molitvom, mogu još puno toga dati na duhovnoj razini i svojim obiteljima i cijelome svijetu.

Organizator hodočašća je Giancarlo Bordignon (57), čovjek koji se bavio poduzetništvom, ali se nakon obraćenja u Međugorju prije skoro tridesetak godina,

posvetio organiziranju hodočašća u Međugorje. Ima i svoju agenciju koju vodi već dvadesetak godina i zove se „Avvenire di Pace“ koja ima sjedište u mjestu San Martino di Lupari (VE).

„Naša putovanja nisu turistički izleti, nego hod prema važnim ciljevima kršćanstva, također su prilika za druženje u jednoj atmosferi koja slični velikoj duhovnoj obitelji. Zapravo je to jedna naša misija koja je započela u Međugorju, a zatim se proširila i na druga svetišta poput Fatime, Santiago de Compostela, Lourdes, Roma, Czestochowa, San Giovanni Rotondo, Loreto, Svetu Zemlju i Rim, a imamo i hodočašća s biciklom do Padove i Assisa.“ — pojasnio je Giancarlo.

Tako je Giancarlo ne samo svjedok Gospine ljubavi i snage obraćenja, nego je i apostol koji druge ljude dovodi k Isusu po Mariji.

Više od 800 hodočasnika iz Austrije u Međugorju obnovilo posvetu Blaženoj Djevici Mariji

Više od 800 hodočasnika iz Austrije ovih dana boravi u Međugorju. Svaki dolazak hodočasnika u Međugorje je milostan, ali je 26. listopada, Dan državnosti Republike Austrije, za njih je poseban. Naime, hodočasnici iz Austrije na ovaj datum već više od 15 godina dolaze u Međugorje u velikom broju kako bi proslavili ovaj praznik i kako bi obnovili posvetu Austrije Blaženoj Djevici Mariji.

Svećenik dr. Johannes Gamperl je prije 15-ak godina započeo obnovu posvete Austrije i njenoga naroda Blaženoj Djevici Mariji u Međugorju. Već tradicionalno svake godine na današnji datum mnoštvo Austrijanaca dođe u Međugorje, a tako je bilo i ove godine.

Nakon svete mise u prepunoj crkvi sv. Jakova u Međugorju spontano su se okupili kod Gospina kipa ispred crkve sv. Jakova. Pred Gospinim kipom obnovili su posvetu Austrije i njenih stanovnika Blaženoj Djevici Mariji, izmolili molitve zahvale, te zapjevali nekoliko marijanskih pjesama. Nakon toga u 11 sati u dvorani sv. Ivana Pavla II. slušali su svjedočanstvo vidioca Jakova Čole koji im je govorio o Međugorju, o svom životu, o životu prije i nakon početka Gospinih ukazanja, ali i o nastanku humanitarne udruge "Marijine ruke" koja se danas brine za više od 700 obitelji i pojedinačnih osoba pomažući im s hranom, obućom, odjećom, lijekovima, obnavljanjem domova, pučkom kuhinjom...

Uvijek moliti i nikada ne posustati

U nedjelju, 16. listopada, svetom misu u Međugorju predslavio je mons. Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH, a koncelebrirao mu je nadbiskup Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje.

Na početku svoje propovijedi nadbiskup Vukšić kazao je kako je Isus često molio te da se osobito volio povući u osamu i moliti se Bogu Ocu.

"Smatrao je također vrlo važnim poučiti i svoje učenike, a to je puno puta i uradio", rekao je nadbiskup Vukšić, a osvrćući se na ulomak iz današnjeg evanđelja, kazao je kako je "Isus ondašnjoj grupi svojih učenika tumačio kako uvijek treba moliti i nikada ne posustati".

"Budući da je Božji govor, govor svim ljudima, jednaku poruku Isus danas izražava nama ovdje okupljenima i svakoj zajednici svojih učenika koja se danas širom svijeta okuplja na euharistijsko slavlje", kazao je nadbiskup Vukšić posebno ističući poruku kako uvijek treba moliti i nikada ne posustati.

Kazao je kako smo u euharistijskom slavlju licem u lice s Gospodinom, jer Isus Krist dolazi među nas, a svaka misa je ono čemu se nadamo živjeti u nebesima – biti licem u lice s Gospodinom.

"Licem u lice svakodnevno smo s ljudima koje susrećemo na svojim životnim putovima. Vrlo nam je ugodno u društvu s nekim osobama. Rado se gledamo i razmjenjujemo misli. Postoje i oni trenuci kada smo s nekim licem u lice, ali pogled nam bježi jer nemamo povjerenja u njih ili oni u nas.

"Postoje trenuci kad je to naše licem u lice s Njim ugodan razgovor, kada očišćenih duša i mirne savjesti razgovaramo s Gospodinom Bogom, ali postoje i oni trenuci, priznajmo jednako tako, kada nam oči bježe od Božjega

pogleda, kad nam je nelagodno zbog naših proteklih trenutaka, odluka, stavova, čina i načina susretanja braće i sestara. Stoga, biti licem u lice i na svetoj misi uvijek je iznad svega trenutak zahvale Gospodinu Bogu što dolazi među nas, ali i trenutak za ispit vlastite savjesti – na koji od dva načina smo danas ovdje ja i ti pred licem Njegovim? Čista pogleda, radosni zbog susreta s Njim, radosni čiste duše i savjesti, ili nam negdje bježi oko od njegova čistoga oka, od Njegova pogleda jer se zbog nekih razloga ne osjećamo lagodno u njegovom društvu?", upitao se mons. Vukšić, koji je kazao i kako su puno rjeđe naše zahvalne i pohvalne molitve od prosbena molitvi kada se "licu Božjem obraćamo samo jer nam nešto treba i da mu dostavljamo svoj popis, kao što ga slažemo kada idemo u trgovački centar".

"Koliko god su opravdane naše prosbene molitve, jednako su opravdane, ali su nažalost puno rjeđe molitve koje nazivamo zahvalnima i molitve koje nazivamo pohvalnima. Najšćanskija je pohvalna molitva Gospodinu Bogu. Zahvalne molitve dio su kršćanske duhovnosti – mnoštvo je blagoslova u našim životima, počevši od života koji nam je darovan, ali rjeđe nego li prosimo zahvaljujemo Gospodinu Bogu", opomenuo je nadbiskup Vukšić, istaknuvši i još kako je sve što nam je dragi Bog u našim životima dao jest i vrijeme i mjesto i prilika za molitvu.

"Jedna riječima, druga djelima, treća pogledom, četvrta odgovornim odnosom prema svemu što je oko nas i tako redom...", objasnio je nadbiskup Vukšić i na kraju svoje propovijedi dodao kako je dobro imati prava pravila i prava načela, a onda je pozvao da "zahvalimo Gospodinu Bogu, pogotovo za one trenutke, kada smo u životu znali primijeniti prava pravila po Kristu Gospodinu našem".

Svećenici i časne sestre iz Indije koji studiraju u Rimu hodočastili u Međugorje

Krajem mjeseca listopada u Međugorju su boravili svećenici i časne sestre iz Kerala u južnom dijelu Indije, a koji studiraju na Sveučilištu u Rimu. U Međugorje su došli na tri dana kako bi, kako kažu, iskusili ovo mjesto molitve te se utekli Marijinu zagovoru. Hodočašće je organizirala Marthoma Yogam (Zajednica kršćana sv. Tome), koja je udruga svećenika, redovnika i sjemeništaraca koji pripadaju Siro-Malabarskoj i Siro-Malankarskoj katoličkoj crkvi, a koji trenutno studiraju ili rade u Rimu. U Međugorju su sudjelovali na večernjem molitveno-liturgijskom programu na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova, molili na Brdu ukazanja, kao i na Križevcu, a zadnjega dana su se u 15 sati ispred dvorane sv. Ivana Pavla II. susreli s mons. Aldom Cavallijem, apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje. Mons. Cavalli im je govorio o važnosti Međugorja, o tome kako je Međugorje prije nekoliko desetljeća bilo malo i neznatno u očima ljudi, a kako je sada to mjesto ispunjeno milostima za sve one milijune hodočasnika koji dolaze ovdje. Također, govorio im je da više mole, da budu dobri primjeri te da pomažu bližnjemu u svakoj prilici. Nakon toga mons. Cavalli je u dvorani sv. Ivana Pavla II. održao i katehezu, ne samo za njih nego i za ostale mnogobrojne hodočasnike koji su tih dana boravili u Međugorju. U katehezi je, između ostaloga, govorio i o Mariji kao neznatnoj službenici Gospodnjoj koja je imala veliku bezuvjetnu vjeru u Božje djelovanje u svome životu. Neki od sudionika ovoga hodočašća s nama su podijelili i svoje dojmove.

"Ovo je moje drugo hodočašće. Čuo sam puno o Majci Mariji i jako sam sretan i blagoslovljen što sam ovdje. Ovdje na hodočašću u Međugorju su 24 svećenika, 13 časni sestara i jedan sjemeništarac. Jučer smo bili na Brdu ukazanja, a jutros oko 6:30h išli smo na Križevac gdje smo molili križni put i ovo je jedno uistinu čudesno i blagoslovljeno iskustvo u našim životima", kazao je fr. Lijo Sebastian iz Kerala u Indiji, dok je fr. Sanal Thomas Maliyeckal kazao kako mu je ovo prvi dolazak u Međugorje.

"Dolazim iz Kerala, a studiram na Sveučilištu u Rimu. Ovo je jedno fantastično iskustvo, koje je dodirnulo moje srce. Jučer smo išli na Brdo ukazanja, to je bilo jedno prelijepo iskustvo. Kada sam sišao s Brda jednostavno sam osjetio težnju da se vratim, tako da sam se jutros opet popeo na Brdo ukazanja gdje sam proveo neko vrijeme u meditaciji. Osjetio sam milosnu ljubav, Majčinu ljubav i njenu zaštitu. Kao svećenik mogu reći da Gospa jako voli svećenike, a to sam i sam osjetio. Nadam se da ću opet doći u Međugorje i osjetiti to iznova. Kupio sam knjigu o Gospinim porukama, pa ću proći kroz sve te poruke. Govorit ću ljudima da dođu ovdje, da osjete Majčinu ljubav, jer nas čeka. Naravno, gdje god se nalazimo Gospa je s nama, ali je ovdje na poseban način gdje možemo osjetiti Njenu ljubav. Za Međugorje sam davno saznao, no nisam mogao prije doći. Ali Bog mi je sada dao priliku da mogu doći. U Italiji i Njemačkoj sam upoznao mnoge ljude koji su u Međugorju promijenili svoje živote, te su mi oni pričali o Međugorju i o onome što su ovdje iskusili, pa sam imao želju i sam doći tu, a sada mi se ta želja ispunila. Majka nas voli sve i nemojte biti ljubomorni, ali nas svećenike posebno", rekao je fr. Sanal s velikim osmijehom na licu, a časne sestre su također kazale da su oduševljene ovim hodočašćem, da su ponešto o Međugorju čuli u Indiji, no da su više detalja saznali u Rimu tijekom studiranja te se nadaju da će se uskoro opet vratiti u Međugorje.

Frama Međugorje pobjednik XXIII. Framafesta

U Mostaru je 29. listopada pod geslom "Srce nam se u Njemu raduje" održan XXIII. Framafest, kojega je organiziralo Nacionalno vijeće Frame BiH. Sudjelovalo je 18 Frama s više stotina mladih Framaaša iz cijele Bosne i Hercegovine, a prema odluci stručnog žirija kojega su činili Petra Terkeš, fra Zvonimir Pavičić i s. Blanka Jeličić za pobjednika je izabrana Frama Međugorje s pjesmom „Daj mi biti Tvoj“ za koju je tekst napisala bivša framašica Marija Zorka Vasilj, pjesmu su uglazbile framašice Lea Ostojić i Sara Brkić, a aranžman odradio voditelj glazbene sekcije Frame Međugorje Mario Berišić. Drugo mjesto osvojila je Frama Široki Brijeg s pjesmom „Božje okrilje“, a treće mjesto Frama Kiseljak s pjesmom „Živi ti dušo“. Nagradu za najbolji tekst osvojila je Frama Tomislavgrad za pjesmu „Sidro“, dok je nagrada za najbolji scenski nastup otišla opet u ruke osvajača 1. mjesta ovogodišnjeg XXIII. Framafesta – Frame Međugorje.

Na Framafestu su nastupile: Frama Bugojno, Frama Čerin, Frama Čitluk, Frama Čuklić, Frama Drinovci, Frama Fojnica, Frama Humac, Frama Jajce, Frama Kiseljak, Frama Kreševo, Frama Livno, Frama Ljubunčić, Frama Međugorje, Frama Mostar, Frama Podmilac, Frama Posušje, Frama Široki Brijeg i Frama Tomislavgrad. U revijalnom dijelu, između izvedbi svih Frama i konačnih rezultata natjecanja, nastupili su Đuro Ravenščak i Pava Čorić, a voditeljice programa bile su Sanja Pehar i Zdravka Pišković.

Framafest je festival duhovne glazbe na kojemu nastupaju isključivo članovi Franjevačke mladeži – Frame. Natjecateljskog je karaktera, a ciljevi su mu promoviranje mladih glazbenih talenata unutar Franjevačke mladeži i poticanje glazbenog stvaralaštva koje će obogatiti duhovnu glazbenu scenu te promicanje zajedništva framaša. Framafest je jedinstven festival duhovne glazbe u Bosni i Hercegovini, ali i u svijetu, jedini na kojem nastupaju isključivo glazbeni sastavi Franjevačke mladeži. Zato je dobro da njeujemo tu našu posebnost, iz godine u godinu napredujemo i rastemo, a festival ove godine bilježi svoje 23. izdanje.

Ovogodišnja pobjednička Frama – Frama Međugorje nastala je 1995. godine. Razvijala se iz molitvene skupine mladih koju je vodio fra Slavko Barbarić, a koju je činilo dvadesetak mladih ljudi iz župe Međugorje. Danas Frama broji 107 članova. Trenutni duhovni asistent Frame Međugorje je fra Ivan Hrkač. Frama Međugorje djeluje kroz razne sekcije a to su: glazbena koja redovno nastupa na koncertima u župi i animira misna slavlja zatim stvaralačka, dramska, molitvena, čistačka, medijska, literarna i sportska sekcija. Frama Međugorje je sudjelovala na raznim natjecanjima te je sudjelovanjem na Framafestu 2018. godine osvojila prvo mjesto i najbolji scenski nastup, a ove godine su ponovili taj uspjeh.

'Bratstvo Kraljice Mira'

Mateusz Liszka je Poljak koji živi u mjestu Poole u Engleskoj. Član je molitvene skupine muškaraca koja nosi naziv Bractwo Krolowey Pokoyu (Bratstvo Kraljice Mira) koju čine muškarci iz poljske zajednice koja živi u mjestima Poole i Bournemouth u Engleskoj.

Od kada su prvi put došli u Međugorje 2016. godine u njima se rodila želja da nastave s molitvom i da osnuju molitvenu grupu koju čine muškarci. Imaju duhovnu pratnju dvojice svećenika: Ks. Andrzej Zuziak i Ks. Roman Werner. I od tada se trude svake godine doći na hodočašće muškaraca u Međugorje.

Njihov svećenik običava reći kako je puno teže da se muškarac obrati, ali kad se muškarac obrati, on onda obrati cijelu obitelj. To je zapravo ono što oni žele činiti i zato dolaze svake godine u Međugorje kako bi molili.

Na početku ih je bilo samo petorica, a zatim svake godine ih je sve

više i više. Na ovom hodočašću koje je započelo u petak 7. i traje do 12. listopada 2022. došlo je 60 muškaraca, među kojima je njih tridesetak koji su po prvi puta došli u Međugorje. S njima su ovaj put i tri Slovaka.

Svaki dan hodočašća započinju molitvom krunice u 5 sati na Brdu ukazanja koju mole zajedno sa domaćim vjernicima iz molitvene grupe „Gospa, Majka moja“, u 7 sati imaju doručak, zatim imaju svoju svetu misu na različitim mjestima: Široki Brijeg, Tihaljina, Majčino selo, Šurmanci... zatim posjećuju različite zajednice i svjedočanstva. I svaku večer su na večernjem molitvenom programu u župi. Nakon večere imaju zajednički susret sa svećenicima u kojem izmjenjuju dojmove, doživljaje, svjedočanstva onoga što su doživjeli tokom dana. Dan im završava oko 23 sata, a slijedeći počinje u 4,30 ujutro. To je jako malo spavanja, ali to uopće ne osjećaju jer već vide jako puno plodova hodočašća. Zadnji dan hodočašća rezerviran je za posjetu zajednici „Blaženstava“ i tamo naprave osobnu posvetu „Bezgrešnom Srcu BDM“.

Njihov molitveni put je vrlo sličan onome koji čine Marijini ratnici, ali oni s njima nemaju veze jer djeluju samo na svojoj lokalnoj razini, u svojoj maloj poljskoj zajednici u Engleskoj. Svi su zaposleni, dakle rade, ali trude se ići svaki dan na svetu misu i moliti krunicu u

obitelji. Svake prve subote imaju susret: sveta misa koja je za sve članove njihove poljske zajednice, a zatim krunica i predavanje koji su samo za muškarce. Na taj način žele se međusobno zbliziti, tako da postanu i u svakodnevnom životu prijatelji jedni s drugima. A to je zato da bi mogli pomagati jedni drugima i na materijalnoj i na duhovnoj bazi.

„Ja sam bio u mnogim Marijanskim svetištima. Fatimi, Lurdu... ali Međugorje je nešto potpuno drugačije! Ovdje to nešto možeš vidjeti svagdje, možeš osjetiti tu radost, eto ovdje spavamo skoro samo četiri sata po noći, ali imamo snagu za sve. Nikoga ne moramo siliti na nešto ili ga poticati na molitvu. Sve dolazi tako lako. A ono najvažnije što želimo je ponijeti Međugorje s nama - pokazati drugim ljudima kako mi želimo živjeti s Gospom.“ – zaključio je svoje svjedočanstvo Mateusz Liszka.

Tu ima nešto drugo

Sjećam se jedne vjernice koja me zamolila za razgovor o ispovijedi i dobro naglasila da se ne želi ispovjediti. Njezine su prve riječi bile: „Zašto se moram ispovjedati svećeniku koji je čovjek kao i ja? Ja se ispovijedam izravno Bogu!“ Zastao sam na trenutak. Osjećao sam se kao uhvaćen u kliješta. To je bilo i moje pitanje. Nisam znao što bih odgovorio.

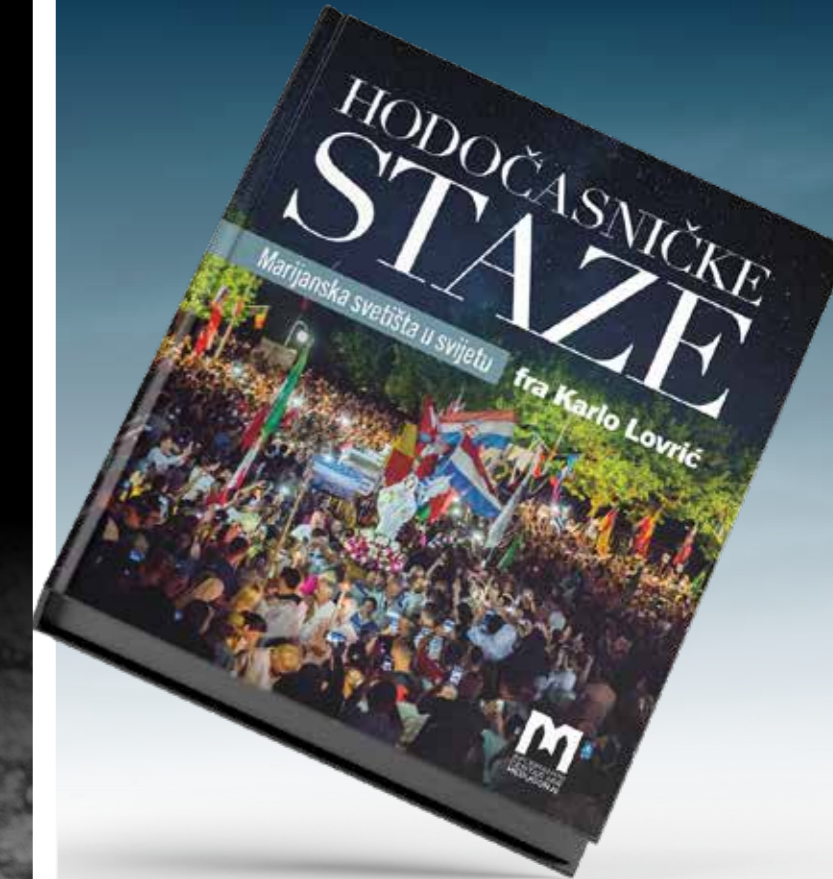
Onda sam rekao: „I ja imam isti problem s ispovijedi. Zašto se ljudi moraju ispovjedati kod svećenika koji je samo čovjek? Valjda se to ne događa samo zato što su svećenici radoznali i žele doznati što ste učinili! Uvjeren sam da im nitko od ljudi ne kaže ništa novo. Svećenik poznaje sve grijeha, sve ljudske čine. Vaš je problem i moj problem...“ Ona je načas zastala i odjednom smo se razumjeli: tu ima nešto drugo! Nije pitanje samo zašto se treba ispovjedati, nego je riječ o nečem mnogo dubljem. Riječ je o susretu ranjenoga i Liječnika, grješnoga i Svetoga, uvrijeđenoga i Utješitelja, poniženoga i Onoga koji uzdiže ponizne, gladnoga i Onoga koji siti gladne, izgubljenoga i Onoga koji ostavlja 99 ovaca da traži jednu izgubljenu, onoga u tami i Njega koji reče da je Svjetlo, onoga koji je u bespuću i Njega koji reče da je Put, usmrćenoga i Njega koji reče da je Život, osamljenoga i Njega koji želi praviti društvo sinovima čovječjim.

Dugo smo razgovarali i oboje ozdravljali u razumijevanju ispovijedi.

Fra Slavko Barbarić

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

Za rast je potrebno vrijeme, ali i još puno toga

ISUS NAS UČI DA JE ZA RAST POTREBNO VRIJEME.

Često želimo brza rješenja, želimo odmah vidjeti rezultate. Obeshrabrimo se ako ne vidimo uspjeh, ako padnemo pod istim grijehom. No, zdrav i cjelovit duhovni život zahtjeva strpljivost i ustrajnost. Baš poput malenog zrna koje raste, rastemo i mi u krjepostima – ako se ne predajemo, ako se nastavljamu truditi, malo po malo. Čovjek koji zaista dopusti Duhu Svetom da ga oblikuje, da ga mijesi, da ga kleše, ispravlja – postaje poput krošnje iz Isusove prispodobe u kojoj se gnijezde ptice po granama. Osobe koje dostignu zrelost, u kojima su krjeposti žive, postaju oslonac i utočište za mnoge. Baš poput ove krošnje. Tako će otac i majka, suprug i supruga, djed i baka, postati odraz kraljevstva Božjeg za djecu, predivno svjedočanstvo i kolijevka u kojoj će odrastati i primati zdrave temelje za svoj život. No, ako oni koji su pozvani biti „krošnje“ ne dostignu zrelost, onu istinsku zrelost, svojoj djeci mogu biti utezi, neprijatelji njihovog duhovnog života, uzrok mnogih rana koje će dugo i teško rješavati cijelog života.

Zato je važno razumjeti kako naš osobni rast, koliko god polagan bio, nikada nije rast samo za nas osobno. Mi rastemo za sve kojima smo stavljeni na put života. Ne rastemo li, zakidamo ih za krošnje u kojima bi svijali svoja gnijezda. Svatko je od nas dio Crkve, mističnog tijela Kristova i dopuštajući Duhu Svetom da bude kvasac našeg života, sudjelujemo u izgradnji čitava tijela – Crkve. Tako i Crkva raste, kroz svaku pojedinu obitelj. Zato na poseban način trebamo zahvaljivati Gospodinu što nam je dao obitelj, okvire, strukturu unutar koje nas oblikuje, osposobljava da možemo rasti, napredovati. Unutar obitelji možemo dobiti onaj iskreni „feedback“ kakvi smo, što trebamo mijenjati i upravo je to ono što nam najviše pomaže iako nam najčešće nije lako slušati kritike. Supruga će suprugu biti najbolje ogledalo koliko je dobar i svet muž. Jer naša svetost je mjerljiva u odnosu prema drugome, prema bližnjem, prema mojoj ženi, mužu, djeci, ... Svetost nije neki moj privatni sadržaj odvojiv od drugih.

Za rast je potrebno vrijeme, ali je potrebna i želja, htijenje, volja, konkretan napor. Primjera za to imamo koliko želimo u prirodi oko nas, u svijetu oko nas. Kako sijemo, tako ćemo žeti. Talent Dražena Petrovića, Koba Bryanta, Michaela Jordana, Janice i Ivica Kostelić ili bilo kojeg drugog vrhunskog sportaša bio je tek dio konačnog uspjeha.

KREŠIMIR
MILETIĆ

SVATKO JE OD NAS DIO CRKVE, MISTIČNOG TIJELA KRISTOVA I DOPUŠTAJUĆI DUHU SVETOM DA BUDE KVASAC NAŠEG ŽIVOTA, SUDJELUJEMO U IZGRADNJI ČITAVA TIJELA - CRKVE. TAKO I CRKVA RASTE, KROZ SVAKU POJEDINU OBITELJ. ZATO NA POSEBAN NAČIN TREBAMO ZAHVALJIVATI GOSPODINU ŠTO NAM JE DAO OBITELJ, OKVIRE, STRUKTURU UNUTAR KOJE NAS OBLIKUJE, OSPOSABLJAVA DA MOŽEMO RASTI, NAPREDOVATI.

Foto: Athly/CMM

Unutar obitelji možemo dobiti onaj iskreni „feedback“ kakvi smo, što trebamo mijenjati i upravo je to ono što nam najviše pomaže iako nam najčešće nije lako slušati kritike. Supruga će suprugu biti najbolje ogledalo koliko je dobar i svet muž. Jer naša svetost je mjerljiva u odnosu prema drugome, prema bližnjem, prema mojoj ženi, mužu, djeci, ... Svetost nije neki moj privatni sadržaj odvojiv od drugih.

Iza svih tih osoba stoji izniman trud, rad, znoj, volja, učenje iz neuspjeha. Mi smo rođeni u okvirima kršćanske civilizacije, nemamo izgovora da nemamo početni 'talent'. Iza nas je nepregledno iskustvo crkve, tolikih svetaca, učiteljstva. Nemamo opravdanje da smo u bilo čemu zakinuti. Na nama je da pokažemo odgovornost i htijenje. A više od svega to možemo pokazati ukoliko u svoj svakodnevni život uvedemo molitvu. Gospa u Međugorju uporno ponavlja svoj poziv na molitvu u svakoj svojoj poruci.

Isus nas upozorava da nije dovoljno biti formalno s Njime ili oko Njega. Isus upozorava da ovo „jeli smo i pili s tobom“ uopće nije kriterij za ulazak u Nebo. Isus poziva da uđemo na uska vrata, a na drugom mjestu u evanđelju govori kako je On sam ta vrata. Isus koristi glagol: 'Borite se da uđete...', a kasnije za one koji nisu ušli koristi glagol „kucati“ iz čega možemo primijetiti prilično veliku razliku u htijenju, namjeri, volji kod onih koji se bore, naspram onih koji „kucaju“. Grčki izraz za one koji stoje vani i kucaju na vrata doslovce označava one koji kucaju, ali su bez snage. Dakle, biti u društvu s Isusom nije dovoljno. Traži se nasljedovanje, borba, življenje Božje riječi, poslušnost Božjoj riječi, ozbiljnost, volja, odlučnost. Živa vjera, naspram pukih običaja, navike ili tradicionalizma.

Isus čezne da se svi ljudi spase. Otuda i bolni krik „Jeruzaleme, Je-

ruzaleme...“, jer je stvarnost našeg obraćenja često spora. Bog s jedne strane hiti da nas spasi, a s druge strane čovjek, baš kao na Michelangelovoj fresci, djeluje neinteresiran, mlak. A kako mogu reći da volim Isusa, ako mi uopće nije stalo do onoga do čega je njemu najviše stalo? Njemu je najviše stalo do toga da se svaki čovjek spasi. U redu. Što konkretno činim da pomognem? Do koje mjere sudjelujem? Jesam li spreman riskirati, izložiti se, u okolini, na radnom mjestu, biti kršćanin? Isus naglašava važnost poslanja, čije vršenje ne smije biti ograničeno protivljenjem okoline ili političkih moćnika. Kršćanin je dužan naviještati, a neprijateljstva i otpori, progoni, će biti sastavni dio okruženja. I danas različiti Herodi pokušavaju ušutkati ili zaustaviti djelovanje Crkve. Kroz rodnu ideologiju i novi totalitarizam zaodjeven u političku korektnost, želi se zaustaviti ili difimirati, diskreditirati Crkvu kao legitimnog sudionika društvenog života. „Vratite se u sakristije i ne miješajte se u društvena zbivanja“, slušat ćemo s jedne strane, no puno je opasnija autocenzura koju provode vjernici tobože se skrivajući iza onih toliko puta izgovorenih riječi: 'Ja svjedočim životom', a iza čega se često skriva strah i manjak iskrene vjere.

Zašto to kažem? Pa pogledajte naše uobičajene razgovore. Pogledajte odjeću, obuću koju nosimo. Mi cijelo vrijeme nekog ili nešto reklamiramo. Kad kupimo neki kvalitetan komad robe, odmah o tome prenesemo informaciju ili to prokomentiramo s prijateljima. Ili kad nam neki liječnik napravi dobar zahvat, preporučimo ga drugima. A kako to da je tako teško reći da je Isus nešto napravio u tvome životu? Da je za sreću, mir i radost u tvom životu zaslužan Isus. Da sve što imaš, sve što jesi, sve uloge koje vršiš (suprug, otac, ...) duguješ Njemu koji te osposobio za te uloge po sakramentima? Mi često šutimo o Isusu jer nas je sram pred drugima, strah da će nas proglasiti luđacima, strah da ćemo izgubiti status, dobar ugled. No, zato nas ne treba čuditi što će djeca prije doznati za novu verziju iPhonea ili neke igrice, koje će im roditelji spremno kupiti kao dokaz svoje ljubavi, negoli će djeca imati prilike vidjeti u ponašanju i konkretnim djelima, ali i riječima svojih roditelja, da je njima Isus na prvome mjestu. A možda će im i najkorisniji čin konkretne ljubavi za njihov život biti taj da im roditelji odbiju kupiti taj isti iPhone, kao i mnoga druga smetala ili ometala koja ih onesposobljuju za stvarni kontakt s drugima. Nije problem u samim stvarima, nego u odgoju da ih čovjek koristi i njima upravlja, a ne stvari da upravljaju čovjekom. Pojava sve većih i težih oblika ovisnosti (igrice, mobiteli, društvene mreže, ...) koje narušavaju obiteljske odnose svjedoče da se ovdje ne radi o bezazlenoj opasnosti.

U prispodobi o kukolju i pšenici Isus nas opominje da konačni sud pripada Bogu. Sva sreća da mi ne sudimo, jer kolike bi ljude osudili, a koji su kasnije doživjeli obraćenje, promjenu života. Početak razumijevanja ovih riječi i ove prispodobe jest da nitko od nas ne zna sa sigurnošću što će s nama biti na kraju, hoćemo li završiti u Nebu ili biti odvojeni kao kukolj – kao i to da baš svatko ima šansu doslovno do kraja svog života (kao i zločinac desno od Isusa na križu) dosegnuti spasenje i Božje milosrđe. Na nama je da radimo u vinogradu, naviještamo, svjedočimo, nastojimo oko svetosti života – a sud pripada jedino Bogu.

NE GUBITE NADU U PROMJENU LJUDSKOGA SRCA

Foto: Arhiv ICMM

MIRTA MILETIĆ

„Draga djeco! Svevišnji mi dozvoli da budem s vama i da vam budem radost i put u nadi jer čovječanstvo se odlučilo na smrt. Zato me posla da vas poučavam da bez Boga nemate budućnosti. Budite, dječice, instrumenti ljubavi za sve one koji nisu upoznali Boga ljubavi. Svjedočite radosno vašu vjeru i ne gubite nadu u promjenu ljudskoga srca. Ja sam s vama i blagoslivljam vas mojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“
Gospina poruka preko Marije Pavlović-Lunetti, 25.10.2022.

U posljednjoj poruci Gospa nas upozorava kako se čovječanstvo odlučilo za smrt. Vrlo teške i ozbiljne riječi. Ove riječi nije teško spojiti sa neizvjesnošću koju osjećamo uslijed prijetnje korištenja nuklearnog oružja i mogućeg sveopćeg uništenja svijeta kakvog poznajemo. Blaženi Alojzije Stepinac je još u svom vremenu jasno definirao temeljni uzrok svih zala koje se događaju u svijetu, a

Milijuni ljudi, milijarde još nisu upoznale Boga. A mi nismo primili dar vjere samo za sebe, za svoju privatnu upotrebu. Primljeni smo u okrilje Crkve kako bismo i sami vršili Isusovu zapovijed: „Idite po svem svijetu i naviještajte evanđelje.“ A mnogi kršćani žive svoju (ne)vjeru na neki pseudo-psihoterapijski način, očekujući od vjere tek utjehu ili potvrdu da su „ok“ jer su – eto – dio Crkve – ali lišeni bilo kakvog ozbiljnijeg evangelizacijskog angažmana.

to je odbacivanje Boga. Grieh poput tumora, sigurno i progresivno razgrađuje čovječanstvo i jedino što ga može zaustaviti jest djelovanje Crkve u upornom naviještanju evanđelja, sakramentalni život, molitva, pokora i obraćenje ljudi. No, čak i sada kad se stvari ubrzano odvijaju u smjeru u kojem je teško vidjeti da će se naj snažnije svjetske sile, neovisno radi li se o Rusiji, SAD-u, Kini ili nekom

trećem, zaustaviti u nekom novom prekrajanju svijeta i interesnih sfera – nama je još uvijek u rukama snažno oružje i alat s kojim je moguće mijenjati stvari na bolje.

Stvarno pitanje je koliko smo mi svjesni važnosti, vrijednosti i snage molitve. I koliko smo u svemu ome svjesni važnosti ključnih poruka na koje nas Gospa uporno poziva. Ona u poruci jasno ističe kako joj

je Svevišnji dopustio biti s nama da nam bude radost i put u nadi. Stvari se ne odvijaju dobro, no Bog i nadalje djeluje, nudi čovječanstvu šansu. Beskrajno strpljiva pedagogija. Vrijeme je da kršćanin prije svega shvati da pozitivno rješenje ovakvih situacija može doći samo od Boga. Bez Boga nema budućnosti. Čovjek, zarobljen grijehom, kao da sustavno radi protiv samog sebe i nije u stanju pronaći rješenje, jer je i sam dio problema. Rješenje mogu ponuditi osobe koje su duboko uronjene u Boga, sveci. U svakom vremenu Bog je slao svece koji su bili odgovor na neki gorući problem. Svaki je od njih imao neku karizmu, neku posebnost, a mnoge od njih danas vidimo u različitim redovničkim zajednicama koje pokušavaju živjeti tu karizmu u današnjem svijetu.

No, koja je to karizma potrebna danas? Možemo li iz naše laičke perspektive, nesavršene, opterećene slabostima, grijesima, granicama... razaznati koja bi to karizma bila? Meni se čini da je u ovome trenutku odgovor dala sama Gospa. Traže se navjestitelji evanđelja koji će biti instrumenti ljubavi za sve one koji nisu upoznali Boga. Evangelizatori preko kojih će ljudi moći upoznati i doživjeti Božju ljubav. Zvuči nekako „deja-vu“, već viđeno, kao da nam je već poznato. No, ne zavaravajmo se. Milijuni ljudi, milijarde još nisu upoznale Boga. A mi nismo primili dar vjere samo za sebe, za svoju privatnu upotrebu. Primljeni smo u okrilje Crkve kako bismo i sami vršili Isusovu zapovijed: „Idite po svem svijetu i naviještajte evanđelje.“ A mnogi kršćani žive svoju (ne)vjeru na neki pseudo-psihoterapijski način, očekujući od vjere tek utjehu ili potvrdu da su „ok“ jer su – eto – dio Crkve – ali lišeni bilo kakvog ozbiljnijeg evangelizacijskog angažmana.

Svjedočite radosno vašu vjeru i ne gubite nadu u promjenu ljudskoga srca. Ove riječi su me posebno dotaknule. Zaista, promjena ljudskog srca je moguća i ona je možda i najveće čudo kojem svjedočimo u našim životima. I iz evanđelja znamo kako je Isus na najljepši način opisao koliko je Bog strpljiv s nama, kako nam uvijek iznova daje novu šansu. No, vrijeme je da se i s naše strane dogodi taj 'klik', da se srce konačno pokrene. Naš je život zaista kratak i u krhkoj je posudi. A toliko toga možemo pridonijeti djelovanju i poslanju Crkve. Imamo toliko talenata. Nemojmo se zavaravati, za svaki ćemo biti pitani jesmo li ga koristili sebično, egoistično, samo za sebe ili smo ga stavili na raspolaganje Crkvi, za spasenje drugih.

U konačnici, ovaj rat koji se vodi na duhovnoj razini, vodi se između svjetla i tame i svatko od nas djeluje bilo za svjetlo bilo za tamu. Kad smo sebični, egoistični, zatvoreni u svoje sebične interese, igramo za tamu. Kad ne dajemo svoje talente, svjedočimo i drugima kako je to navodno u redu, osiromašujući snagu i vojsku svjetla. Naprotiv, kad vidiš radosnog kršćanina koji izgara, koji svijetli, koji se daje, koji živi za druge – takav redovito povlači za sobom, motivira, pokreće, animira mnoge. Zato je danas osobito važno da razumijemo da se svi trebamo aktivirati. Svatko sa svojim talentima. Svatko može moliti. Svatko može odvojiti neko vrijeme za klanjanje pred Presvetim. Svatko može moliti krunicu. Može, ako čvrsto odluči da će moliti. Može, ako razumije da je to sada jako potrebno. Može, ako mu je stalo da se stvari promijene na bolje. Može, ako u njegovom srcu ima ljubavi. Čak i ako se ponekad osjećamo umorni, malaksali, satrveni, depresivni... put izlaska je uvijek ljubav, darivanje, izlazak iz vrtanje oko samog sebe i sažaljenja.

Mi imamo puno, neizmerno puno već samim time što smo primili dar života. Imamo predivnog Spasitelja! Imamo obećanje vjere! Imamo sakramente. Imamo sve što je potrebno da uspijemo. Zato u nama treba uvijek biti prisutna radost. Radost života. I tu radost prvu primjećuju u nama oni koji traže Boga. Ako te radosti nemamo, onda je potrebno vidjeti u čemu je problem. Najčešće je problem u idolima koji su zamijenili mjesto Boga u našim životima. Ili u nekom grijehu. No, za sve postoji lijek. Ispit savjesti, sakrament ispovjedi. Prihvatimo poziv Gospe i budimo radosni svjedoci u našem okruženju. Neka nam na tom putu pomogne njezin majčinski blagoslov!

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Medjugorje.

Možemo li i mi biti SVETI?

FRA MARINKO ŠAKOTA

Što znači biti svet? Ima li to neke veze sa životom na zemlji? Je li to isto značajno s biti dobar čovjek ili biti sretan? Ili je još više od toga?

Koliko je svetost važna postajemo svjesni kad nam Gospa kaže da je upravo svetost jedan od glavnih razloga njezinih dolazaka u Međugorje i njezinih poučavanja: „Draga djeco, znate da sam zbog vas ostala dugo, da bih vas poučila kako da koračate na putu svetosti.“ (1. 1. 1987.)

Ne samo neki ljudi, ne samo posebni, nego svi smo pozvani na svetost: „Pozivam vas sve bez razlike na put svetosti u vašem životu.“ (25. 9. 1988.)

Možda nam se svetost čini dalekom i možda ne shvaćamo o čemu je riječ, ali iz Gospinih poziva shvaćamo da je svetost biser za kojim trebamo težiti i kojega trebamo svim srcem tražiti. Početak tog traženja je u molitvi: „Danas vas pozivam na put svetosti. Molite da biste shvatili ljepotu i veličinu ovog puta, gdje vam se Bog na poseban način očituje.“ (25. 1. 1989.)

Kako postati sveti?

Svetost nije naše djelo. Ne možemo mi svojim naporima postati sveti. Netko dobro reče: „Svetac je svetac dok to ne sazna“. Svetac zapravo ne zna da je svetac. Ne smatra sebe svetim. Svetost je Božji dar: „Bog vam je dao dar svetosti.“ (25. 9. 1988.) „Bog vas želi učiniti svetima, zato vas preko mene poziva na potpuno predanje.“ (25. 4. 1988.)

U sljedećoj poruci Gospa nam otvara vrata da shvatimo što bi svetost mogla biti: „Sve vas kao Majka želim pozvati na svetost, da je možete davati drugima. Vi ste zrcalo drugima!“ (10. 10. 1985.)

Gospa nas uči da svetost počinje kad stavimo Boga na prvo mjesto u svom životu, u svom danu. Dakle, kad počnemo dan s molitvom, sa znakom križa kojim dopuštamo Gospodinu da posveti cijelo naše biće, tu već počinje svetost. Ući u dan s molitvom, s Gospodinom, sa svetim činima, to je dobar uzlazak u dan.

Sada nam je jasnije da se svetost tiče života na zemlji i da je to bit evanđelja i širenja Božjega kraljevstva. Dakle, postati sveti nije radi nas nego radi drugih. A to znači da je riječ o biti kršćanskog poziva: Biti sveti kako bismo bili pomoć drugima! Biti sveti znači davati.

Naravno, potrebno je najprije primati kako bismo mogli davati. Primanje se događa u molitvi. Tu se otvaramo Božjoj svetosti koja nam se daruje u molitvi. Zato nam je potrebna sveta misa. Zato nam je potrebna sveta ispovijed. Zato nam je potreban posvećeni prostor (crkva) da bismo se otvarali Bogu koji je svet. Zato nas Gospa poziva da se u molitvi otvaramo Isusu koji je ljubav i dobro prema nama i za nas: „Ja vam, dječice, večeras nosim dobro svog Sina koji je dao svoj život da vas spasi. Zato, dječice, radujte se i ispružite ruke Isusu, koji je samo dobro.“ (25. 12. 1997.)

Gospa nas uči da svetost počinje kad stavimo Boga na prvo mjesto u svom životu, u svom danu. Dakle, kad počnemo dan s molitvom, sa znakom križa kojim dopuštamo Gospodinu da posveti cijelo naše biće, tu već počinje svetost. Ući u dan s molitvom, s Gospodinom, sa svetim činima, to je dobar uzlazak u dan.

Gospa je konkretna. Početak svetosti je u želji, zatim u razmišljanju i potom u odluci: „Želim, da svatko od vas razmišlja i nosi mir u svom srcu i kaže: *Ja želim staviti Boga u svoj život na prvo mjesto!* Tako će, dječice, svatko od vas postati svet.“ (25. 12. 1997.)

Dobro bi bilo da ne prijedemo tek tako preko ovih riječi nego da zastanemo kod njih, da meditiramo nad njima i da ih usvojimo, da zaista počnemo tako govoriti kao što nam Gospa savjetuje.

No, svetost nije rezervirana samo za trenutke molitve nego se tiče cijeloga našeg života, naše svakodnevice, našeg rada i naših odnosa s ljudima: „Danas vas sve pozivam da se odlučite na svetost. Nek vam, dječice, uvijek u vašim mislima i u svakoj situaciji bude svetost na prvom mjestu, u poslu i u govoru.“ (25. 8. 2001.)

Nakon želje i odluke biti sveti, trebaju iz srca izići „na vidjelo“ i riječi: „Kažite, dječice, svakomu: *Ja ti želim dobro* i on će ti uzvratiti dobrim i dobro će se, dječice, nastaniti u srcu svakog čovjeka.“ (25. 12. 1997.) Na tragu je to riječi sv. Augustina:

„Amo: volo, ut sis (Ljubim: želim da postojiš).“

Tako se svetost širi i na druge! Od našeg srca u srca drugih ljudi oko nas. Mi je dajemo drugima. Mi dajemo dobrotu drugima. I tako riječi postaju most do mira u srcima drugih ljudi. Kad drugima želimo dobro i kad im to kažemo, mi širimo dobrotu oko sebe, a time širimo mir i ljubav.

Svetost dakle ne možemo ostaviti za sebe već je trebamo davati drugima. Zapravo, ne možemo je ne davati ako smo postali sveti. Franjo Asiški je jednostavno bio svet. Maksimilijan Kolbe je i usred pakla Auschwitza živio svetost. Majka Terezija nije mogla svetost zadržati za sebe. Svetost je jednostavno izvirala iz nje. U svakom trenutku. U svakom susretu. U svakoj riječi i djelu. Fra Slavko Barbarić, iako nije službeno proglašen svetim, živio je svetost u svemu: u molitvi i u djelovanju, u svemu što je činio, od ranog jutra pa do kasno u noć.

Gospa je konkretna u pojašnjavanju kako davati svetost drugima i odakle početi: „Radujem se zbog svih vas koji ste na putu svetosti i molim vas pomozite svojim svjedočenjem onima koji ne znaju sveto živjeti. Zato, draga djeco, vaša obitelj neka bude mjesto gdje se rađa svetost. Pomozite svima da žive sveto, a napose vašoj obitelji.“ (24. 7. 1986.)

Svetost počinje od molitve u Očenašu: „Sveti se ime tvoje.“ Smisao te molitve je naša želja da Bog sâm posvećuje svoje ime, da Bog sâm, koji je svet, bude, živi, djeluje u našoj životnoj sredini, „među nama“, da se Božje kraljevstvo ostvari „među nama“. Nadalje, da se Njegovo ime, tj. Bog sâm sveti u našem konkretnom životu, da živimo iz odnosa s Njim, da sve što činimo bude u Njegovo sveto ime. Molitva, rad, odnosi s ljudima - sve da posvećujemo. Drugim riječima: da dajemo Božju ljubav, da širimo Božju ljubav oko sebe, da budemo ljubav. Da dajemo i širimo Božji mir oko sebe, da budemo mir drugima. Da dajemo dobrotu drugima i da budemo dobroti. Ne samo da govorimo o milosrđu nego da budemo milosrdni.

Gdje smo i dokle smo došli na putu svetosti, Gospa nam jasno kaže: „Već godinama svi ste pozvani na svetost, a još ste daleko.“ (25. 3. 1989.)

Valja nam započeti i napraviti prve korake na putu svetosti...

TERMINI I TEME DUHOVNIH OBNOVA U MEĐUGORJU ZA 2023.

„Dakle, kad jedna osoba dođe u Međugorje, ulazi u mjesto koje je sveto. Uvijek! S koliko osoba sam razgovarao, njih na stotine, stotine... Dođu ovdje, ulaze u ovo posvećeno mjesto i iznutra se osjećaju prihvaćeno. Ne prihvaćene od osoba koje ih ovdje lijepo ugošćuju, nego prihvaćene od Boga i od Djevice Marije. To svi jako, jako osjećaju.“ – istaknuo je sadašnji apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, mons. Aldo Cavalli.

I doista, duhovna i molitvena klima protkana ovom 'svetošću' Međugorja, mogućnost molitve u zatvorenim prostorima (crkva, kapelica) te otvorenim, u prirodi (Podbrdo, Križevac), postojanje dvorane za susrete te smještajni kapaciteti doprinose da je ovdje doista ugodno i plodonosno održavanje različitih seminara, susreta i duhovnih obnova. Puno hodočasnika i duhovnika svjedoči kako se ovdje kao nigdje drugdje na svijetu srca ljudi čudesno otvaraju Božjoj milosti.

Foto: Arhiv/CMVM

**DATUMI ODRŽAVANJA I
CILJEVI DUHOVNIH OBNOVA 2023.:**
U ovom tekstu ukratko ćemo donijeti preglede i datume duhovnih obnova koje će se održati slijedeće 2023. godine u Međugorju, kao i njihove glavne ciljeve.

**28. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA
ZA ORGANIZATORE HODOČAŠĆA,
VODITELJE CENTARA MIRA, MOLITVENIH
I KARITATIVNIH SKUPINA VEZANIH ZA
MEĐUGORJE OD 14. DO 18. OŽUJKA 2023.
GODINE.**
Međugorje je danas u svijetu nešto puno više od malenog mjesta u Hercegovini koje nosi to ime. Ono je pokret kojeg je ovo ime izazvalo otkada vidioci svjedoče da im se od 1981. do danas ukazuje Kraljica Mira. Ovaj pokret ima svoja različita obilježja: to je DUHOVNI pokret, HODOČASNIČKI pokret, pokret OBNOVE, pokret HUMANITARNE POMOĆI... a to je postao zahvaljujući ljudima koji su počeli osnivati molitvene skupine i centre mira, izdavati časopise, pisati knjige, dovoditi hodočasnike u Međugorje...

Svećenici koji rade u župi Međugorje od samoga početka nastojali su čuvati čistoću Gospina ukazanja i njenu jasnu poruku prenositi dalje.

S tim ciljem, prigodom 13. obljetnice Gospinih ukazanja, Župni ured je od 22. do 23. lipnja 1994. u Međugorju organizirao prvi susret voditelja molitvenih i karitativnih skupina, te centara mira, koji su željeli zajedno moliti i razmišljati o Gospinim porukama. Tijekom vremena to se okupljanje oblikovalo u „molitveno – obrazovni“ seminar.

Seminar se zatim održavao na različitim lokacijama: 1995. god. u Baškoj vodi, 1996. god. u Tučepima, od 1997. do 2000. god. u Neumu, da bi od 2001. god. dobio svoj stalan termin u Međugorju. Broj sudionika se svake godine povećava, a domaći i strani teolozi kroz predavanja nastoje teološki i crkveno definirati fenomen međugorskih ukazanja, njegovo mjesto u Crkvi te različita značenja Gospinih poruka za suvremeni svijet. Na kraju seminara, nakon molitve, zajedničke izmjene iskustava i razmišljanja redovito se donosi izjava koja donosi glavne zaključke, prijedloge ili odluke o dotaknutim pitanjima na seminaru.

Organizatori seminara ističe kako se kroz ovih 25 godina susreta, formirao jedan stalni broj sudionika koji i sami, zajedno sa seminarom sazrijevaju u međugorskoj Gospinoj

školi. Ističe i kako je svrha ovih susreta da se jednom godišnje okupe oni koji rade s hodočascima ili na bilo koji način rade na širenju Gospinih poruka iz svih krajeva svijeta, s ljudima koji iz župe također rade na tom polju, kako bi se međusobno koordinirali, pohvalili ili pokudili, te vidjeli kako zajedno još bolje mogu Gospine poruke živjeti i svjedočiti.

**26. MEĐUNARODNA DUHOVNA
OBNOVA ZA SVEĆENIKE
3. – 7. SRPNJA 2023.**

Svakom je čovjeku ponekad potrebno vrijeme u kojem bi napunio istrošene baterije životnog elana i prisjetio se smisla svog poslanja kroz jednu duhovnu obnovu, a koliko je više to potrebno onima koji sami trebaju biti obnovitelji i voditelji u svojim župama i zajednicama.

Uviđajući ovu potrebu svećenika, u ime svetišta Kraljice Mira, 1996. god. pok. fra Slavko Barbarić pokrenuo je, u suradnji s talijanskim svećenikom don Cosimom Cavaluzzo, seminar za svećenike, pod nazivom „Svećenici u Marijinoj školi“. Od tada, svake godine početkom srpnja ovaj seminar okuplja nekoliko stotina svećenika i redovnika iz cijeloga svijeta.

Jednostavan koncept seminara: sudjelovanje u molitvenom programu župe, predavanja, svjedočanstva, posjete Podbrdu, ispovijed na Križevcu i posjet grobu fra Slavka trebao bi im pomoći da se u njihovu srcu, u slobodi i ljubavi, rađa Božja Riječ kroz njihovo osobno usavršavanje u krepostima, molitvi i svetosti. Jer budući da služe Riječi, oni sami moraju biti ta Riječ.

Za vrijeme trajanja seminara, svećenici su besplatno ugošćeni od strane međugorskih obitelji, kako je to od početaka tražio fra Slavko. Želio je tako konkretno povezati obitelj i svećenika koji su pozvani živjeti jedni za druge i jedni od drugih u međusobnom darivanju.

**34. DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE:
MLADIFEST, 26. – 30. SRPNJA 2023.**

„Mladifest će biti i skraćen za jedan dan. Skratili smo ga kako bi mi kao župa mogli proslaviti 25. srpnja naš patron, svetkovinu sv. Jakova, ali i da završimo dan ranije kako bi se hodočasnici koji će ići i u Portugal na susret s Papom mogli organizirati i stići na vrijeme. Druge duhovne obnove u župi idu po svojim ustaljenim terminima. Njihovi datumi se mijenjaju iz godine

u godine“, pojasnio je fra Zvonimir Pavičić

Priča o Mladifestu je priča o mladim ljudima koji su otkrili da je njihova sreća u Bogu i zato dolaze u Međugorje to zajedništvo s Bogom i ljudima svjedočiti i živjeti. Ljeto, sunce, more, razuzdane zabave uz drogu, alkohol i seks..., postavljaju se mladima kao imperativi ljetnog odmora. Nasuprot toj ispraznoj zabavi, fra Slavko Barbarić, na nagovor mladih iz Irske, 1989. godine započinje „molitveni susret mladih“ – današnji Mladifest. Cilj je bio pokazati mladima, ali i svijetu, da pravog odmora nema bez Boga, bez molitvenog zajedništva, bez čistog druženja u bratskoj ljubavi i bez žrtve. Čovjek je tako stvoren da ga odmoriti može samo njegov Tvorac. Čovjek je tako potrebit, da ga može ispuniti samo zajedništvo s braćom i sestrama u Duhu Svetom.

Kao i puno drugih stvari koje je fra Slavko započeo, Mladifest nije samo događaj, on je puno više od toga: on je Gospina škola odmora. Fra Slavko je u njega „utkao“ mnoge Gospine i pedagoške smjernice koje su potrebne za pravilan psihološki, duhovni, emocionalni i tjelesni odmor duše i tijela.

**22. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA
ZA BRAČNE PAROVE, 8. – 11. STUDENOGA
2023.**

Zadnja bitka između Boga i Sotone vodit će se preko obitelji i braka – riječi su to s. Lucije dos Santos, vidjelice iz Fatime koje je napisala 1980. u pismu biskupu Bologne kardinalu Carlu Caffarru. To su riječi koje oslikavaju današnju svjetsku situaciju i gorući problem krize obitelji i braka, bilo zbog unutarnjih problema bračnih parova, nezrelosti osoba, ekonomskih problema ili još gorih vanjskih udara preko pokušaja redefiniranja pojma obitelji i nasilnog uguravanja rodne ideologije u sve pore društva i odgoja. Statistika bračne trajnosti iz godine u godinu je sve poraznija. U našim krajevima ispada da se skoro svaki treći brak raspadne, a u razvijenijim zemljama poput Amerike i svaki drugi. Sve to ostavlja neizbrisive razlome, sukobe, rane, boli, i oštećenja ne samo za pojedince i djecu koji to proživljavaju, nego sve to stvara i raspukline društva i svijeta u kojem živimo. Iz braka i obitelji sve proizlazi, cijelo tkivo društva u kojem živimo. S obzirom na ovakvu nesretnu bračnu statistiku, Duhovna obnova za bračne parove koja se od 1999. godine

Foto: Arhiv TCM

održava u Međugorju, postaje sve značajnija.

Pokazuju to svjedočanstva samih učesnika, ali i organizatora seminara: Koordinatorica seminara gospođa Marija Dugandžić koja je tu od početka svjedoči kako na seminare dođu upravo oni bračni parovi koje Gospa pozove. Oni na skoro čudesan način saznaju za seminar, obično u trenutku u kojem vapiju Bogu za pomoć i bivaju privučeni. „Glavni režiser svega uvijek je Gospa“ – ističe gosp. Marija.

Fra Marinko Šakota, koordinator Duhovne obnove ovih posljednjih godina zaključuje da je zapravo „križa braka“ u stvari „križa vjere“ – jer bez vjere u Isusa Krista nemoguće je bezuvjetno ljubiti svoju ženu niti bezuvjetno poštovati svoga muža. I baš zato je ovo vrijeme u Međugorju, s Marijom i Isusom tako važno za supružnike da zajedno prije svega mogu koračati u molitvi i vjeri.

SEMINARI POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE
Seminare posta, molitve i šutnje utemeljio je fra Slavko Barbarić 1991.

godine s namjerom omogućiti hodočasnicima još jedan način intimnijeg i dubljeg susreta s Bogom. Seminari su organizirani po jezičnim skupinama. Predavanja vode uglavnom franjevački svećenici: fra Marinko Šakota, fra Ivan Dugandžić, fra Ljubo Kurtović.

Ovi seminari su poput „Gospine osnovne škole“ koja je temelj za svaki duhovni hod. Seminari posta, molitve i šutnje su jedno skroz posebno duhovno iskustvo. To je stvarni život s kruhom u kojem se na duhovni način dotiče pravi nebeski Kruh i u konkretnosti se iskusiti ono da „čovjek ne živi samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.“ Upravo su najčešća svjedočanstva polaznika (posebno onih koji su bili po prvi puta na seminaru) bila kako su imali strah od odricanja od hrane, odnosno od posta na samo kruhu i vodi, a kako su uz molitvu i Božju pomoć otkrili neviđenu izdržljivost i novu snagu koja se u njima probudila.

Osim jutarnjeg i poslijepodnevnog predavanja, sudionici imaju molitvu

na Križevcu, Podbrdu, klanjanje pred Presvetim i večernji molitveni program u župnoj crkvi.

NOVI TERMIN 34. MLADIFESTA I TEMA DUHOVNIH OBNOVA

Međugorski hodočasnici i Gospina djeca diljem svijeta znaju kako se Mladifest, duhovna obnova za mlade, organizira početkom kolovoza, kako bi završila na svetkovinu Preobraženja Gospodinova (6. kolovoza) i kako bi se time i simbolično označila „duhovna promjena, preobražaj“ koji se događa u mladima okupljenima oko Isusa u molitvi s Gospom.

U četvrtak 13. listopada 2022., kada Crkva obilježava spomen na „Čudo sunca u Fatimi“, mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje i međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, službeno su objavili kako će sljedeće 2023. ova 34. po redu međugorska duhovna obnova za mlade MLADIFEST promijeniti datum zbog poklapanja sa Svjetskim danom mladih koji se održava u Lisabonu, od 1. do 6. kolovoza 2023.

Tako da će iznimno, 34. Mladifest u Međugorju imati drugi datum i održavati će se od 26. do 30. srpnja 2023. „Mladifest će biti i skraćeni dan. Skratali smo ga kako bi mi kao župa mogli proslaviti 25. srpnja naš patron, svetkovinu sv. Jakova, ali i da završimo dan ranije kako bi se hodočasnici koji će ići i u Portugal na susret s Papom mogli organizirati i stići na vrijeme. Druge duhovne obnove u župi idu po svojim ustaljenim terminima. Njihovi datumi se mijenjaju iz godine u godinu“, pojasnio je fra Zvonimir Pavičić

Istoga dana, mons. Aldo i fra Zvonimir objavili su i temu Mladifesta, kao i svih međunarodnih duhovnih obnova u Međugorju sljedeće godine. Ona je uzeta iz Matejevog evanđelja i glasi: „*Evo majke moje i braće moje!*“ (Mt 12,49).

Mons. Cavalli objasnio je i značenje retka koji je izabran za temu duhovnih obnova: „To je misao koju donose tri evanđelista: Marko, Luka i Matej. Isusova rodbina, zajedno s Marijom, susreću Isusa dok on propovijeda i čini čudesa. Isus je govorio svojim učenicima, onima koji su ga slušali i oni su mu kazali: 'Tvoja majka i tvoja braća te traže'. Isus gledajući učenike i sve one koji su tu bili okupljeni kaže: 'Evo moje majke, evo moje braće, evo moje rodbine. Tko god vrši volju Božju, tko god sluša Božju riječ i stavlja je u život taj je moj brat i moja majka'. Marija je tako živjela. Ona je slušala, razumjela i stavila u život. Tako i mi, ako želimo biti dio Isusove obitelji moramo slušati, razumjeti i staviti to u život“ – pojasnio je mons. Cavalli.

Mons. Cavalli podijelio je i svoje dojmove o Mladifestu:

„Vidio sam taj festival, sudjelovao na njemu i divio sam se. Mladi koji su sudjelovali na festivalu dolazili su iz brojnih zemalja svijeta. Na duhovnoj razini proživjeli su jedan nevjerovatan tjedan. Tijekom jutra bih šetao putovima koji vode prema Brdu ukazanja i prema Križevcu i već u pet sati ujutro stotine mladih su se penjale na Brdo ukazanja i Križevac. Od 9 do 12 sati svi su sudjelovali na katehezama svjedočanstvima i u pjesmi. Poslije podne od 17 sati do 22 ili 23 sata svi su bili nazočni pred euharistijom za vrijeme večernjeg klanjanja i vidjeli smo kako je njihova pažnja bila usmjerena na to, i to u intenzivnoj molitvi. To je bio jedan istinski trenutak milosti. To je bio trenutak milosti u kojemu je Gospodin Isus susreo više od 30 tisuća mladih koji su tu bili i u tišini gledali u Njega. Gospodin Isus iz Presvetog Sakramenta gledao je njih, a oni su gledali Isusa u Presvetom Sakramentu. Bio je to vjerodostojan razgovor između Sina Božjega i mladih, između mladih koji su djeca Božja. I nitko nije bio umoran. Kad bi program završavao u 22 ili 22:30 oni su željeli nastaviti. U njih je ušlo duhovno oduševljenje koje je bilo zadivljujuće.

To je taj trenutak milosti, milosti koju Gospodin udjeljuje, trenutak u kojemu Blažena Djevica Marija prati te ljude, trenutak molitve i obraćenja. Tisuće su se ispovjedile, a ispovijed u Međugorju ne znači samo izreći svoje grijeh. Oni koji se u Međugorju ispovijedaju, a to su tisuće, žele promijeniti svoj život iznutra. To je taj Međunarodni festival mladih – trenutak milosti, molitve, razgovora, obraćenja, velike radosti, oduševljenja i užitka“, kazao je nadbiskup Cavalli.

Istoga dana, mons. Aldo i fra Zvonimir objavili su i temu Mladifesta, kao i svih međunarodnih duhovnih obnova u Međugorju sljedeće godine. Ona je uzeta iz Matejevog evanđelja i glasi: „*Evo majke moje i braće moje!*“ (Mt 12,49).

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki bonamjeren čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

GERHARD
KARDINAL
MÜLLER:

„OČITO KRIVOVJERNOG BISKUPA NE TREBA SLUŠATI IZ FORMALNE LOJALNOSTI“

Kardinal Gerhard Müller: „Još uvijek ima dovoljno visokih [duhovnih] dostojanstvenika koji ne priginju koljena pred Baalom javnog mnijenja ili političke moći.“

■ **Maike Hickson:** Dragi gospodine kardinale Müller, upravo ste se vratili s trojednog putovanja u Ameriku. Željeli bismo vam postaviti nekoliko pitanja o tome putovanju. Najprije ste bili u Meksiku na kongresu o obitelji. Tamo ste održali predavanje i uzeli temu transhumanizma. Možete li našim čitateljima sažeti svoju kritiku toga pokreta?

Kard. Müller: Transhumanizam je program koji seže u 1950-te kako bi se poboljšalo ljudsko stanje uz pomoć moderne tehnologije (Julian Huxley). Danas su veliki visokotehnološki operateri (Elon Musk) ti koji, bez obzira na biološku osnovu našeg duhovnog i fizičkog postojanja, reduciraju našu svijest (koju svode na inteligenciju, tj. na čistu računalnu snagu bez osobnoga pamćenja/memorije, intelektualno poimanje bitka te bez slobodne volje) digitalno na tehničku napravu, tako da smo mi (kao tehničko-digitalni konstrukt uz pomoć umjetne inteligencije) „besmrtni“ ili nastavljamo egzistirati kao svojevrsni bio-tehno-hibrid s neograničenim rokom trajanja.

Transhumanizam prelazi u posthumanizam. Biološka ljudska vrsta tada bi bila nadiđena evoluirana stepenica do čisto tehnološkog svijeta umjetne inteligencije *avatara* koji se samoproduciraju u kibernetičkom prostoru. Bit će to svijet bez osjećaja, bez etike, bez čovjekova ispunjenja i dovršenja u ljubavi Božjoj, bez besmrtnosti osobe i uskrsnuća tijela, bez odgovora, što to cjelina znači osim „vječnog povratka“ istog (Friedrich Nietzsche). Rezultat takva napretka u čovjekovu poboljšanju ili preobrazbi po vlastitom nahođenju jest da na kraju čovjek sama sebe dokida.

Posthumanizam ili transhumanizam samo je tehnološka varijanta ateizma, tj. bića kao privida bez značenja i smisla.

■ **Hickson:** Nedugo nakon što ste stigli u SAD, dali ste intervju američkoj televiziji EWTN. U njemu ste dali nekoliko vrlo značajnih izjava, primjerice o aktualnoj sinodi o sinodalnosti. Na pitanje o komentaru glavnog tajnika Sinode kardinala Maria Grecha da se u pitanju braka (homoseksualaca, ponovno vjenčanih itd.) mora uzeti u obzir ne samo doktrinarni

nego i Božji "trajni susret s ljudima", dali ste komentar kako je to jasno protiv "Božje objave". Rekli ste da je Božja objava o naravi i nerazrješivosti braka jasna i potpuna. Dodali ste i pitanje, kako je moguće „da je kardinal Grech inteligentniji od Isusa Krista“ te ste se zapitali odakle mu „autoritet da relativizira, potkopava Boga“. Što mislite koliko je opasna takva priča da se odjednom prešućuju ili uljepšavaju neregularni brakovi koje je Crkva uvijek zabranjivala?

Kard. Müller: Svrha sinoda i koncila nikada nije bila na svoju ruku stvarati neku novu Crkvu prema katalogu ljudskih želja. Njihova je stvarna, ali ograničena zadaća, prikazati Božju objavu, koja je jednom zauvijek došla u Kristu, kao spasenje i istinu za ljude u njezinoj punini i zaštititi je od heretičkih krivotvorina. Kad Sin Božji, Isus Krist, Riječ koja je tijelom postala i svima nam donijela milost i istinu, izjavljuje protiv pragmatizma farizeja da je Bog stvorio čovjeka kao muško i žensko te da je stoga brak sklopljen u Bogu i u biti neraskidiv, kako biskup može znati bolje od božanskog Učitelja?

„Nauk apostola“ (Dj 2,42), a time i vjerovanje Crkve nije dosadna ni nejasna teorija o Bogu i svijetu koju bi netko morao osvijetliti i šareno oslikati subjektivnim iskustvima s Bogom. To je isti Bog koji nam se u potpunosti priopćio u Kristu te koji nam govori u riječi navještaja; a to je jedan te isti Bog koji nam daje svoju milost u sakramentima te koji je i izlio Duha Svetoga u naša srca, u kome se obraćamo i govorimo Bogu kao Ocu po Kristu.

Svrha sinoda i koncila nikada nije bila na svoju ruku stvarati neku novu Crkvu prema katalogu ljudskih želja. Njihova je stvarna, ali ograničena zadaća, prikazati Božju objavu, koja je jednom zauvijek došla u Kristu, kao spasenje i istinu za ljude u njezinoj punini i zaštititi je od heretičkih krivotvorina. Kad Sin Božji, Isus Krist, Riječ koja je tijelom postala i svima nam donijela milost i istinu, izjavljuje protiv pragmatizma farizeja da je Bog stvorio čovjeka kao muško i žensko te da je stoga brak sklopljen u Bogu i u biti neraskidiv, kako biskup može znati bolje od božanskog Učitelja?

Potpuno je nekatolički izigravati objektivnu Božju objavu protiv takozvanih osobnih iskustava Boga. Ili se niječe jedinstvenost Božje objave u Kristu, ili je čovjek žrtva subjektivnih refleksa, odraza religijskih osjećaja, koje potom samovoljno proglašava Božjim učincima.

■ **Hickson:** Također ste komentirali teme sinodskih rasprava koje se pozitivno bave LGBT agendom. Ovdje ste govorili o „okupaciji Katoličke Crkve“ koja predstavlja „neprijateljsko preuzimanje Crkve Isusa Krista“. Možete li ovdje detaljnije objasniti svoja razmišljanja?

Kard. Müller: LGBT agenda ili rodna ideologija dijametralno je suprotna kršćanskoj antropologiji. Ljudska je spolnost stvorena stvarnost i ne smije se od nje stvarati fetiš, već služi planu stvaranja (brak kao prirodna stvarnost) i Božjoj nadnaravnoj spasenjskoj volji (sakramentalni brak kao znak i sredstvo spasenja u Kristu).

Tko koristi vanjske institucije Crkve da u njoj podigne idola, tko križ kao znak spasenja zamjenjuje duginom zastavom poganske homoreligije, podsjeća na „Čovjeka bezakonja, sina propasti, Protivnika koji uzdiže sebe protiv svega što se zove Bog ili

svetinja do te mjere da i u sami Božji hram zasjedne gradeći se Bogom“ (2 Sol 2,4). Njegovi su se učenici „zastvorili ljubavi prema istini, po kojoj se trebaju spasiti“ (2 Sol 2,10). Ne pomažu osobama s privremenim ili dugotrajnim poteškoćama u njihovoj tjelesnosti i seksualnoj orijentaciji s „istinom u ljubavi“. Oni ih samo koriste i kvare te upropaštavaju kao instrumente svoje protukršćanske propagande.

Katolički svećenik ne smije nikada zaboraviti da narodu ne smije iznositi svoja (za spasenje nebitna) privatna mišljenja i nutarnje osjećaje, nego jedini spasonosni Kristov nauk, koji je proslavljeni Gospodin zapovjedio svojim apostolima da ga svima naviještaju, svemu čovječanstvu.

■ **Hickson: U intervjuu ste također upozorili da bi ovaj pokret, ako bi uspio, „predstavljao kraj Katoličke Crkve“. Zašto bi to bio kraj?**

Kard. Müller: Zacijelo je Krist, Sin Boga živoga, obećao svojoj Crkvi neuništivost (Mt 16,18). No, nije nam dao jamstvo da joj pape, biskupi i laici nikada ne mogu nanijeti veliku štetu.

Biskupi, koji su bili međusobno zavađeni zbog hereza i raskola uvelike su odgovorni za nestanak cvjetajućeg katoličkog kršćanstva u sjevernoj Africi. Činjenica da je Crkva u Njemačkoj i cijeloj sjevernoj Europi izgubljena za protestantizam uvelike je posljedica nemara biskupa, Rimske kurije, koja je bila upletena u svjetovnu politiku moći te teološki potkapacitiranih renesansnih papa.

Danas diljem svijeta imamo fenomen da previše biskupa šuti o krivovjerjima te o moralnoj i društvenoj nepravdi, bilo zbog straha od javnog *mainstreama*, zbog neprijateljstva ili zbog brige za svoje karijere, koje smatraju ugroženima ako u Rimu djeluju kao izazivači nemira ili budu prokazani kao rigoristi.

■ **Hickson: Zaključno ste rekli: „Moramo se oduprijeti kao što se činilo protiv starih heretika arijevača.“ Kako bi trebao taj otpor konkretno izgledati?**

Kard. Müller: Iznad svega moramo pobijediti strah, jer Krist nas potiče da svjedočimo istinu i pred

„kraljevima i namjesnicima“ (Lk 21,12). „Blago vama kad vas zbog mene pogrde i progone i izreknu sve zlo protiv vas. Radujte se i veselite jer će vaša plaća biti velika na nebu. Tako su i proroci prije vas bili progonjeni.“ (Mt 5,11)

Pa ne znam gdje je to Isus svojim učenicima obećao miran građanski život uz uživanje svjetovnih časti i debelu sinekuru. „Biskup mora biti privržen vjerodostojnoj riječi, primjerenj pouci, da je kadar i opominjati u zdravom nauku i pobijati osporavatelje“ (Titu 1,9).

Katolički svećenik ne smije nikada zaboraviti da narodu ne smije iznositi svoja (za spasenje nebitna) privatna mišljenja i nutarnje osjećaje, nego jedini spasonosni Kristov nauk, koji je uzvišeni Gospodin zapovjedio svojim apostolima da ga svima naviještaju, svemu čovječanstvu.

U digitalnom dobu katolički glasovi i inicijative također bi trebali biti bolje umreženi i, iznad svega, važno je razlikovati ono što je bitno od onoga što je korisno i ne trošiti ograničene energije u sporu oko trivijalnih stvari.

■ **Hickson: Kakav je bio otpor herezi u 4. stoljeću, kako su djelovali klerici i laici?**

Kard. Müller: To je naravno pitanje o kojem bi se mogla napisati velika rasprava sa svim povijesnim implikacijama. Svi znaju za sv. Atanazija koji je bio pet puta progan, živio u prognstvu. John Henry Newman, eminentni autoritet za crkvene oce, napisao je utješni tekst o nepokolebljivosti laika prema arijevcima, za razliku od mnogih biskupa koji su poklekli pod carskim pritiscima i mirovi-

nama (sinekurama): „O svjedočanstvu laika u stvarima vjerskoga nauka.“

■ **Hickson: Zar vjerni katolici više neće moći ići na svaku misu i kod svakog biskupa, nego će morati tražiti one svećenike koji će ih i dalje poučavati pravom vjери i neće ih navoditi na kompromise sa svijetom?**

Kard. Müller Ne treba se pokoravati očito krivovjernom biskupu samo iz razloga formalne vjernosti, inače bi vjerska poslušnost bila 'mrtvačka poslušnost', koja ne samo da proturječi razumu nego i vjeri. Naravno, pravo na prigovor odnosi se striktno na objavljene istine. Razlike u mišljenjima o svjetovnim ili osobnim pitanjima ne opravdavaju prekid vidljivog zajedništva s mjerodavnim biskupom.

Ako Rim zakaže u pitanjima korekcije biskupa zbog protuvjerskog učenja i protucrkvenog ponašanja, postoji još uvijek mnogo drugih dostojanstvenika koji ne će prignuti koljena pred Baalom javnog mišljenja (medijskih kartela) ili političke moći (poganskih rimskih careva, jučerašnjih i današnjih ateističkih diktatora).

■ **Hickson: Kad biste mogli razgovarati s papom Franjom, što biste mu rekli glede njegove procedure imenovanja nekoga poput kardinala Grecha za generalnog tajnika sadašnje Sinode, zajedno s glavnim izvjestiteljem, kardinalom Hollerichom, budući da obojica dovode u pitanje katolički moralni nauk?**

Kard. Müller Njegova kadrovska politika nije pokrivena dogmom o nezabludivosti pape. Svatko može razmišljati o tome i postavljati pitanja, ne bi li kardinali na tako odgovornim mjestima morali biti opremljeni vrhunskim kvalifikacijama te biti kadri prozreti ideologije u svjetlu evanđelja i prezentirati nauk Crkve s kršćanskom punom slobodom i otvorenosti i teološkom kompetentnošću te to brani.

Naravno, u pojedinim pitanjima argumentacija se može razjasniti u katekizmu koji služi za poduka u vjeri. Ali to nema nikakve veze s tim da bi objavljene istine bile eventualno podložne proizvoljnoj reviziji, poput programa političke stranke koji se temelji na očekivanjima njezinih birača.

Vjerovanje, molitva Gospodnja (Očenaš), sedam sakramenata i Deset zapovijedi nalaze se u katekizmu jer su istiniti, a ne obrnuto.

Može se okretati i izvrtati kako tko hoće, ali ostaje nepobitna istina prirodnog zakona morala i objavljene antropologije kršćanske slike čovjeka: homoseksualni ili (izvan sakramenta braka) heteroseksualni čini su zli sami po sebi (intrinsic malum) i objektivno teški grijeh, jer su u suprotnosti s voljom Boga Stvoritelja i Otkupitelja te tako vode čovjeka u propast, čak i ako se on subjektivno osjeća dobro zbog grijeha i polaže pravo na takvo što zbog svoje eroške želje ili se zbog toga ljuti na Boga te stoga mrzi Crkvu.

■ **Hickson: Nema li Papa ovdje veliku odgovornost u smislu obrane katoličkog nauka glede spasenja duša?**

Kard Müller: Da, Papa ima najveću odgovornost za to u Crkvi. Pred sudom Božjim nikomu od nas ne pomaže ukazivanje na dominantno mišljenje, *mainstream*, psihološki teror medijskih moćnika, kojemu je danas izložen svaki pravедnik te svaki bistro i normalno misleći suvremenik, nego jedino, jesmo li priznali i ispovjedili istinu Božju, činili dobro i izbjegavali činiti zlo. Ovo je čas kada svaka strategija samoopravdanja mora biti dokrajčena.

■ **Hickson: U Philadelphiji ste bili počašćeni Simpozijem o kardinalu Gerhardu Mülleru posvećenom temi: „Što znači biti katolik? Važnost utjelovljenja.“ Hoćete li nam sažeti glavne teze toga simpozija, posebno u svjetlu aktualne crkvene krize o kojoj smo upravo raspravljali?**

Kard. Müller: To je vrlo jednostavno: Vjerujemo li u utjelovljenje kao činjenicu, kao istinu utjelovljenja Boga u Isusu Kristu, koja proizlazi iz Božjeg djelovanja za naše spasenje? Ili je utjelovljenje samo metafora kojom duhovno obrađujemo bilo

koja iskustva s pukim Isusom kao čovjekom te to onda garniramo s moralnim posljedicama?

Ali ako je pak utjelovljenje činjenica stvarne povijesti koju je izveo Bog, onda Crkva nije nevladina udruga, nego u Kristu sakrament spasenja svijeta. Tada sakramenti nisu simboli iskustva zajedništva ili narcisoidnih samoiskustava; tada euharistija nije komemoracija nekoga heroja iz prošlosti, nego uprisutnjenje Kristove jedinstvene žrtve na križu i stvarnog sebedarja njegova zbiljskog tijela u njegovu preobraženu tijelu i krvi nama kao hrana i piće za vječni život; tada se ne samo zovemo djeca Božja, tada smo jedno po krštenju; tada biskup, svećenik i đakon (prema ovlastima svoga stupnja svetoga reda) nisu službenici vjerske zajednice, nego predstavnici Krista u sudjelovanju u njegovu posvećenju i Očevu poslanju (usp. Lumen gentium 28 sl.); tada u Crkvi nije riječ o vježbama za dobar život kratkoga daha, nego je o stvarnom posredovanju vječnog života u gledanju Boga licem u lice.

■ **Hickson: Tijekom Vašeg boravka govorili ste iz srca mnogih katolika kada ste posjetili obitelj Marka Houcka u Philadelphiji, u koju je nedavno upao FBI-jev tim od 30 policajaca, rano jednog jutra, sa sedmero male djece u kući. Usporedili su taj postupak s metodama korištenim u komunističkoj Kini. Možete li njemačkim čitateljima reći o čemu je riječ i zašto ste posjetili tu obitelj?**

Kard. Müller: Nevjerojatno, ali je gorka istina da je otprilike 30 do zuba naoružanih agenata FBI-a grubom silom provalilo u kuću jedne mirne obitelji, roditelja sedmero djece u dobi od 2-13 godina s otkočenim oružjem i prstima na obaraču; oca su bacili na pod pred vlastitom djecom, odveli ga svezanih ruku i nogu te ga na kraju četiri sata držali vezana za stol u policijskoj postaji.

To je očito naredila Bidenova administracija kako bi zastrašila pro-life aktiviste i prikazala ih kao prijestupnike jer dovode u pitanje perverzno pretpostavljeno ljudsko pravo žena da njihov plod bude ubijen (abortus). Biden bi kao katolik trebao znati da je abortus „zločin vrijedan prijezira“ (Gaudium et Spes 51), koji ne postoji bez ubijanja živog

čovjeka, odnosno zločin iz mržnje (hatecrime) protiv Boga, tvorca sva-kog ljudskog čovjeka.

Ako se nad katolicima provodi nasilje ili se pale katoličke crkve, tada policija odvraća pogled od toga i gleda na drugu stranu – svakako ne bez tolerancije (ili napatka?) odozgo. No, ako policija i pravosuđe više ne procesuiraju svjetonazorski neutralne stvarne zločine, nego samo kriminaliziraju s njihova stajališta pogrdne stavove te instrumentaliziraju državnu silu i vlast za svoju ideologiju, tada je demokracija pravne države izgubila tlo pod nogama. Tada je konačno prijedena granica vladavine rulje i ulice (vidi smrtnu kaznu Sokratu!) ili tiraniji (kao u današnjim ideološkim diktaturama). Tada SAD više ne može za sebe postulirati vodeću ulogu u slobodnom svijetu.

■ **Hickson: Kakav je vaš opći dojam o američkim katolicima i njihovom duhu i uvjerenjima? Želite li nam reći što Vas se najviše dojmlilo?**

Kard. Müller: U Americi postoji velika skupina samouvjerenih katolika koji se ne daju zastrašiti protukršćanskim ideolozima i koji nisu tako odani državi niti poslušni vlastima kao u našim europskim zemljama, gdje je još duboko prisutan duh servilnosti posebno u kostima Nijemaca i gdje je svijest o slobodnom građaninu pretrpjela ozbiljan udarac i pad u razdoblju Corone, zatim u trenutnoj energetske krizi i strahu od rata. Mnogi su gotovo hipnotizirani usponom supersile, komunističke Kine. Neki državnici i državni novinari koketiraju ne samo s apsolutnom kontrolom stranačkih dužnosnika nad govorom, mišljenjem i djelovanjem građana lišenih dostojanstva i slobode, nego i s uspostavom *orvelovske* države kao sredstvom za apsolutnu moć i kontrolu.

Ali mi smo oslobođeni za slobodu u Kristu i ne podliježemo nikakvoj ljudskoj vlasti ni mjerodavnosti nad svojom savješću i vjerom u Boga slobode i života: „Pazite da vas tko ne zavede svojom filozofijom [ovdje: ideologijom] i praznom prijevaram koja se oslanja samo na ljudsku predaju i pozivaju se na prirodne sile svijeta, a ne na Krista. Jer u njemu tjelesno prebiva sva puna božanstva“ (Kol 2,8 sl.).

Razgovor vodila Maïke Hickson
Prijevod: Fra Tomislav Pervan

NE TREBA SE POKORAVATI OČITO KRIVOVJERNOM BISKUPU SAMO IZ RAZLOGA FORMALNE VJERNOSTI, INAČE BI VJERSKA POSLUŠNOST BILA 'MRTVAČKA POSLUŠNOST', KOJA NE SAMO DA PROTURJEČI RAZUMU NEGO I VJERI. NARAVNO, PRAVO NA PRIGOVOR ODNOSI SE STRIKTNO NA OBJAVLJENE ISTINE. RAZLIKE U MIŠLJENJIMA O SVJETOVNIM ILI OSOBNIM PITANJIMA NE OPRAVDAVAJU PREKID VIDLJIVOG ZAJEDNIŠTVA S MJERODAVNIM BISKUPOM.

Militanti Fulani ubili više od 70 kršćana

Prema izvješću medijske kuće Morning Star News, sredinom listopada teroristi Fulani ubili su više od 70 kršćana u selu Gbeji u središnjoj Nigeriji.

„U samo dva dana pripadnici skupine Fulani ubili su više od 70 kršćana u zajednici Gbeji na području naše lokalne uprave“, rekao je predsjednik Vijeća lokalne uprave Ukum u državi Benue Terumbur Kartyo. Dodao je da su teroristi pucajući ozlijedili više od 100 kršćana u selima Udei i Yelewata, protjerujući pritom tisuće drugih koji su pobjegli spašavajući živote.

Prema riječima stanovnika tog područja dosad je otkriveno oko 36 tijela žrtava koja su prebačena u mrtvačnicu.

Dužnosnici vlade države Benue posjetili su područje nakon napada. Izjavili su pritom kako bi, budući da savezna vlada nije u stanju zaustaviti nasilje, građanima trebalo osigurati snažno oružje da bi se sami branili. „Ostajemo pri zahtjevu da nam federalna vlada osigura dozvolu za nošenje automatskog i drugog sofisticiranog oružja za naše Dragovoljne snage“, rekao je tajnik državne vlade Anthony Ijohor koji predstavlja guvernera Benuea Samuela Ortoma. „Sigurnosne agencije imaju mnogo posla, a naši ljudi se moraju braniti“, rekao je Ijohor.

Inače, radikalni Fulani, militanti koji pripadaju pretežito nomadskim zajednicama, te nastanjuju uglavnom središnju Nigeriju, stalna su prijetnja tamošnjih kršćanima. Pale njihove domove, usjeve i crkve te ih neumoljivo ubijaju.

Dikasterij za kler naložio vizitaciju bogoslovija u Španjolskoj

Sveta Stolica odlučila je sljedeću godinu provesti vizitacije svih bogoslovija u Španjolskoj, objavila je u nedjelju Španjolska biskupska konferencija.

U ime Dikasterija za kler vizitacije 45 centara za formaciju kandidata za svete redove iz 70 biskupija u toj zemlji u siječnju i veljači 2023. godine obaviti će dvojica biskupa iz Urugvaja, a same vizitacije je, na zahtjev pape Franje, naložio kardinal Lazarus You Heung-sik.

Vizitacija bi se trebala pozabaviti pitanjem treba li zatvoriti neke od 45 bogoslovija zbog nedostatka kandidata za svećeništvo, što prevladava i u Španjolskoj. Naime, papa Franjo je na jednom od sastanaka tijekom posjeta španjolskih biskupa poručio da u bogosloviji treba biti najmanje 25 do 30 kandidata. Slično je ponovio i u nedavnom razgovoru, 24. listopada, sa svećenicima i bogoslovima koji studiraju u Rimu. Na taj način bi se mogao zajamčiti dobar život u zajednici, odgovarajuće praćenje i kvalitetna formacija. Španjolski biskupi i rektori su Dikasteriju za kler obećali sveobuhvatnu suradnju.

Mons. Ladislav Némét imenovan beogradskim nadbiskupom i metropolitom

Apostolska nuncijatura u Republici Srbiji priopćila je na spomendan svetih Srijemskih mučenika, 5. studenoga 2022. u podne, u Nadbiskupskom ordinarijatu u Beogradu, da je sveti otac Franjo prihvatio odreknuće od pastoralnog upravljanja Beogradskom nadbiskupijom mons. Stanislava Hočevara, SDB, i novim nadbiskupom imenovao dosadašnjeg zrenjaninskog biskupa dr. sc. Ladislava Néméta, SVD.

Prema odluci pape Franje, od dana imenovanja mons. Ladislava Néméta beogradskim nadbiskupom upravljanje Zrenjaninskom biskupijom i dalje je povjereno mons. Némétu kao apostolskom upravitelju. Mons. Hočevar, dosadašnji beogradski nadbiskup i metropolit će pak upravljati Beogradskom nadbiskupijom kao apostolski upravitelj sve do dana ustoličenja novoimenovanog nadbiskupa Néméta. Ustoličenje novog nadbiskupa bit će 10. prosinca 2022. godine u 11 sati u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije u Beogradu.

Objavljen zbornik radova posvećen fra Anti Mariću

Ovih je dana iz tiska izišao zbornik radova posvećen fra Anti Mariću u prigodi njegova 70. rođendana pod naslovom „Čuvar, zaštitnik i anđeo knjige“.

Nakladnici su Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije, Matica hrvatska – Ogranak Grude i Matica hrvatska – Ogranak Široki Brijeg. Zbornik su uredili Mario Bušić, Gojko Jelić i fra Robert Jolić. Lektorirao ga je Mladen Leko, prof., a korekturu je napravila Josipa Ištuk, prof. Za prijelom je odgovoran Gojko Jelić. Naslovnicu su uredile Andrijana Mlinarević-Cvetković i Edita Grubišić, a Zbornik je tiskao Grafotisak iz Gruda.

Uvodnik je napisao provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije fra Jozo Grbeš. Zatim slijedi Životopis fra Ante Marića. Knjiga je podijeljena u nekoliko cjelina. U prvom dijelu su prilozi za biografiju fra Ante Marića s radovima Marija Bušića, fra Ike Skoke i Srečka Tomasa. Zatim su u drugom dijelu znanstveni radovi, izvori i poveznice. U tom su poglavlju pisali: Robert Jolić, Marija Marić Baković, Miran Palčok, Natalija Palac, Marinka Šimić, Katica Krešić, Irina Budimir, Damir Zorić, Ljerka Ostojić, Luciana Boban, Josip Grubeša, Jelena Jurčić i Blanka Kraljević.

Treće poglavlje govori o fra Antinu književnom djelu i u tome su poglavlju radove objavili Perina Meić, don Ilija Drmić, Sanja Nikčević, Božidar Petrač, Anita Martinac, Milka Tica, Tihomir Nuić, Vlado Pandžić, Vinko Grubišić, Jadranka Bagarić, Petar Majić, don Dragan Filipović i Ivan Iko Dugandžić. Na kraju su svoje čestitke fra Anti za 70. rođendan uputili Miro Gavran, Marinko Sosa i fra Šimin Šito Čorić. Na posljednjim stranicama Zbornika su svjetlopiši koji bilježe fra Antin život, njegove važne životne događaje i njegov rad. Zbornik ima 544 stranice. Zbornik će biti predstavljen u petak 11. studenoga s početkom u 19 sati u Staroj crkvi u Gorici.

Đakonska ređenja u Mostaru i Chicagu

Mostarsko-duvanjski biskup mons. Petar Palić predvodio je na liturgijski spomendan sv. Ivana Pavla II., u subotu 22. listopada 2022. u mostarskoj katedrali svečano euharistijsko slavlje na kojem je za đakone zaređio petoricu kandidata.

Sveti red đakonata primili su za Mostarsko-duvanjsku biskupiju don Zvonimir Rezo, a za Hercegovačku franjevačku provinciju Uznesenja BDM: fra Ivan Crnogorac, fra Fran Čorić, fra Venancije Malić i fra Marin Mikulić. Uz biskupa bili su vikar provincije fra Miro Šego, generalni

vikar don Nikola Menalo, župnici ređenika i trideset svećenika. Kandidate za red đakonata predstavio je generalni vikar, nakon čega su jedan dijecezanski i četvorica redovničkih kandidata izrekli svoj „Evo me!“

U nedjelju 16. listopada u hrvatskoj župi sv. Jeronima u Chicagu kotorski biskup mons. Ivan Štironja za đakone je zaređio fra Slavena Tomića i fra Alojzija Slavka Anđelića, članove Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM. Prije početka svete mise riječ dobrodošlice ocu biskupu

Ivanu, fra Jozi Grbešu, provincijalu hercegovačkih franjevaca, svim prisutnim svećenicima i redovnicima i svemu puku Božjemu uputio je fra Marko Puljić, kustos Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji. Spomenute kandidate za sveti red đakonata predstavio je fra Antonio Musa, odgojitelj bogoslova koji borave na studiju u Chicagu.

Misna čitanja su čitale majke naših novoređenika, a darove su prinijeli njihovi očevi. Nakon prigodne homilije u kojoj se osvrnuo na riječi evanđelja o pšeničnom zrnu, biskup Štironja zaređio je fra Slavena i fra Alojzija Slavka. Novoređenike su u đakonsko ruho obukli župnici župa gdje su kao bogoslovi pastoralno pomagali i gdje će raditi svoj đakonski praktikum: fra Ivica Majstorović (župa sv. Jeronima) i fra Dražan Boras (misija bl. Alojzija Stepinca). Litanijsku prošnju lijepo je pjevajući predvodio fra Gabrijel Škibola uz pratnju zbora iz hrvatske misije bl. Alojzija Stepinca.

Bilo je ovo treće đakonsko ređenje mladih hercegovačkih fratara u Chicagu u posljednjih pet godina. Nakon svete mise župljani iz hrvatske župe sv. Jeronima organizirali su svečanu večeru.

Biskupi Europske unije pozivaju na solidarnost uoči zime

Vijeće biskupskih konferencije Europske unije (COMECE) objavilo je 7. studenog priopćenje o aktualnoj energetske krizi u kojem poziva EU neka osigura svima, napose najugroženijima, sigurnu i dostatnu energiju, ne gubeći iz vida dugoročne ciljeve pravedne i održive energetske tranzicije.

U kontekstu ruske vojne agresije na Ukrajinu, prevelika ovisnost Europske unije o jednom dobavljaču nafte i plina omogućila je rusko naoružavanje opskrbe energijom, navodi se u priopćenju. Ta situacija

nije samo pojačala energetske nesigurnost u Europi, već je rezultirala i skokom cijena što negativno utječe na sva društva u EU-u, posebno na najugroženije članice.

„Dok neke tvrtke propadaju – navodi se u priopćenju – druge otpuštaju radnike, a mnogi ljudi nisu više u stanju nositi se s rastućim troškovima života.“

Kako se približava zima, COMECE poziva na kolektivnu solidarnost, pozivajući sve članove društva da brinu jedni o drugima i da teže odgovornoj potrošnji energije.

COMECE posebno apelira na donositelje politika EU-a, pozivajući ih da se pozabave trenutnom krizom, ali i da „ne izgube iz vida dugoročne ciljeve pravedne i održive energetske tranzicije“.

S tim u vezi, priopćenje Vijeća nudi tri načela za orijentaciju – univerzalno određite robe; preferencijalna

opcija za siromašne; pravdu i mir. Snažno potiču da osiguraju dostupnu i cjenovno pristupačnu energiju najugroženijim ljudima kroz privremene mjere ublažavanja i pravednu raspodjelu resursa; daju prioritet energetske učinkovitosti i povećaju istraživanje alternativnih oblika energije te da teže odgovornim energijskim partnerstvima temeljenim na vrijednostima i postave temelje novog globalnog energetske sustava kojim upravljaju načela pravde, solidarnosti, uključivog sudjelovanja i održivog razvoja.

150. obljetnica dolaska sestara milosrdnica u Mostar

PROŽETI SVIJET BOŽJOM LJUBAVLJU

JUBILARNA 150. OBLJETNICA

dolaska sestara milosrdnica u Mostar proslavljena je u subotu 5. i nedjelju 6. studenoga izvedbom kazališne igre s. Bernardine Horvat, misnim slavljenjem koje je predvodio mjesni biskup Petar Palić i svečanom akademijom, objavljeno je na stranici Mostar-sko-duvanjske biskupije.

U velikoj katedralnoj dvorani 5. studenog upriličena je kazališna igra u jednome činu književnice milosrdnice s. Bernardine Horvat „Kraj nazaretskog zdenca“, koja je nakon gotovo jednoga stoljeća na pozornicu vraćena u režiji Roberta Pehara. U programu je prvi javni nastup imala klapa „Trs“ kao slijednica klape „Hrvoje“ koja je iznikla iz istoimenoga Hrvatskog kulturnog društva. To je društvo nekad bilo jedno od najbližih suradnika sestara milosrdnica u Mostaru. Klapa je izvela dvije skladbe: „Tko je ona velika žena“ za koju je tekst napisala glazbenica milosrdnica s. Lujza Kozinović i liturgijski tekst „Sva si lijepa“. Obje skladbe obradio je maestro don Dragan Filipović.

Svečano misno slavlje u nedjelju 6. studenoga u katedrali Marije Majke Crkve, predvodio je mostarsko-duvanjski biskup i trajni apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski Petar Palić. Naglasio je kako se život sestara milosrdnica ne može razumjeti bez života sv. Vinka Paulskog i sv. Lujze de Marillac. Prikazao je Vinkov avanturistički život, njegovu brigu za zemaljsko blago, dramatične padove i uspone u vjeri te na kraju osobno obraćenje. Više nego ikada naše društvo treba veliku zalihu nade jer su beznađe i očaj posvuda. Našu nadu ulijeva nam Kristovo uskrsnuće, uskrsnuće Onoga koji je pobijedio smrt i izveo njezine zarobljenike u slobodu. Plamenom milosrđa i djelima ljubavi prožeti svijet Božjom ljubavlju i podržavati nadu – upravo je to bilo obilježje života i djelovanja sv. Vinka Paulskog i njegovih sveće-

nika, sv. Lujze de Marillac i njezinih sestara, ali i drugih vjernika laika.

Svečanosti misnoga slavlja pridonio je Mješoviti katedralni zbor „Marija“ pod ravnanjem maestra don Dragana Filipovića uz orguljašku pratnju s. Mateje Krešić.

Usljedila je svečana akademija koju je pozdravnim govorom otvorila s. M. Vinka Bilješko, provincijska predstojnica sestara milosrdnica Provincije Majke Divne – Sarajevo. „Šest milosrdnih sestara“ naziv je pjesme koju je 1872. u čast dolaska prvih šest sestara milosrdnica u Mostar spjevao fra Petar Bakula. Biskup Palić govorio je o sestrama milosrdnicama u dvjema hercegovačkim biskupijama i njihovoj karizmi. „Srce, vrelo ljubavi“, pjesmu s. Bernardine uglazbio je don Dragan Filipović, a izvela ju je sopranistica Katarina Barbarić te klape „Stretta“ i „Da capo“. O doprinosu milosrdnica razvoju kulture i školstva u Mostaru govorila je s. Elvira Lovrić. Pjesma Petra Preradovića „Moja lađa“ koju je uglazbio Ivan pl. Zajc našla se u programu kao povijesna poveznica jer je izvođena i za 50. obljetnicu dolaska sestara u Mostar. Izvela ju je sopranistica Mia Anić uz pratnju spomenutih klapa. O poeziji s. Bernardine Horvat pisao je akademik Šimun Musa koji iz osobnih razloga nije mogao biti nazočan pa je izlaganje imala prof. Ivona Baković. Najpoznatiju pjesmu s. Bernardine Horvat „Kopreno od snijega“ uglazbio je maestro don Dragan, a izvele su je Mia Anić i spomenu te klape. O ilustriranim hagiografijama u književnosti za djecu i mladež govorila je prof. Marija Vasilj. „Raduj nam se, Družbo cijela“ naziv je pjesme s. Bernardine. Uglazbio ju je don Dragan, a izveo Mješoviti katedralni zbor „Marija“.

Premda je prvi poticaj za dolazak sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog u Bosnu i Hercegovinu stigao još 1861. upravo iz Mostara, sestre svoje djelovanje započinjaju najprije u Bosni u Sarajevu, 1871. godine, a tek sljedeće u Mostaru.

Katolička Crkva u vrijeme turske vladavine u Bosni i Hercegovini nije uživala prava kakva je uživala Pravoslavna Crkva niti je imala jednako reguliran status što je išlo u prilog nazadovanju hrvatskoga katoličkog elementa. Premda u teškim uvjetima, Crkva se redovito brinula da se kakvo-takvo školstvo održi nadajući se jednom slobodno i na tome području djelovati. Kad su sestre milosrdnice stigle u Zagreb i ondje započele svoj prosvjetni rad koji je imao toliko uspjeha, ondašnji su crkveni poglavari u Bosni i Hercegovini također željeli sestre za rad u školstvu na području svoga upravljanja. Tako one prelaze granice Osmanskoga Carstva i započinjaju svoje djelo u tim krajevima. U katoličkome puku rasla je svijest da se može izbaviti iz prezrena ropstva samo pobožnošću i učenošću, a to su prikladno mogle izvršiti sestre milosrdnice koje su pozvane u Hercegovinu, u grad Mostar, kako bi preuzele i započele redovitu djevojačku „učionu“. Poziv sestara u taj grad imao je veliku svrhu. Trebalo je naime, da sestre radeći na prosvjetnome polju u onim prvim momentima stvore obrambeni zid protiv struje što su je donijele protestantske „đakonise“ iz Prusije. Ta je opasnost zapravo i dala misao fra Augustinu Zupcu da bi bilo dobro uvesti jedan katolički red u grad Mostar. Biskup Anđeo Kraljević, kojemu je na srcu ležala sreća hercegovačkoga naroda dao je, u sporazumu s otomanskom vladom, poticaj za dolazak sestara u Mostar. Tako je odlučeno da u pratnji superiora sestara Fidelisa Höppergera i sveučilišnoga profesora, kasnije vrhbosanskoga nadbiskupa Josipa Stadlera u Mostar pođe šest sestara: Klotilda, Krescencija, Hijacinta, Valburga, Fererija i Oktavija gdje su stigle 1. rujna 1872. godine.

Susret mladih KKODS BiH

PRONAĐIMO BOGA TAMO GDJE SMO POSIJANI!

U sklopu misije „Mladi za mir“ koju zajednica „Novo rođeni“ iz Botinca kraj Zagreba već drugu godinu provodi u BiH, održana je duhovna obnova za mlade KKODS BiH u Mostaru, Međugorju i Livnu.

Susret u Mostaru bio je u petak 13. 10. a dvodnevna duhovna obnova u Međugorju održala se u Majčinom selu 15. i 16. listopada. Program je započinjao u 10,00 sati, a sastojao se od duhovnih nagovora, svjedočanstava, molitve i slavljenja. Pod posebnom zaštitom Gospina majčinskog srca,

■ Za koga je organiziran ovaj susret?

„Trenutno smo na dvodnevnoj duhovnoj obnovi samo za mlade koji su članovi KKODS BiH. Okupilo se oko tristotinjak članova različitih karizmatičkih zajednica koje djeluju pri župama BiH, odnosno iz Notvog Travnika, Nove Bile, Širokog Brijega, Busovače, Kiseljaka, Mostara, Čitluka, Ljubuškog, Drvara, Bosanskog Grahova, Orašja, Tolise... praktično iz svih područja na kojima žive Hrvati u BiH.“

■ Može li nam više reći o vašim misijama u BiH?

„Osjetili smo prije tri godine jedan poticaj da krenemo sa misijom „MLADI ZA MIR“, to je poticaj da krenemo obilaziti mjesta koja su u Domovinskom ratu pretrpjela

■ Koliko ste kao karizmatička zajednica povezani sa Međugorjem i Gospom?

„Naša iskustva sa duhovnim obnovama u Međugorju su prekrasna. Neki dan smo komentirali kako čak i oni koji uvjereni ne vjeruju u ukazanja kažu: „Ovo je mjesto posebne milosti!“ I ovo jest stvarno mjesto posebne milosti – ljudi kad dođu ovdje, kao da se lakše otvaraju, lakše primaju tu milost.

Isus je isti i u tabernakulu u Zagrebu i u Sarajevu i u Međugorju,

na sve prisutne izljevala se Njezina ljubav te poticala oko tristotinjak okupljenih mladih vjernika na sakrament ispovijedi, predanje u molitvi i posvetu u Euharistiji.

U programu su sudjelovali i svećenici: fra Tomislav Jelić, don Davor Klečina (duhovnik misije „Mladi za mir“) i fra Dario Galić, koji su cijelo vrijeme neumorno bili na raspolaganju mladima za ispovijed i razgovor te članovi zajednice Novo rođeni koji držali nagovore i svjedočanstva.

Više o zajednici „Novo rođeni“, o ovom susretu i o njihovoj misiji 'Mladi za Mir' kazao nam je Josip Bilandžija. On je član zajednice Novo rođeni već pet godina, trenutni je suvoditelj zajednice i voditelj je organizacijske službe zajednice koja organizira susrete i duhovne obnove.

teška stradanja i da baš tamo držimo seminare i duhovne obnove posebno za mlade s uključenom molitvom za pokajanje za naše grijeha i opraštanje onima koji su nam učinili zlo kao narodu. Uz to potičemo mlade da rade na sebi, svom obraćenju i ohrabrujemo ih da ostanu u svojoj državi, i u Hrvatskoj i u BiH, jer ovdje ima potencijala i vjerujemo da ih je Bog s razlogom ovdje postavio i ostavio. Da s razlogom žive baš u toj obitelji, tom mjestu i da oni sigurno imaju nešto za dati tome mjestu.

Nadamo se da će to donijeti jedan plod, posebno u Bosni gdje ih je jako puno koji ne vide nadu i budućnost u ovoj državi, a zapravo imaju razloga za jako puno nade, jako puno potencijala.

Vjerujemo i da bi bilo korisno kada bi mladi ovdje čuli samo neke od priča onih koji su se iz inozemstva vratili kućama. Tako samo u našoj Zajednici imamo sedam ili osam povratnika iz Londona, Minhena, Austrije... Ljudi se vraćaju u domovinu jer ovdje u vjeri i jednostavnosti pronalaze dublji smisao života, ono što je na zapadu materijalizam sve 'pojeo'. Pronađi Boga ovdje gdje jesmo, to je nešto što je sigurno Bogu drago!“

ali ljudi kad dođu ovdje, kao da su njihova srca, to 'tlo' plodnije za sijanje Riječi. Tako da kad god dođemo ovdje, uvijek su prekrasna iskustva.

Bili smo ovdje 2020. kada je poznati obraćenik John Pridmore (Ispovijest londonskog gangstera) imao duhovnu obnovu za oko četrstotinjak mladih iz BiH, i tad su svećenici svjedočili kako nikad nisu imali tako puno i tako dubokih, temeljitih ispovijedi. Nitko tko je došao nije otišao ne ispovijeden. I svi koji su bili i dan danas svjedoče o milostima koje su primili. Tako da je Međugorje uvijek u posebnom mjestu u našim srcima. Osjeća se prisutnost Gospe na jedan nadnaravni način koji nikome nije objašnjiv i mir koji se ovdje može pronaći, teško se može pronaći negdje drugdje.“ – zaključio je Josip.

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR **MIR**
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

